

Innhold

Forord	3
Innledning.....	4
Om årsberetningen	4
Kommunens plansystem	5
De gode historier fra året 2018	6
Næring og utvikling	10
Overordnet planlegging.....	12
Organisasjon, ledelse og fornying	13
Digitalisering.....	13
Lean	14
Intern kontroll / kvalitetssikring	14
Medarbeiderundersøkelsen	17
Statistikk fravær.....	18
Likestilling og inkluderende arbeidsliv.....	19
Økonomisk resultat i 2018	21
Nøkkeltall og økonomisk	
vurdering.....	22
Driftsinntektene	25
Driftsutgiftene	28
Finans	29
Selvkostordninger.....	30
Oppsummering kommuneøkonomien 2018	31
Utfordringer framover	31
Investeringer	33
Tjenesteenhetene.....	45
Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling.....	46
Fellestjenesten	48
Kultur	51
Barnehagene	55
Ringebu skole	58
Fåvang skole	61
Ringebu ungdomsskole	64
Helse og mestring.....	67
Hjemmebaserte tjenester	70
Linåkertunet HDO.....	74
NAV	76
Plan og teknisk	78
Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor.....	84
Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor.....	88
Vedlegg 1 - Planstrategi	92
Vedlegg 2 - Finansforvaltning.....	94
Vedlegg 3 - Statlige tilsyn	96

Forord

Rådmannen legger med dette fram årsberetning for 2018. Årsberetningen skrives for kommunestyrets medlemmer, som tilbakemelding om virksomheten i året som har gått. Årsberetningen bør ha verdi ut over dette. Målet er å gi en kortfattet status på ulike områder, og gjøre gode vurderinger knyttet til det som er oppnådd i året. Hva har vi lært og hva bør vi gjøre annerledes ut fra lærdommen?

Vurderingene vil inngå som grunnlag for politiske drøftinger om kursjustering og omprioriteringer. Årsberetningen er til hjelp for kommunestyre og administrasjon i planlegging av neste økonomiplan og årsbudsjett. Kommunens fornyingsarbeid vil påvirke utforming og innhold i årsberetningen i åra framover. Nye krav til rapportering knyttet til investeringer har økt årsberetningens omfang og har medført at presentasjon av utvalgte Kostra-tall utgår.

Årsregnskapet for 2018 er avlagt med et regnskapsmessig resultat på kr 0, etter strykninger. Netto driftsresultat for 2018 utgjør 0,2 % av brutto driftsinntekter, identisk med opprinnelig budsjett. Anbefalt norm for sunn kommuneøkonomi er et resultat over tid på 1,75 %. Selv med 0-resultatet økte disposisjonsfondet fra 2017 til 2018, gjennom mer avsetning til fond enn bruk av midler fra fond.

Samlet forbruk på tjenesteområdene i 2018 var 2,1 mill. kr over budsjett. En del enheter hadde mindreforbruk, mens noen få hadde større merforbruk. Interkommunale samarbeid i Midt-Gudbrandsdal har et mindreforbruk på 0,3 mill. kr. Skatt, rammetilskudd og finans endte opp med et mindreforbruk, etter korreksjon pensjon, på 1,8 mill. kr.

Kommunen har opplevd en god vekst i skatteinntekter de siste årene. I 2014 hadde Ringeby en skatteinntekt per innbygger på 74 % av landssnittet. I 2015 økte dette til 78 % og i 2016 og 2017 til ca 80 %. For 2018 ble skatteinngangen 81,2 % av landssnittet. Ringeby har altså hatt en skattevekst som er større enn landsgjennomsnittet de siste årene. Mesteparten av økningen blir samordnet nasjonalt i inntektssystemet, ved at kompensasjon i skatteutjamningsordningen gir mindre uttelling, men like fullt er det gledelig med skattevekst, fordi det vitner om lav arbeidsledighet og at

næringslivet går godt.

Folketallet viste i 2018 en reduksjon fra 4.454 til 4.425, som utgjør -0,7 %. Det ble født 33 barn i Ringeby kommune i 2018 (mot 32 året før).

2018 medførte en økning i sykefraværet i forhold til året før. Samlet fravær i 2018 ble 8,3 %, som er en endring fra 6,7 % i 2017. Sykefraværet koster mye og betyr tapte dagsverk, det gir en ekstra belastning på de medarbeidere som er til stede på arbeidsplassen, og det betyr mer vikaradministrering for lederne. Fokus på nærvær og helsefremmende arbeidsplasser vil bli styrket ytterligere i tida som kommer.

Tjenestelederne utgjør kommunens viktigste ledernivå og er avgjørende for at kommunen skal lykkes. Tjenestelederne har et stort handlingsrom og et helhetlig ansvar for sine områder. Tjenestelederne er konstruktive medspillere i videreutvikling av kommunen og kommunens tjenester. God lederkompetanse og trygghet i rollene bidrar til en organisasjonskultur som støtter innovasjon, omstilling og felles løsning av felles utfordringer. Rådmannen vil gis ros til tjenestelederne og alle ansatte for god innsats også i 2018, og med vilje til å løse utfordringene. Innsatsen gir resultater!

Per H. Lervåg
rådmann

Innledning

Om årsberetningen

Kommuneloven inneholder bestemmelser om årsberetningen:

§ 48. Årsregnskapet og årsberetningen.

1. *Kommuner og fylkeskommuner skal for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning.*
5. *I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.*

Arbeidet med årsberetningen

Årsberetningen er utarbeidet med bidrag fra alle tjenesteledere, rådmannsledelsen og rådmannens stab- og støttefunksjoner.

De interkommunale samarbeidsselskapene MGB (Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen) og MGR (Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap) er organisert etter kommunelovens §27. Disse er selvstendige juridiske enheter med eget regnskap og egne årsberetninger. Disse er derfor ikke med her. Årsberetningen er utarbeidet på grunnlag av årsbudsjettet og det avlagte regnskapet for 2018.

Årsberetningen inneholder:

- generelle betraktninger fra rådmannen
- nøkkeltallsanalyse som sier noe om kommunens økonomiske situasjon og utvikling
- rapportering på investeringer
- status for de enkelte tjenesteområder med balansert målstyring (BMS)
- status kommunal planstrategi
- rapportering finansforvaltning
- oversikt over statlige tilsyn gjennom året

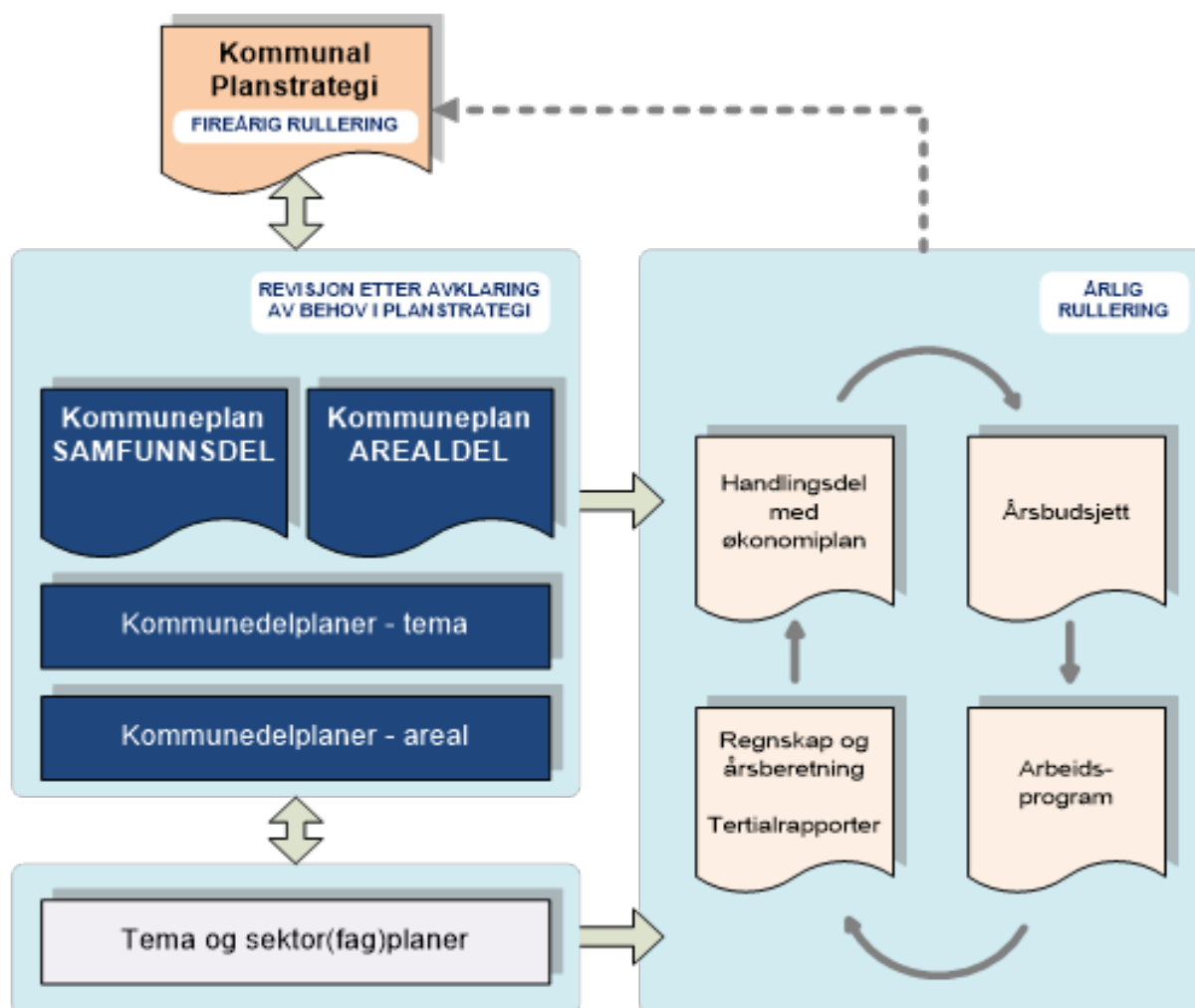
Etter nye rapporteringskrav til investeringer har årsberetningens totale omfang blitt stort og det må tas en vurdering i forhold til hvordan årsberetningen skal utformes i framtidige år. Utvidelsen knyttet til rapportering på investeringer har medført at presentasjon av utvalgte Kostra-tall er utelatt i årets årsberetning.

Kommunens plansystem

Kommuneplanens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens kortsiktige del består av økonomiplan (handlingsdel) og årsbudsjett.

Regnskap og årsberetning, sammen med tertialvis rapportering er en del av den løpende årlige styring og evaluering.

De gode historier fra året 2018

Oppgradering og fornying av uteområdene i barnehagen

For å kunne gi barna i våre barnehager et variert og utfordrende lekemiljø, krever det fornying og oppdatering av våre uteområder. I 2018 fikk uteområdet i Fåvang barnehage et løft. Det ble opparbeidet et område der det ble lagt til rette for klatring, balansering, osv., en egen liten tuftepark. Barna døpte området til KLATRESKOGEN.

Godt samarbeid mellom tjenesteområdene og med entreprenørene gjorde dette til et vellykket arbeid. Ved oppgraderinger og vedlikehold av uteområdene i barnehagene er en avhengig av engasjerte foreldre. Dette vises på årlige dugnader, men også med økonomiske bidrag ved innkjøp av større ting. Foreldrene i Ringebu barnehage gikk i 2018 til innkjøp av en stor trelavvo. Denne ble satt opp i barnehagen, og har vært mye brukt i etterkant. På Fåvang bidro foreldrene med en lekebuss med plass til mange barn og rom for mye rollelek.

Generasjonssang og møter mellom generasjoner

I 2018 startet det opp et samarbeid mellom de eldste barna i Fåvang barnehage og Linåkertunet. Barna har kjørt med Linåkertunet sin buss hver 14. dag. På møtene har det vært fokus på å synge gamle kjente sanger som både barn og eldre har øvd på på forhånd. Dette har vært sanger som bl.a.: "Ro, ro, ro din båt", "Per spellmann", "Vi vandrer med freidig mot" og "Jo mer vi er sammen". Sangene ble sunget sammen med bevegelser mellom gammel og ung. I tillegg har barna bl.a. tegnet til beboerne på Linåkertunet. Det har oppstått gode og verdifulle møter mellom barn og eldre, som setter spor. Samarbeidet mellom Linåkertunet og barnehagen har vært godt, og fortsetter inn i 2019.

Aktivitetstilbud på Linåkertunet

I 2018 har fokuset på Linåkertunet HDO vært å få til et godt og variert aktivitetstilbud for pasientene. Tjenesteenheten har mange aktiviteter som retter seg mot sine kvinnelige pasienter, men trengte noe som herrene på avdelingen kunne sysle med også. På våren kastet de seg rundt, og fikk tak i en gråtass fra Østerdalen.

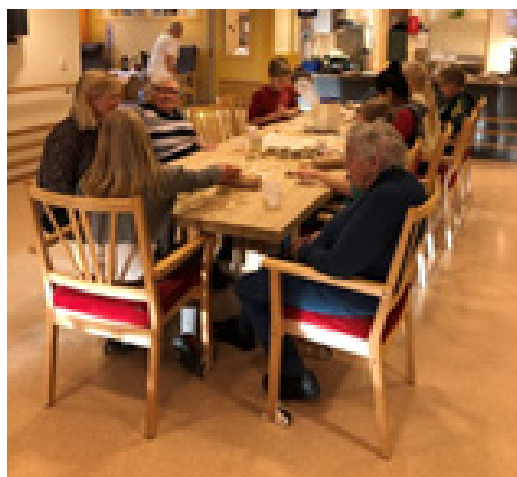

Gråtassen ble raskt en trivselsfaktor og fikk navnet "Fergie". Karene og "Fergie" har vært både i Dølen og Eikebladet (landbruksblad for alle som har Massey Ferguson i Norge). "Fergie" var i tillegg deltaker under Amcar-opptøget under Fåvangdagene. Enheten har også gått til innkjøp av et vedlass, som det har blitt brukt mye tid på å få stablet og pakket i små sekker. Traktor og ved er viktige sysler for mannfolka ved Linåkertunet.

Å ha et fellesskap med barn er viktig. Linåkertunet HDO har faste besøk av barnehagen i Fåvang, og i 2018 har vi også hatt flere vellykkede opplegg sammen med barn fra Ringebu skole. I desember hadde enheten to dager med juleverksted der lærere og elever fra 6. klasse ved Ringebu skole var med. Stor produksjon av lenker, fletting av kurver og baking av pepperkaker. Det var to flotte dager med mange opplevelser og gode samtaler

på tvers av generasjoner. Pasientene ønsker flere slike dager sammen med alle disse flotte barna.

Biskop Solveig Fiske

Biskop Solveig Fiske hørte sanggleden og den mektige stemme til beboer John under andakten. Hun spurte om han var korsangere og inviterte han frem for å synge en salme alene. John har vært dirigent i sangkoret i flere tiår.

Forfatterbesøk ved Ringebu bibliotek

Lars Mytting har med sitt relativt korte forfatterskap rukket å få en solid posisjon som en av de fremste forfatterne av vår tid, og vi er enormt stolte av hva han har fått til. I august var han etter flere år med skriving klar for å lansere sin femte bok, og til alles store glede valgte han å legge lanseringen til sin egen hjemkommune. Stedet falt på Ringebu bibliotek, og i to dager var Lars Mytting på biblioteket for å dele den store hendelsen med sine sambygdinger. Hele 500 bygdefolk møtte opp disse to dagene på biblioteket. Bokhandelen satte salgsrekord, og forfatteren selv signerte bøker så blekket skvatt. Dette var en fest fra ende til annen, og vi er glade og takknemlige for at Lars Mytting lot oss ta del i lanseringen.

Lars Myttings bokslipp av boka *Søsterklokkene* på Ringebu bibliotek

Hilsen fra gjestepasient

Vi har hytte på Kvitfjell og vi ønsker å takke Ringebu kommune, Tildelingskontoret og Hjemmetjenesten for utmerket hjelp vi fikk med svigerfar da vi feiret jul nå på hytta. Og tusen takk for all bistand og hyggelige telefoner med ansatte før jul for å avtale hjelp og støtte som vi sårt trengte. Alle de dyktige, profesjonelle og hyggelige ansatte i hjemmetjenesten som kom og hjalp oss på hytta fikk også aller beste skussmål fra svigerfar som aldri hadde opplevd maken til fantastisk hjelp. Så tusen hjertelig takk igjen for at dere gjorde det mulig for oss å feire enda en koselig jul igjen på fjellet i deres flotte kommune Ringebu.

Prosjekt med Ringebu skole og historielaget

Ringebu skole hadde et filmprosjekt i Imsdalen sammen med historielaget sommeren 2018.

Resultatet av prosjektet kan du se [her](#).

Tidlig oppdagelse av forverret tilstand

I regi av Pasientsikkerhetsprogrammet har Helse og omsorgstjenesten gjennomført opplæring og implementering av nye rutiner for tidlig oppdagelse av forverret tilstand hos våre pasienter og beboere. Forverring i pasientens kliniske tilstand oppstår ofte gradvis, både for pasienter som behandles hjemme og på sykehjem. Det er avgjørende å kunne identifisere tegn til endringer/forverring på et tidlig tidspunkt, slik at utvikling av akutt kritisk sykdom kan begrenses.

Tidlig oppdagelse av en forverret tilstand, etterfulgt av rask og effektiv handling, kan redusere forekomsten av uønskede hendelser og sykdomsforverring.

Sov i ro

Her jobbes det med knepping og telling av sov i ro-esker. Eskene distribueres ut til apotek. Dette er en arbeidsoppgave J.o.b.a. har drevet med i nærmere 20 år, og i år fikk alle som knepper (lukker) sov i ro-esker fine gensere av oppdragsgiveren med fint trykk på ryggen som forteller akkurat hva de driver med.

Næring og utvikling

2018 var et år med stor variasjon på arbeidsoppgavene innenfor Næringsutvikling. Ringebu kommune ble godkjent som Bærekraftig reisemål via Visit Lillehammer, og spørsmålet nå er om dette gir vårt område et konkurransefortrinn i kampen om å vinne bevisste turister. Bærekraft blir viktigere og viktigere, kanskje det aller viktigste fremover, siden det gir tydelige signaler om hvilken retning vi er på vei.

Godkjenningen som Bærekraftig reisemål kan benyttes som et kvalitetsstempel i markedsføring og omdømmebygging. Ringebu kommune fikk bekreftet fra sensoren fra Bærekraftig reisemål at Ringebu er en av de beste kommunene de så langt hadde sett innenfor miljøfyrtårnsertifisering og som bevisst klimaaktør.

Ringebu kommune har i 2018 hatt et pilotprosjekt der det ble lagt til rette for private bedrifter å kvalifisere seg som Miljøfyrtårn. To bedrifter klarte dette, og Værfast og Hostel B-27 er nå Miljøfyrtårnsertifiserte.

I Kvitfjell har det skjedd mye i løpet av 2018. Den tredje dalsiden i Kvitfjell, Varden, gjør at Kvitfjell er unik i norsk og nordisk sammenheng med tre sider med alpinanlegg. All utbygging som har skjedd på ett år er nesten ikke til å fatte, og det er bare å ta seg en tur opp for å se det med egne øyne. Det er også gledelig å se at utbyggingen ikke ser ut til å stoppe med det første. Interessen for å etablere seg med hytte eller leilighet er stor. Etter å ha lagret snø gjennom sommeren som et prøveprosjekt, åpnet treningsbakken i Kvitfjell for publikum så tidlig som i uke 40. Dette har ført til stor trafikk både på overnatting og andre tjenester.

Reiselivet i kommunen går godt, og det er økning i antall overnattingsdøgn. Videre utvikling i reiselivet vil være å tilby flere aktiviteter og opplevelser, slik at turistene blir værende lenger. Her er det nok av muligheter for dem som ønsker å satse. Trenden viser at etterspørselen etter opplevelser og aktiviteter stadig øker.

Sentrumsutvikling i Ringebu og Fåvang er fortsatt viktig. Det er stadig en utfordring å konkurrere mot sentrale kjøpesenter og netthandel, men det er mulig å lykkes med flinke drivere og butikkansatte. Det er derfor bra at det dukker opp nye alternativer når noen butikker forsvinner. Noen av de som har satset i 2018 er Fargerike, Hev og Hostel B-27 i Ringebu, Designa kjøkken og Ysteriet kafe på Fåvang, med flere. I tillegg har det blitt ferdigstilt et leilighetsbygg i Fåvang sentrum. Det

ønskes flere sentrumsnære leiligheter både i Ringebu og på Fåvang.

Ringebu kommune har nå tilrettelagt for bruk av tilvisningsavtaler, som er et virkemiddel via Husbanken for å få enda mer fart på leiemarkedet og leilighetsbygging. Her kan det legges til rette for utbygging i privat regi.

På området Frya Næringspark har det blitt ryddet mye krattskog, og det har vært gjennomført mange timer med skogrydding. Området fremstår nå som mer åpent og oversiktlig. Større sikkerhet ved avskoging rundt flyplassen var påkrevd, og med økt aktivitet virker det som flyinteressen er voksende. Som Gudbrandsdalens eneste flyplass er det viktig å legge til rette for slik aktivitet. Interessen for å erverve areal for etablering eller utvidelse av bedrifter er også økende, og det vil nok bli solgt en del arealer i den nærmeste tiden.

Det har i 2018 vært flere etableringer enn noen gang, samtidig er det noen som avslutter eller ikke klarer å drive lenger. Vi trenger å rekruttere og etablere flere av fremtidens arbeidsplasser for å opprettholde et variert næringsliv i kommunen. Samarbeid og etablering av flere møteplasser for næringslivet er derfor ønskelig. Det har blitt arrangert åpne møter med Innovasjon Norge og frokostmøte for gründere, for å nevne noe. Variasjon og tilpasning etter hva markedet vil ha, er fokus i året som kommer.

En viktig møteplass som har satt seg, er de halvårlige møtene med vel- og hytteforeninger i Ringebu kommune. Dette har blitt en arena hvor det utveksles synspunkter og erfaringer, og de kommer med innspill til hverandre. Det finnes omlag 50 vel- og hytteforeninger, som ivaretar interessene til de aller fleste fritidsinnbyggerne. Det er viktig for kommunen å ha en god dialog med denne gruppen.

2018 ble det året der Midtdalen lykkes med å få innvilget søknad om tilskudd fra Nkom for å bygge ut mer bredbånd. Denne runden var det baksida fra Losna og nordover som ble valgt ut. Utbyggingen vil starte for fullt i 2019, og det blir spennende å se hvor mange husstander som kan få tilgang til bredbånd der.

På tampen av 2018 ble det klart for utbygging og drift av mobilmast på Gullhaugkampen, dette er viktig for sikkerheten og beredskapen i fjellet og i Brekkom. Flere gardbrukere i Brekkom er helt avhengig av kommunikasjon for å sikre ulike installasjoner i driftsbygninger for husdyr.

Sykkelviku 2019 er det nye tilskuddet til arrangement. Det ble etablert i 2018, og er et spennende arrangement å følge videre. Vi har unike muligheter for sykling i kommunen, og det bør flere få kjennskap til. Arrangementet skal bidra til høyere omsetning i butikkene og flere overnattingsdøgn. Det er viktig å støtte opp om de som etablerer aktiviteter for besøkende.

Det viktigste næringssjefen har lagt seg på minne, er noe Amund Grytting fra Sør-Fron (YSI - Young Sustainable Impact) sa på Næringslivets dag angående fremtidsutfordringene til de som driver bedrifter i dag. "Ta ein kaffi med dei unge, dei kan vera starten på eit nytt industrieventyr."

2018 har vært et spennende år innenfor næringsliv og utvikling, og mye tyder på at det vil skje spennende ting også i året som kommer.

Klima og miljø

Helt på tampen av 2017 ble MGR/Frya miljøstasjon ferdig sertifisert som miljøfyrtårn. Dermed var alle 16 kommunens virksomheter/bygg med fast ansatte sertifisert.

Det store tiltaket i Energi- og klimaplanen, EPC (energisparkontrakten) ble ytterligere realisert ved en rekke gjennomførte tiltak i 2018. 20 bygg er gjennomgått; rådhuset, 6 bygg i skole- og barnehagesektoren, 5 helse- og omsorgsbygg, 4 kulturbygg og 4 andre bygg. Arbeidene med tiltak på de forskjellige bygg ble ferdigstilt 01.07.2018. Prosjektet gikk da over fra gjennomføringsfase til sparegarantifase, som har en varighet på 5 år med mulighet til forlengelse. Kontrakten garanterer en årlig reduksjon i energiforbruk på ca 30 %. Energibesparelse fra 01.07 er noe lavere enn garantert, mens effektbesparelsen i samme periode er større enn garantert. Entreprenøren må betale en sum/

bot ved underprestering.

Med overtakelse av anlegg 01.07.2018 kunne det ikke gjennomføres fullskalatest av fyringsanlegg før overtakelsen. Videre testing gjennomføres derfor vinter 2018/2019, med nødvendig optimalisering av anlegg. I tillegg til opplæringstiltak og aktiviteter i skolen, vil supplerende tiltak på bygg og anlegg gjennomføres også i 2019.

Klimaet nyter godt av kommunens valg av nye biler ved inngåelsen av ny 5 års leasingavtale. Alle kommunens 13 tjenestebiler som disponeres av hjemmetjeneste, barnevern og helsetjeneste ble da ladbare hybrid- eller rene elbiler.

Kommunens målte klimafotavtrykk tilsvarte i 2018 nær 941 tonn CO₂. I 2017 var det 1019 tonn, altså har det vært en reduksjon på 78 tonn CO₂, noe som tilsvarer 7,9 %.

I og med at flere av EPC-tiltakene ble realisert i løpet av 2018, og optimalisering av anlegget fortsatt pågår, har vi ikke sett den kraftige reduksjonen som var ventet i 2018. Det må også tas med i betraktningen at det var en kald vinter i 2018, noe som naturligvis påvirket bruken av strøm. Vi ser at tiltakene fungerer, og vi vil oppnå enda bedre resultater når tiltakene har fått helårsvirkning.

Overordnet planlegging

Kommunal planstrategi for perioden 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2016 (K-sak 115/16) og inneholder en plan for planarbeid i kommunestyreperioden. Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 ble vedtatt videreført uten endringer.

Arbeid med kommuneplanens arealdel ble ført videre i 2018. En viktig milepel ble nådd ved sluttbehandling i kommunestyret 19. juni 2018 (K-sak 59/18). Arealplanen ble vedtatt med rettsvirkning for mesteparten av kommunen. Fjellområder med foreslått hyttebygging hadde fortsatt innsigelser, og ble ikke vedtatt med rettsvirkning. Fylkesmannen gjennomførte mekling i april 2018. Meklingen førte ikke fram og planen ble sendt departementet til avgjørelse. Avgjørelse ventes våren 2019.

Det har gjennom året blitt rapportert kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg og for skolene.

Kommunestyret vedtok gjennomføring av hovedprosjekt Masterplan for Ringebu prestegard og Ringebu stavkirke i november 2016 (K-sak 105/16). Prosjektet går over 4 år, og prosjektleder begynte på nyåret i 2018.

Kommunestyret vedtok kulturminneplan i oktober 2018 (K-sak 90/18).

Kommunestyret godkjente i desember 2018 revidert interkommunal temaplan for idrett og fysisk aktivitet (K-sak 100/18).

Kommunestyret godkjente i mars 2018 etablering av regionalt NAV-kontor i Midt-Gudbrandsdal (K-sak 13/18), med kontor i Nord-Fron. Samtidig ble det vedtatt etablering av ny samarbeidsordning for barnevern (Ringebu) og flyktningetjeneste (Sør-Fron). Planlegging pågikk gjennom 2018 og alle tre ordningene ble iverksatt pr. januar 2019.

Se vedlegg 1 for planoversikt i fullstendig form.

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og sektor(fag)planer:					planl oppst/pågår	
					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<u>Næring, miljø, idrett og kultur:</u>						
Næringsplan 2015-2018		2015			Rev	
Frya industriområde fram mot 2025	Interkommunal		Utført			
Energi og klimaplan 2015-2018		2015			Rev	
Avfallsplan 2002-2005	Interkommunal Faglig forum august 2016	2002	Rev			

Organisasjon, ledelse og fornying

Lederutvikling er en kontinuerlig oppgave. God ledelse i alle ledd er avgjørende for utvikling av kommunes tjenestetilbud, for omstilling og innovasjon, og for utvikling av kommunen som en attraktiv arbeidsgiver med godt omdømme. I 2014 gjennomførte tjenesteledere og rådmannsledelse kompetansegivende studie med eksamen. Fra høsten 2014 har også 9 av 15 tjenesteledere og 9 avdelingsledere deltatt i ulike kompetansegivende videreutdanninger i ledelse og innovasjon.

Lederne i kommunen har i løpet av de siste 3-4 år gjennomført ledelsesutviklingsstudier og avlagt eksamen med til sammen mer enn 1000 studiepoeng. I tillegg har flere ledere gjennomført studier uten eksamen.

Fra januar 2017 ble det opprettet eget lederkapittel i kap 3.4.3 i HTA for avdelingsledersjiktet. Etter lokal prosess ved forrige årsskifte ble plassering i nytt kap 3.4.3 avklart. Oppstart av lederutviklingsprogram for avdelingsledere, tjenesteledere og rådmannsledelsen skjedde i mars 2018, med avslutning med eksamen i april 2019.

Det er utarbeidet intern lederhåndbok, med bl.a. rolle- og ansvarsavklaringer, definerte prinsipper for ledelse og begrepsavklaringer. Det inngås årlige lederavtaler med kommunalsjefer og tjenesteledere. Det holdes jevnlig møter i fag- og ledernetverk. Det avholdes årlige temadager og ledersamlinger, alt for å sikre god samhandling på tvers i organisasjonen og utviklingen av en felles, samlende og framoverlent organisasjonskultur.

Brukerrådene leverte innspill til kommunestyrets dialogkonferanse som ble arrangert i juni. Dialogkonferansen markerte oppstart av prosessen med utarbeiding av økonomiplan. Egne brukerrådsforum vår og høst bidrar til å styrke innholdet i ordningen med brukerråd.

Aktiviteter og resultater i 2018

Følgende oversikt viser et summarisk bilde av aktiviteter i 2018 når det gjelder organisasjon, ledelse og fornying.

- Utarbeidelse av digitaliseringsstrategi for kommunen i desember 2018 ble fulgt opp av handlingsplan vedtatt av kommunestyret i september 2018

- Nytt innovasjonssenter ble åpnet 21. juni 2018
- Ny gravplass i Ringebu ble åpnet 21. august 2018
- Omkjøringsveg (Industrivegen) og flomsikring i Fåvang ble åpnet 1. november 2018
- Konsept for Makerspace ble videreført gjennom 2018 i tidligere biblioteklokaler.

Digitalisering

I November 2017 vedtok Kommunestyret en Digitaliseringsstrategi for 2018-2021, (K-sak 97/17 12.12.2017). Digitaliseringsrådgiver ble tilsatt 01.05.18 og arbeidet med utforming av Handlingsplan for digitalisering for 2018-2020 startet umiddelbart. Handlingsplanen (K-sak70/18) ble utformet sammen med tjenesteledere og arbeidsgruppene som deltok i utforming av strategien, og ble vedtatt 11.09.18.

Det er satt av 1 mill. kr pr år til digitaliseringsarbeidet. I tillegg har flere tiltak egen bevilgning i økonomiplanen eller blir finansiert av tjenesteenhetenes egne budsjettammer. Tiltakene som skulle dekkes over digitaliseringspotten var:

- Oppgradere møterom og sikre opplæring i bruk av utstyr på møterom i barnehagene.
- Utrede, avklare og implementere ny samhandlings- og telefoniløsning (Planlagt ferdigstilt i 2019).
- Etablere demorom for velferdsteknologi og etablere utlånsordning for demo-utstyr.
- Forbedre og samordne rutiner for dokumentasjon og arkivering av medisinbruk.
- Implementere SmartSAM-kommunikasjon.
- Etablere sikkert system for utveksling av personopplysninger ved vaktskifter på Linåkertunet.
- Skifte av tynnklient innen helse og omsorg for å ta i bruk ny Citrixplattform.

- Kjøp av Ipad'er til bruk av ansatte innen helse og omsorg.

Hovedtiltaket for 2018-2019 er tiltak 2: Utrede, avklare og implementere ny samhandlings- og telefoniløsning. Dette vil påvirke samtlige medarbeidere, og føre til nye muligheter for samhandling både med innbyggere, næringsliv, politikere, eksterne samarbeidspartnere og internt i kommuneadministrasjonen.

På grunn av at handlingsplanen ble vedtatt så sent som i september ble handlingsplanåret 2018 kort, men tjenesteenhetene arbeidet med digitaliseringstiltak gjennom hele året. Rask utvikling innen fagfeltet gjør at omprioriteringer i både aktivitet og tid må kunne forventes. Handlingsplanen skal derfor revideres årlig. Ubrukte midler ved årsslutt ble avsatt i eget disposisjonsfond til bruk i påfølgende år, i tråd med kommunestyrets vedtak.

Lean

Lean-prosesser er en metodikk for å synliggjøre og forbedre arbeidsrutiner med hensikt å etablere mer rasjonell drift. I 2018 ble lean en del av digitaliseringsarbeidet. Metode med "forbedringstavler" er fortsatt i bruk i det daglige innen helse og omsorg.

Intern kontroll / kvalitetssikring

Skolene bruker verktøyet Vokal. I tillegg tok skolene i 2015 i bruk Utdanningsdirektoratets nyutviklede verktøy Reflex, som skal gi skole og skoleeier hjelp til å vurdere om egen praksis er i samsvar med opplæringsloven med tilhørende forskrifter.

Kommunen byttet i 2018 kvalitetssystem, fra Qm+ til Compilo. Innføringen av nytt system bidro til en økning i innsendte avviksmeldinger, og det ble foretatt en gjennomgang av eksisterende prosedyrer og retningslinjer. Vernerunder ble for siste gang gjennomført med utgangspunkt i sjekklister i HMS-nettportalen Qm+. Fra og med 2019 blir gjennomføring av vernerunder ivarettatt av andre systemer.

Kommunen som arbeidsgiver

Ringebu kommune hadde 490 ansatte ved utgangen av 2018, fordelt på 362 kvinner og 129 menn. Dette er inklusive de interkommunale selskapene Midt-Gudbrandsdal Brannvesen og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap. De 491 ansatte utgjorde 359,89 årsverk. Dette inkluderer alle midlertidige tilsetninger.

Ringebu kommune har tre administrative ledernivå. Rådmannen har det overordnede ansvaret. Den enkelte tjenesteleder har et helhetlig ansvar for sitt område inkl. personalansvar for sine ansatte, men innenfor de aller fleste tjenesteområder er det også avdelingsledere som har delegert personalansvar. Myndighetsfordelingen er fastlagt i administrativt delegasjonsreglement av juni 2015.

Fellestjenesten utfører personaladministrativ bistand til tjenesteenhetene, og har spisskompetanse som tjenestelederne kan trekke veksler på, f.eks. i vanskelige personalsaker. Fellestjenestens hovedoppgave er «å spille tjenestelederne gode», og å sørge for ens praksis innenfor personalområdet.

Rådmannen har faste kontaktmøter med hovedtillitsvalgte i tråd med Hovedavtalens del B, § 1. Det er avholdt 7 kontaktmøter i 2018.

I forbindelse med hovedtariffoppgjøret i 2018 inviterte KS som vanlig til dialogkonferanse med medlemmene (kommunene) om arbeidsgiverpolitiske utfordringer. God dialog med medlemmene er avgjørende for å utforme en god medlemspolitikk og gode lønnsoppgjør. Innspill til KS i forbindelse med hovedoppgjøret for 2018 ble behandlet i formannskapet den 31.01.2018. Det ble gjennomført lokale forhandlinger høsten 2018 i

kapitlene 3 og 5. Det ble ikke avsatt midler til lokal pott i kap. 4 under det sentrale oppgjøret.

Totalt sett har kommunen i 2018 et nærvær på 91,7 %, hvorav 1 % er egenmeldt og 7,3 % er legemeldt sykefravær. Fraværet har dessverre økt med 2 prosentpoeng fra 2017 uten at vi har noen klar formening om hva dette kan skyldes.

Ringeby kommunes overordnede arbeidsgiverpolitikk med tilhørende handlingsplan ble vedtatt i kommunestyret (K-sak 43/14), i møte 17.06.2014. Arbeidsgiverpolitisk handlingsplan konkretiserer aktuelle tiltak som skal bidra til å realisere den overordnede arbeidsgiverpolitikken. Handlingsplanen foreligger i et arbeidsdokument, som revideres jevnlig og det skal rapporteres til AMU.

Det er i 2018 gjennomført flere samlinger med intern opplæring av ledere både på ulike temaer innen personalforvaltning. Dette for å sikre lik forståelse for regelverk, retningslinjer og praksis.

Det er gjennomført IA samarbeidsmøter mellom personalavdeling, NAV Ringeby, NAV arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og hovedverneombudet. Formålet med disse møtene er å skape en arena for å nå målene i kommunens arbeidsgiverpolitikk, ved å dele kunnskap, drøfte prinsipielle saker og fremme et mer inkluderende arbeidsliv. Dette samarbeidet er unikt og

godt. Personalavd har også i 2018 fokusert på veiledning og rådgivning når det gjelder nærværarbeid, spesielt innen helse- og omsorgssektoren hvor fraværet har vært høyest. Det har likevel ikke vært mulig å gjennomføre like mye intern opplæring, så hyppige møter og gi like god oppfølging ut til enhetene da personalavdelingen har manglet et årsverk i 10 mnd i 2018.

Frisk HMS bedriftshelsetjeneste har levert tjenester på oppdrag i 2018. Årsrapporten, behandlet i arbeidsmiljøutvalget, viser at det er lagt ned arbeid på mange områder i organisasjonen. Det er forbrukt et høyere antall timer totalt gjennom 2018 (22,5 t. mer) enn i 2017, og det har vært sju flere oppmøter. Tjenesteenheten hjemmebaserte tjenester har brukt flest timer i 2018. Dette på grunn av økt fokus på kurs i kommunikasjon og samarbeid, samt vold og trusler i arbeidslivet. Innen plan og teknisk har alle ansatte innen vaktmestertjenesten og veg/vann/avløp vært inne til målrettet arbeidshelseundersøkelse og vaksinerings.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har i 2018 hatt 4 møter og 22 saker har vært behandlet. Det er utarbeidet egen årsmelding for AMU. Ambisjonen om å styrke arbeidsmiljøutvalgets rolle og øke aktiviteten for arbeidsmiljøutvalget i 2018 synes å være ivarettatt, da det er en jevn økning av saker til behandling. Vedtatte årshjul for utvalget sikrer flere drøftinger av viktige tema for å skape helsefremmende arbeidsplasser. Det har

også vært lagt vekt på opplæring av AMU i 2018. Det er gjennomført kurs for alle medlemmene.

Den 27. november ble kantina i rådhuset pyntet til fest. Anledningen var den årlige hedringen av ansatte med 25 års tjenestetid i kommunen. Det var i alt 9 jubilanter i 2018, og av disse hadde 7 anledning til å delta på markeringen.

Leder og verneombud gjennomfører årlig en fysisk vernerunde på alle enheter i kommunen. Ved bruk av Google-skjema sendes det ut en sjekklister til ansatte og ledere. Deretter går den fysiske vernerunden på det enkelte verneområdet. Det utarbeides rapporter og iverksettes hensiktsmessige tiltak for å sørge for å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at virksomhetene følger arbeidsmiljølovens krav for å forebygge arbeidsrelatert sykdom og skade. Det har også i 2018 vært lagt vekt på forebygging av vold og trusler. Hensikten med tilsynene er å kontrollere og bidra til at virksomheten arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge forekomsten av vold, trusler og trakassering, herunder de arbeidsbetingelsene som er av betydning for dette. Kvalitetssystemet er viktig for Ringebu kommunes troverdighet. Innbyggere, brukere, medarbeidere, politikere og andre berørte skal ha tillit til vår leveranse og forvaltning av fellesskapets ressurser. Kommunens kvalitetssystem er et verktøy for å legge til rette for tillitsskapende forvaltning. Kvalitetssystemet skal være et hjelpemiddel som beskriver arbeidsoppgavene og hvordan disse skal utføres. Dermed reduseres sårbarheten ved utførelsen av oppgaver, personavhengigheten minimeres, og nyansatte kan komme raskt inn i jobben. Dette er viktig

for å sikre forutsigbare tjenester for innbyggerne og for å opprettholde den kvaliteten som de utførte tjenestene skal ha. Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeidere skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til avtalt nivå, metode, standard og kvalitet. Kvalitetssystemet er et viktig verktøy for at rådmannen skal oppfylle krav i henhold til kommunelovens bestemmelser i § 23: "Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll".

Kvalitetssystemet skal også ivareta Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

De siste årene har kravene til internkontroll økt, og nye behov melder seg. Dette gjelder både kontroll på drift, avvik, kvalitet, utvikling og leveranser, risikoanalyser, og muligheten for å ha god oversikt over kommunens samlede aktiviteter. Det gjennomføres en rekke statlige tilsyn og ved disse etterlyses bruk av kvalitetssystem, herunder at kommunen skal kunne legge frem gode rapporter og dokumentere kvalitet i det vi utfører. Det er rådmannens inntrykk at dette vil få et større fokus fremover.

Ringebu kommune innførte i 2018 Compilo som nytt kvalitetssystem. Implementeringen startet i september 2017, og i løpet av 2018 har kommunen implementert ulike moduler av kvalitetssystemet. Compilo består i vesentlige deler av en dokumentbase med prosedyrer og retningslinjer, en avviksbehandlingsmodul, et risikoanalyseverktøy og årshjul. Systemet er både nyttig og anvendelig når det gjelder avvikhåndtering og styring av internkontrolloppgaver, og kommunen ser at vi kan få god effekt ved bruk av systemet.

Medarbeiderundersøkelsen

10-faktor er en medarbeiderundersøkelse som er utviklet av KS i samarbeid med Linda Lai, professor i organisasjonspsykologi ved Handelshøyskolen BI i Oslo. Det er en kort og konkret undersøkelse, der medarbeidere og ledere svarer ved å ta stilling til i alt 36 påstander, dvs. tre-fem påstander for hver av de ti faktorene. Undersøkelsen bygger på forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater. Den er konkret og avgrenset til ti faktorer som er dokumentert viktige. Det skal ta kort tid å svare på undersøkelsen. Undersøkelsen er både medarbeiderskaps- og ledelsesorientert og fanger opp viktige faktorer på medarbeider-, gruppe-, organisasjons- og ledernivå. Den er utviklingsorientert og måler faktorer som ledere og medarbeidere kan påvirke, og som skal danne grunnlag for medarbeider-, organisasjons-, og lederutvikling.

De 10 faktorene som inngår er:

- Indre motivasjon
- Mestringstro
- Autonomi
- Bruk av kompetanse
- Mestringsorientert ledelse
- Rolleklarhet
- Relevant kompetanseheving
- Fleksibilitetsvilje
- Mestringsklima
- Prososial motivasjon

Medarbeiderundersøkelsen er spesielt tilpasset norske kommuner. Undersøkelsen vil bli gjennomført hvert andre år, og ble for andre gang gjennomført i februar 2018. Det er utarbeidet en plan for oppfølging, både på organisasjons- og tjenesteenhetsnivå.

66 % av de ansatte besvarte undersøkelsen i 2018, noe som er en liten nedgang fra 72 % i 2016.

Samlet resultat for kommunen viser at det kun er to faktorer med nedgang fra undersøkelsen i 2016. Dette gjelder faktorene bruk av kompetanse og mestringsklima, og nedgangen er beskjedne 0,1 poeng. På de andre faktorene ligger kommunen enten likt, eller har 0,1 poeng bedre score i 2018 enn i 2016.

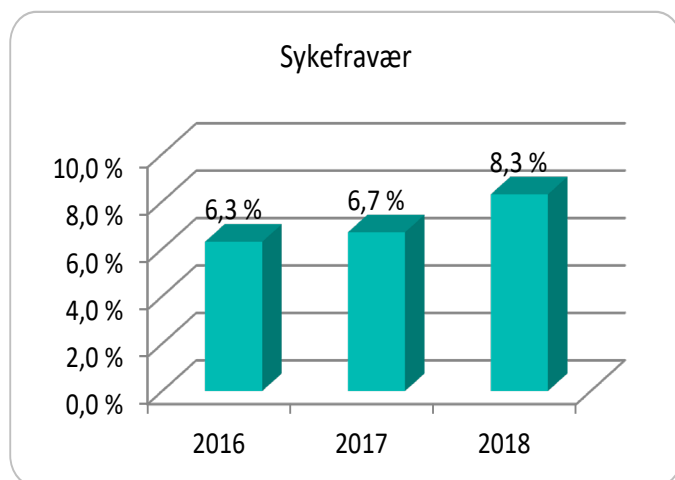
I etterkant av at medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført har tjenesteenhetene jobbet aktivt med resultatene. Enhetene ble utfordret på å velge ut to faktorer som de skulle jobbe med frem til neste medarbeiderundersøkelse (2020). Evaluering og status på hva som gjøres i den enkelte tjenesteenhet er jevnlig

et tema i lederforum. Det vises til kommentarer under hver tjenesteenhet. Resultat for Ringebu kommune (snitt for landet i parentes):

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:	66 %
1. Indre motivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,4)
3. Autonomi	4,3 (4,3)
4. Bruk av kompetanse	4,2 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,9 (4,0)
6. Rolleklarhet	4,3 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,5 (4,5)
9. Mestringsklima	4,1 (4,1)
10. Prososial motivasjon	4,7 (4,7)

Statistikk fravær

Fravær i %	Helårstall		
	2016	2017	2018
Rådmannen	0,0	0,0	0,0
Fellestjenesten	4,7	6,3	2,1
Kultur	1,9	1,3	3,1
Strategi og utvikling	0,2	0,5	2,0
Ringebu ungdomsskole	3,9	2,8	6,5
Ringebu skole	2,2	1,2	5,4
Fåvang skole	5,1	6,4	8,8
Barnehagene	11,6	8,9	7,5
NAV	4,9	2,5	16,2
Helse og mestring	5,4	6,7	8,9
Korttids-/rehab.	10,9	8,2	12,3
Midlertidig/styrka			11,8
Joba	6,5	4,8	5,9
Bofellesskap for EMF		18,2	13,3
Linåkertunet	10,0	13,8	10,5
Hjemmetjenesten sør	10,9	4,8	9,0
Hjemmetjenesten nord	7,1	9,6	11,9
Plan og teknisk	4,7	5,6	9,6
MGRS	1,4	3,7	4,6
MGBV	4,7	7,7	5,3
Total Ringebu kommune	6,3	6,7	8,3
MGR	1,4	3,0	3,6
MGB	4,3	0,9	1,9

Fravær fordelt per tertial

Fravær i %	1. tertial			2. tertial			3. tertial		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Rådmannen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Fellestjenesten	8,1	4,2	4,4	4,3	6,9	1,0	3,4	8,4	1,0
Kultur	4,8	2,8	2,8	0,1	0,0	2,4	0,6	1,1	2,5
Strategi og utvikling	0,0	0,8	1,6	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	4,4
Ringebu ungdomsskole	8,0	4,1	5,6	1,4	1,5	6,1	2,1	3,2	7,8
Ringebu skole	3,6	1,3	5,1	1,6	0,7	4,2	1,4	1,6	7,0
Fåvang skole	7,8	6,4	11,7	2,1	4,5	8,1	5,4	8,3	6,8
Barnehagene	11,6	11,6	7,8	8,9	6,5	8,2	14,2	9,3	6,6
NAV	9,4	1,2	22,0	4,4	1,9	14,0	0,3	5,4	11,9
Helsetjenesten	6,2	6,9	10,1	5,1	4,6	9,3	5,0	8,8	7,4
Korttids-/rehab.	17,4	10,3	13,6	7,3	5,3	13,0	7,5	8,7	10,3
Midlertidig/styrka			7,6			0,9			27,2
Joba	6,0	7,9	4,8	5,7	3,6	4,5	7,8	2,6	8,4
Bofellesskap for EMF			11,3		24,9	10,2		16,8	20,0
Linåkertunet	13,5	14,0	8,5	7,4	14,6	13,7	9,2	11,0	9,2
Hjemmetjenesten sør	7,2	5,5	12,1	11,0	5,1	5,9	14,3	4,5	9,0
Hjemmetjenesten nord	4,9	10,8	11,3	5,5	6,3	11,1	11,2	10,1	13,1
Plan og teknisk	6,9	7,1	10,9	2,7	3,0	7,6	4,5	7,2	10,6
MGRS	1,1	1,2	8,3	0,9	3,2	1,1	2,3	6,7	3,4
MGBV	7,6	1,4	12,4	2,1	5,6	0,7	4,2	16,6	3,7
Total Ringebu kommune	7,8	7,3	8,9	4,7	5,3	7,5	6,6	7,3	8,5
MGR	10,7	10,7	6,3	1,4	1,0	3,6	1,2	4,5	1,2
MGB	0,3	0,3	2,8	3,8	0,8	0,7	0,4	1,0	2,3

Likestilling og inkluderende arbeidsliv

I Ringebu kommune består rådmannsnivået av rådmannen og to kommunalsjefer. Kommunen har 15 tjenesteledere ved utgangen av 2018, inklusive fire interkommunale samarbeidsordninger og NAV Ringebu. Av disse er sju menn og åtte kvinner.

1. Kjønnsfordeling faste stillinger pr. enhet i 2018

	Kvinner	%	Menn	%
Rådmannen	2	67	1	33
Strategi og utvikling	1	25	3	75
Fellestjenesten	12	86	2	14
Kultur	11	73	4	27
Ringebu skole	17	77	5	23
Fåvang skole	24	92	2	8
Ungd.skolen / VO	17	65	9	35
Barnehagene	30	91	3	9
Helse og mestr.	59	86	10	14
Hjemmetjenester	92	92	8	8
Linåkertunet	53	100	0	0
Plan og teknisk	24	47	27	53

	Kvinner	%	Menn	%
NAV / Sosialtj.	4	100	0	0
MGRS	8	89	1	11
MGBV	6	100	0	0
MGR	1	7	13	93
MGB	0	0	41	100

2. Kjønnsfordelt lønnsstatistikk i snitt årslønn for årene 2017 og 2018

Lønnplassering	Kvinner 2017	Menn 2017	% forskjell menn – kvinn.	Kvinner 2018	Menn 2018	% forskjell menn – kvinn.
Kap 4-uten lærere	425.823	416.752	-2,2	430.454	419.323	-2,7
Kap 4-kun lærere	531.093	528.990	-0,4	539.456	544.458	0,9
Kap 5	685.666	743.800	7,8	724.444	753.812	3,9
Kap 3.4.2 - avd. ledere	555.311	493.600	-12,5	587.909	566.200	-3,8
Tjenesteledere / ledere interkomm.	649.750	719.714	9,7	680.889	741.500	8,2

3. Kjønnsfordelt statistikk på heltids- og deltidsansatte i 2017 og 2018

	2017				2018			
	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %
Menn	57	21 %	76	38 %	54	19 %	75	36 %
Kvinner	211	79 %	123	62 %	225	81 %	136	64 %

Iverksatte og planlagte likestillingstiltak

Lederne har i tillegg til fellesstatistikken over, en statistikk for egen enhet. Den enkelte leder beskriver iverksatte og planlagte likestillingstiltak under årsberetning for sin enhet.

Pensjon og uføre

Oversikt over tilgang og avgang antall for Ringebu kommune siste 5 år

		2014	2015	2016	2017	2018
		Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
Aktiv	Delvis ufør	6	3	4	3	2
Aktiv	Delvis AFP 62-64			1	1	1
Aktiv	Delvis AFP 65-66					
Aktiv	Ufør	2	5	4	1	
Aktiv	AFP 62-64		3	1	2	1
Aktiv	AFP 65-66	2	1	1		1
Aktiv	Aldersp. (85-årsregelen)	2	1		3	
Aktiv	Delvis pensjon (85-årsregelen)					1
Aktiv	Delvis alderspensjon		1			
Aktiv	Alderspensjon		3	2	1	2
Aktiv	Død			1		
Delvis ufør	Ufør	6	3	1	1	1
Delvis ufør	Aktiv		2	1		3
Delvis ufør	Alderspensjon		3	1		
Ufør	Aktiv				1	
Ufør	Alderspensjon	2	10	4	6	4
Ufør	Død				1	
Delvis AFP 65-66	Delvis alderspensjon					
Delvis AFP 65-66	Alderspensjon			1		
AFP 65-66	Alderspensjon	6	3	2	6	2
Aldersp. (85-årsregelen)	Alderspensjon	1	2	1	1	1
Aldersp. (85-årsregelen)	Død					
Delvis alderspensjon	Alderspensjon			2	4	1
Delvis alderspensjon	Død		1			
Alderspensjon	Død	5	7	4	6	7

Oversikten over viser tilgang og avgang fra aktive ansatte til ulike typer ytelser de siste 5 årene. Det kan se ut som at det er ganske stabile tall på de fra aktive til uføre. Det samme gjelder for fra delvis ufør til ufør har blitt redusert. Målet i arbeidsgiverpolitikken med at færre skal ta ut AFP er nådd for 2018.

Når det gjelder alderssammensetning i kommunen så har kommunen som organisasjon en høyere andel ansatte i alderen mellom 45 og 64 år, enn både Oppland og KLP området for øvrig. Dette gjelder innenfor alle yrkesgrupper. Flest ansatte finner man i aldersgruppene 55 og 61 år.

Dette kan være viktig informasjon og danner et inntrykk av fremtidige utfordringer knyttet til rekruttering og uttak av pensjon. Oversikten kan også være nyttig i

forbindelse med pensjonsplanlegging, livsfasepolitikk og annet HMS – arbeid.

Sosiale og helsefremmende tiltak

Det har i 2018 ikke blitt arrangert felles sosialt tiltak for alle ansatte.

Ved å lese organisasjonens kvartalsvise nærværsrapporter som ligger på www.ringebu.kommune.no og under politikk, møter og protokoll fra arbeidsmiljøutvalget, danner man seg fort et inntrykk av hvordan kommunen jobber for å skape helsefremmende arbeidsplasser. Her presenteres statistikk, analyse, samt ulike tiltak som går på helse, miljø og sikkerhet.

Økonomisk resultat i 2018

Kommunen har avlagt et årsregnskap for 2018 med et regnskapsmessig resultat på kr 0 etter at det er foretatt strykninger i tråd med regnskapsforskrift og eget økonomireglement. Resultatet før strykninger viste et merforbruk (underskudd) på kr 2.598.290 etter at det ble foretatt en korreksjon knyttet til premieavvik pensjon med snaut 2,9 mill. kr (utgift).

Netto driftsresultat utgjorde kr 745.605, som er 0,2 % av driftsinntektene.

Tall fra hovedoversikt drift	2017	2018
Driftsinntekter	438.266	460.266
Driftsutgifter	- 433.239	- 470.455
Eksterne finanstransaksj.	- 14.239	- 14.433
Motpost avskrivninger	21.091	25.368
Netto driftsresultat	11.880	746
Netto driftsresultat i %	2,7 %	0,2 %

(tall i 1.000 kr, hentet fra Økonomisk oversikt drift)

På konsernnivå (inklusive interkommunale samarbeid som MGB og MGR) er netto driftsresultat 0,3 % av driftsinntektene. Det er ofte konserntallet som benyttes i offentlige statistikker og sammenligninger.

Dette er tiende år på rad med positivt netto driftsresultat. Resultatet for 2018 ligger under landssnittet (2,1 %), men er bedre enn budsjettresultat (-2,5 % i revidert budsjett). Resultatet ligger under anbefalt minimumsnivå fra Teknisk beregningsutvalg (1,75 %).

Noen hovedelementer i regnskapsresultatet:

- Tjenesteenhetene samlet har et merforbruk på ca. 2,1 mill. kr. De største merforbrukene kommer fra Helse og mestrings (3,3 mill. kr), Barnehagene (1,5 mill. kr) og Plan og teknisk (1 mill. kr). De største mindreforbrukene kommer fra Fellesposter (-1,5 mill. kr), Fellestjenesten (-0,5 mill. kr) og NAV (-0,5 mill. kr).
- Interkommunale samarbeid i Midt-Gudbrandsdal har et mindreforbruk på 0,3 mill. kr.
- Skatt, rammetilskudd og finans endte opp med et mindreforbruk, etter korreksjon pensjon, på 1,8 mill. kr.

Det er stor variasjon i tjenesteenhetenes økonomiske resultater. Noen avvik har vært varslet i tertialrapporter gjennom året uten at det er foretatt tilleggsbevilgninger. Bakgrunnen for å avvente tilleggsbevilgninger er forventninger om at merforbruk helt eller delvis skulle

kunne dekkes av innsparinger og/eller merinntekter gjennom året.

Kommunen har mottatt betydelige statstilskudd til flyktningformål gjennom året. Ubrukte midler er, i tråd med fullmakt gitt til rådmannen i K-sak 120/15 og senere innarbeidet i kommunens økonomireglement, avsatt til fond (for bruk til samme formål i fremtidige år) så langt det har vært rom for det innenfor tjenesteenhetens budsjettrammer. For 2018 gjelder dette bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger og Ringebu læringssenter. Tilsvarende er det ført bruk av tidligere års midler der det har vært nødvendig for å dekke opp merforbruk til formålet. For 2018 gjelder dette NAV (Flyktningetjenesten). De ulike midlene er synliggjort som egne disposisjonsfond.

Kommunen har tvister/rettsaker knyttet til tre ulike investeringsprosjekter. Fakturaer fra 2017 for en av leverandørene utgjør kr 3.729.813 som kommunen mener at må krediteres. Fakturaene er parkert i kommunens system for fakturabehandling og er ikke utgiftsført i 2017 eller 2018. Fakturaer fra 2018 for den andre leverandøren utgjør kr 10.777.768,94 hvorav kommunen hevder at en vesentlig andel må krediteres. Disse fakturaene er utgiftsført i sin helhet (av hensyn til mva-håndtering), men ikke utbetalt.

I 2018 var det forutsatt at kommunen skal forskuttere utbedring av vegen i Brekkebakkene (fylkesveg) med 16,5 mill. kr. Ved prioritering av veganlegg i fylkestinget ble det vedtatt at gjennomføring skal skje i 2018. Oppstart er skjøvet til 2019 og forskutteringen fra kommunen er rebudsjettert da.

Investeringsbudsjettet for 2018 er revidert ved flere anledninger. Dette som en følge av et forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2016 og ny praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Gjennomføringsgrad (forbruk målt i kr i forhold til budsjett) for 2018 er 109,1 %.

Kommuneøkonomien ved utgangen av 2018 tilfredsstiller tre av fire handlingsregler som lå til grunn for budsjettet. Dette gjelder:

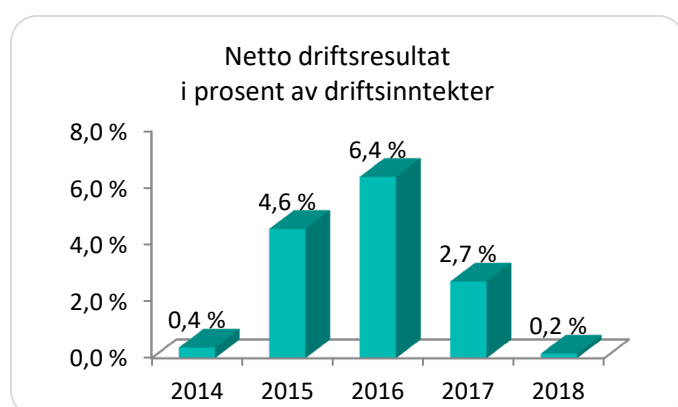
- Disposisjonsfond
- Lånegjeld
- Finansiering av investeringer (IKT-formål ikke lånefinansiert).

Handlingsregel for netto driftsresultat ble fraveket i budsjettet for 2018. Regnskapsresultatet er bedre enn budsjettresultat, men fortsatt lavere enn handlingsregelen.

Nøkkeltall og økonomisk vurdering

Netto driftsresultat

Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelige til å dekke opp for de løpende driftsutgiftene. Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak. Anbefaling/norm for netto driftsresultat er 1,75% (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014).

Opprinnelig var det budsjettert med netto driftsresultat på 0,2 % i 2018. Netto driftsresultat i det reviderte budsjettet for 2018 var -2,5 %, mens resultatet endte på 0,2 %. Spesielle bokføringsregler knyttet til premieavvik pensjon påvirker regnskapsresultatet i varierende grad fra år til år. Akkumulert premieavvik (siden 2003) utgjør snaut 28,8 mill. kr (mer om dette i avsnitt om disposisjonsfond).

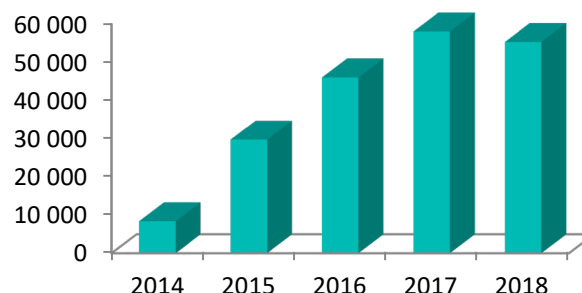
Det er i 2018 og 2019 brukt betydelige midler til retaksering eiendomsskatt. Dette er engangsutgifter og selv om disse utgiftene primært dekkes av fondsmidler, påvirker dette netto driftsresultat i negativ retning.

Siden handlingsregler for kommuneøkonomi ble innført i budsjettarbeidet for 2009 har kommunen hatt et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på gjennomsnittlig 4,2 % årlig. Årets netto driftsresultat på 0,2 % er det laveste i 10-års perioden.

Endring i arbeidskapital

Endring i arbeidskapital er et mål på om likviditeten bedres eller svekkes. Arbeidskapitalens driftsdel er et mål på likviditet til frie driftsformål. Denne kan ikke være negativ over lang tid, da det vil innebære at kommunen vil være avhengig av bundne midler eller lånemidler for å dekke løpende betalingsforpliktelser gjennom året.

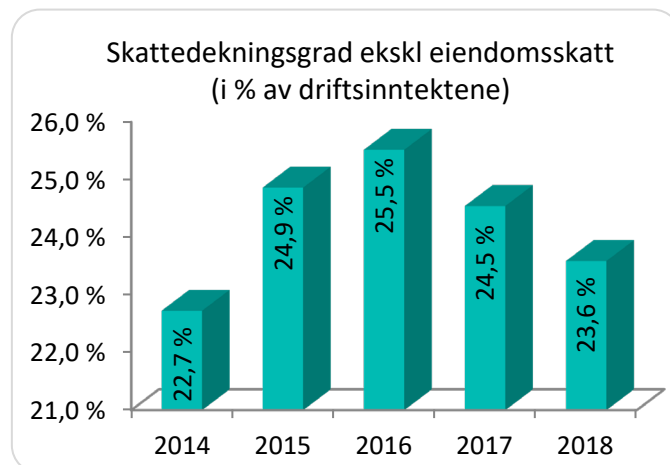
Arbeidskapitalens driftsdel (i 1.000 kr)

Kommunen har bedret arbeidskapitalens driftsdel og kommunens betalingsevne betydelig i perioden 2015-2017, mens den ble noe redusert i 2018 (ned ca. 2,8 mill. kr).

Skattedekningsgraden

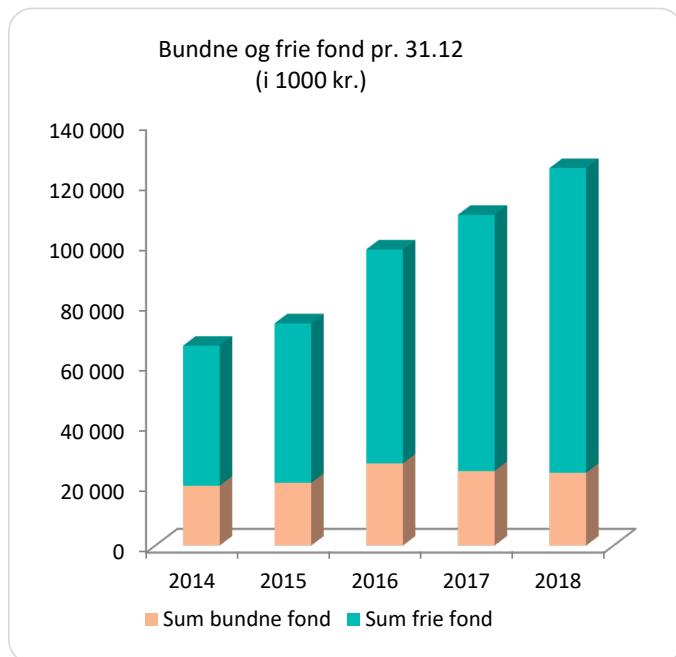
Skattedekningsgraden viser hvor stor del av driftsutgiftene (ekskl. renter) som dekkes av skatteinntektene (skatt på formue og inntekt). Litt grovt kan vi si at snaut 1/4 av kommunens driftsutgifter dekkes av skatteinntektene om vi holder renteutgifter utenom. Inntekter fra eiendomsskatt er da holdt utenfor.

I perioden 2011-2014 dekket skatt av inntekt og formue en stadig mindre del av kommunens driftsutgifter. For årene 2015 og 2016 ble utgiftene holdt nede, samtidig som kommunens skatteinntekter økte. Fra 2017 har igjen kostnadsveksten i kommunen vært større enn veksten i skatteinntekter. Kommunen har lavere skatteinntekt per innbygger enn landssnittet (ca. 81 %), noe som kompenseres gjennom inntektssystemet (rammetilskudd fra staten), opp til ca. 94 %. Utviklingen i perioden 2014-2018, der skatteinntekt per innbygger har økt fra 74 % til 81 % av landssnittet, er svært gledelig og viser at veksten fra år til år er større lokalt enn for landssnittet. I 2018 endte skatteinntekt per innbygger på 81,2 % av landssnittet (mot 79,3 % i 2017).

Fondsbeholdning

Her vises den totale fondsbeholdningen.

Ved utgangen av 2018 var fondsbeholdningen ca. 125,1 mill. kr. Etter at de frie fondene ble tappet betydelig i 2008 har det vært et sterkt fokus på bedring av kommunens økonomi og spesielt gjenoppbygging av fond. Det er derfor særdeles tilfredsstillende at andelen frie fondsmidler har økt. I 2018 ble frie fond netto økt med 16 mill. kr, mens bundne fond ble redusert med ca. 0,6 mill. kr.

Økt beholdning av frie fond vil klart bedre kommunens handlefrihet på sikt og være en viktig buffer mot uforutsette hendelser. Frie fond vil også kunne benyttes som egenfinansiering av investeringer. En stor andel av de frie fondene er imidlertid øremerket til særskilte formål av kommunestyret (se mer om disposisjonsfond under).

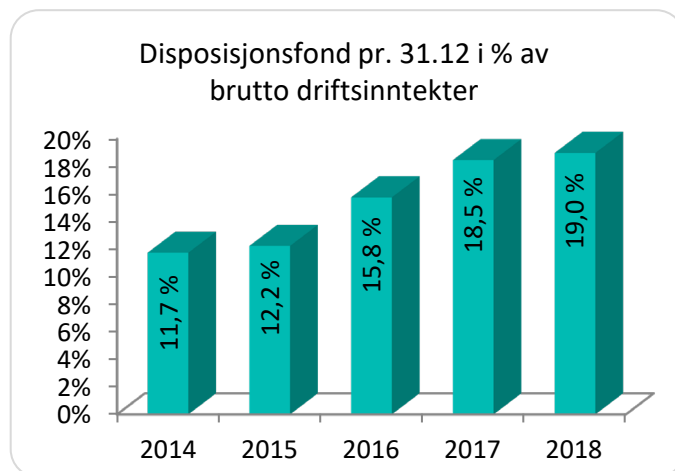
Bundne midler består bl.a. av tidligere overskudd innen vann, avløp og renovasjon, samt mottatte midler fra andre som er øremerket særskilte formål.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

I løpet av perioden 2014-2018 er disposisjonsfondet styrket med 42,7 mill. kr. Ved utgangen av 2018 utgjør disposisjonsfondet 19 % av driftsinntektene. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, gjenstår allikevel et disposisjonsfond på 12,7 % av driftsinntektene, som må karakteriseres som tilfredsstillende. Et nivå på 10 % har vært et viktig mål

for kommunen. Anbefaling/norm som fylkesmannen opererer med er 10 % for å ha en "brukbar" fondsbeholdning.

Det er viktig å være klar over at en stor andel av disposisjonsfondet er øremerket (av kommunestyret) til spesifikke formål.

Oversikt disposisjonsfond pr. 31.12.2018

Formål	Beløp
Ikke øremerket disposisjonsfond	22.393.500
VM alpint 2019 / ny utfortrasè	3.000.000
Utviklingsfond	5.851.400
Kulturbasert næringsutvikling	1.347.800
Emisjonsfond kraftselskap	6.508.000
Akkumulert premieavvik pensjon	28.789.100
Fond til flyktningformål	11.574.200
Sluttavregning investeringer	4.000.000
Stimuleringsmidler sysselsetting ungdom	300.000
Kunstinstallasjoner	150.000
Forsterking flomvoller	1.000.000
Makerspace	31.200
Handlingsplan digitalisering	673.300
Oljefond Helse/omsorg	580.900
Bredbåndsutbygging	1.000.000
Kulturfond (underskuddsgaranti)	62.300

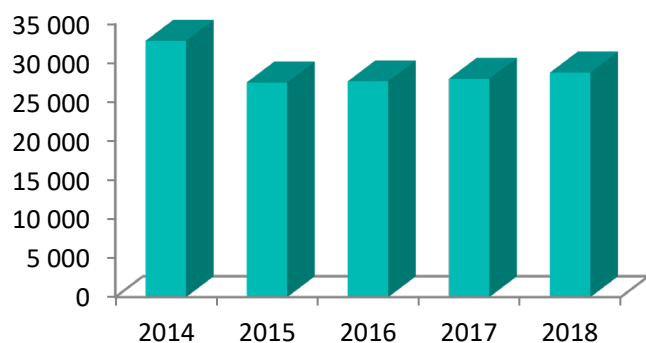
Det vil være helt avgjørende for kommunens handlefrihet og likviditet å ha en solid beholdning av frie fond. Kommunen har høy lånegjeld og er derfor sårbar ved en større renteoppgang. Nivået på disposisjonsfondet er nå tilfredsstillende. Fra 2018 finansieres investeringer med kort levetid (5 år) med driftsmidler for ikke å øke lånegjelden til kortsiktige formål.

Kommunen skal forskuttere utbedring på fylkesveg i 2019 (Brekkebakkene) med 16,5 mill. kr som er forutsatt finansiert av det frie disposisjonsfondet. Dette viser at god fondsbeholdning gir handlefrihet til å få gjennomført viktige tiltak for lokalsamfunnet. Ved tilbakebetaling vil disse midlene bare kunne benyttes til investeringsformål. Det frie disposisjonsfondet er redusert med snaut 5,8 mill. kr fra 2017 til 2018.

Fond til flyktningformål består av flere enkeltfond knyttet til sine spesifikke tjenesteområder. Ringebu læringssenter hadde gjenstående fondsmidler til norskopplæring med kr 550.000 som kommunestyret disponerte til å opprettholde bemanning i vårhalvåret 2018. Endret driftssituasjon gjennom året har imidlertid ført til at det i stedet kunne avsettes ubrukte midler og læringssenteret har nå et fond på 946.000. Bofellesskapet for enslige mindreårige hadde merinntekter på kr 1.986.300 som er avsatt til fond. Situasjonen i forhold til bosetting for 2019 og videre er høyst usikker og ressursene til flyktningearbeidet må vurderes og tilpasses. NAV hadde budsjettert med bruk av over 3 mill. kr fra flyktningefond i 2018, men endte opp med å bruke 524.000.

Kommunen har et akkumulert premieavvik på pensjon (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning, utjevning over 7 år) på nesten 28,8 mill. kr. Det er svært tilfredsstillende at kommunestyret har avsatt deler av disposisjonsfondet til dekning av hele dette premieavviket. Tiltaket vil kunne sikre et jevnt tjenestenivå selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene vil stige. I 2018 er det foretatt en korreksjon av fondet tilsvarende ca. 2,9 mill. kr i henhold til oppgaver fra pensjonsselskapene.

Akkumulert premieavvik pr. 31.12
(i 1000 kr.)

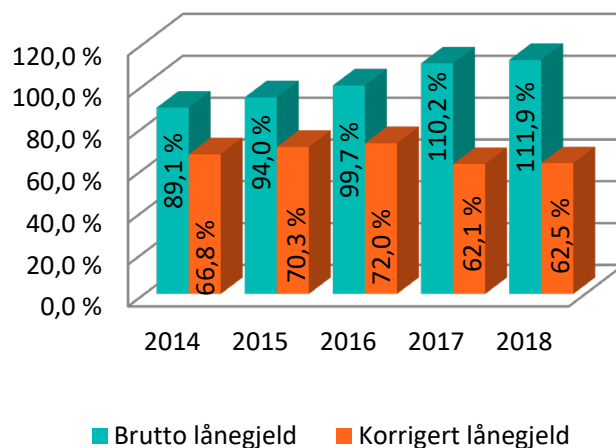
(Akkumulert premieavvik pensjon samlet for Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse, inkl. arbeidsgiveravgift.)

Lånegjeld

Fylkesmannen opererer med et måltall for lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) på maksimalt 70 % av driftsinntektene, men dette må selvsagt ses i sammenheng med hvor mye av lånegjelden som belastes kommunal drift og hvor mye som dekkes av andre. Kommunen har for eksempel lån innen vann- og avløpssektoren, der rentekostnaden skal dekkes gjennom de kommunale avgiftene (selvkost). En renteoppgang på disse lånene vil dermed ikke medføre noen netto kostnadsøkning for kommunen. Tilsvarende har kommunen lån knyttet til bygg/eiendom som også gir leieinntekter.

Ringebu kommune har fortsatt høy lånegjeld sammenlignet med de fleste kommuner i Oppland. Samlet lånegjeld utgjør 514,9 mill. kr ved utgangen av 2018. Kommunen har satt som mål at lånegjeld korrigert for lån til selvkostformål, selvfinansierende formål og videreutlån til andre maksimalt skal utgjøre 70 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2018 utgjør korrigert lånegjeld 62,5 % av driftsinntektene. Den samlede lånegjelden ble økt med 31,7 mill. kr i 2018.

Lånegjeld i % av
brutto driftsinntekter

(I grafen over er korrigert lånegjeld beregnet ved å trekke fra lån til selvkostformål, videreutlån og bygg/eiendom som finansierer lånekostnad ved leieinntekter)

Beregning av korrigert lånegjeld pr. 31.12.2018

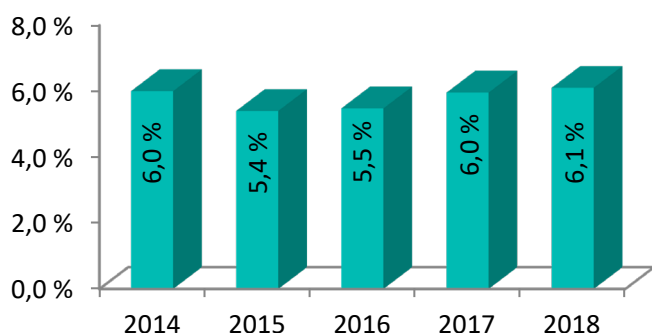
Formål	Beløp (i 1000 kr)
Brutto lånegjeld	514.883
- lånegjeld vann (selvkost)	- 57.211
- lånegjeld avløp (selvkost)	- 32.215
- lånegjeld septikk (selvkost)	- 19
- utlån	- 20.929
- lån til utleiebygg (selvfin.)	- 71.587
- lån til EPC-tiltak (selvfin.)	- 45.102
= SUM korrigert lånegjeld	= 287.821

Utleiebygg som er beregnet til å være selvfinansierende består i hovedsak av kommunale boliger der husleieinntekter overstiger drifts- og kapitalkostnader. I tillegg er medregnet utleide næringsbygg (herunder 31,6 % av Jernbanegata 4 som utgjør de utleide kontorarealene i bygget).

Korrigert lånegjeld samlet viser en oppgang fra 2017 til 2018 med 15,7 mill. kr. Dette skyldes hovedsakelig låneopptak til vann- og avløpsformål i 2018.

Rentenivået er fortsatt historisk lavt og bidrar til at gjeldsbyrden er lettere å bære i en periode. Et framtidig økt rentenivå vil medføre at flere mill. kr må tas fra tjenesteproduksjon til dekning av renter på lån. Rentebinding på lån vil kunne motvirke raske rentesvingninger. Kommunens reglement for finansforvaltning inneholder bestemmelse om at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha rentebinding (se eget kapittel om finansforvaltning).

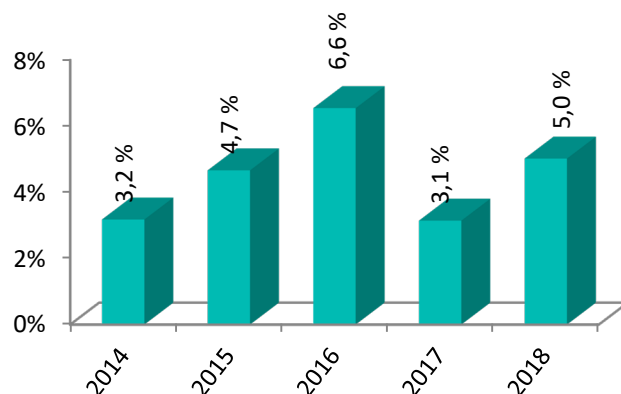
Renter og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Driftsinntektene

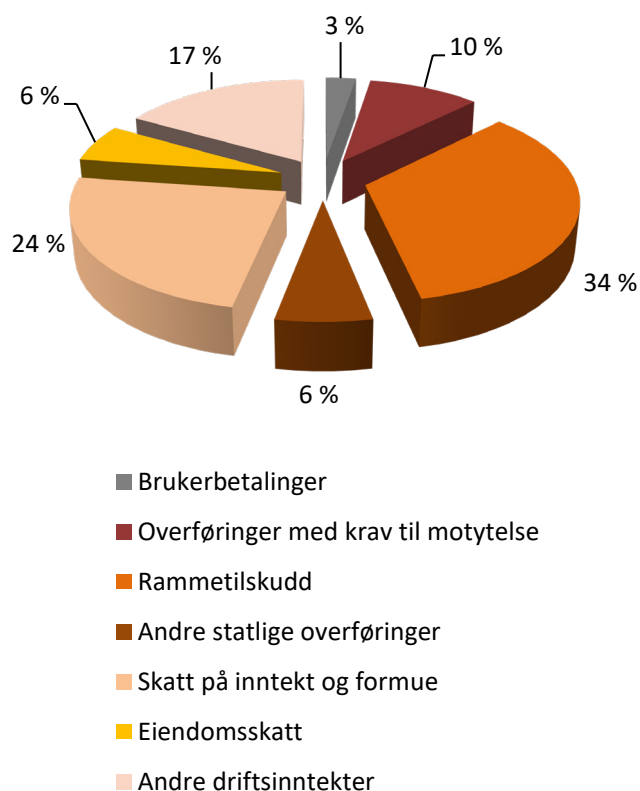
Brutto driftsinntekter økte med 5 % i 2018 (3,1 % i 2017) og utgjorde 460 mill. kr.

Prosentvis økning i driftsinntekter

Driftsinntektene fordeler seg slik:

Fordeling driftsinntekter - 2018

64,6 % av inntektene overføres fra staten i form av rammetilskudd, skatt (unntatt eiendomsskatt) og andre statlige overføringer (66,2 % i 2017). Dette er inntekter som kommunen selv har liten eller ingen direkte innvirkning på. Refusjoner og kompensasjoner

(overføringer med krav til motytelse) utgjør 10 % av driftsinntektene. Ved å trekke fra disse og inntekter knyttet til selvkostområder står kommunen i praksis igjen med direkte påvirkning på mindre enn 10 % av driftsinntektene.

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjorde ca. 12,4 mill. kr i 2018, som er 2,7 % av de totale driftsinntektene. Brukerbetalingene gikk opp med 6,2 %. Oppgang skyldes i stor grad økte bruk av SFO ved Fåvang skole og høyere brukerbetaling/belegg på Linåkertunet. Foreldrebetaling i barnehagene viser en nedgang, som følge av lavere barnetall og økt omfang av redusert foreldrebetaling for foreldre med lav inntekt. De største brukerbetalingspostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Foreldrebetaling kulturskole	852.000
Foreldrebetaling SFO	1.360.000
Foreldrebetaling barnehage	2.473.000
Egenandel legetjenester	1.246.000
Egenbetaling Korttids/rehab	898.000
Egenbetaling Linåkertunet	4.440.000
Egenbetaling hjemmetjenester	806.000

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter utgjorde ca. 71,3 mill. kr i 2018. Dette er en økning på 10,7 %. Salgs- og leieinntekter utgjør 15,5 % av de totale driftsinntektene. De største salgs- og leieinntekstpostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Salgsinnt. Frisklivssenteret	1.187.000
Kjøkkentjeneste/matombrining	2.382.000
Salgsinntekter J.o.b.a.	1.200.000
Leieinntekter adm.bygg	972.000
Leieinntekter komm. boliger	4.114.000
Leieinnt. helse-/omsorgsbygg	3.541.000
Leieinntekter kulturbygg	1.016.000
Leieinntekter andre bygg	1.366.000
Plan, byggesak, kart, oppmåling	6.044.000

I 2018 var inntekter knyttet til oppmåling svært store. Kommunen har ikke anledning til å ta mer betalt for tjenesten enn den koster. Merinntekter (overdekning) er

satt av til bundne fond med kr 904.894.

De største salgs- og leieinntektene knyttet til lovbestemte selvkostområder fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Års- og tilknytningsavgifter vann	14.532.000
Års- og tilknytningsavgifter avløp	20.327.000
Årsavgifter septik	883.000
Renovasjonsavgift	6.361.000
Feieavgift	1.766.000

Som det framgår av tabellen over er en stor del av inntektene knyttet til selvkosttjenester (vann, avløp, renovasjon, feiing) der det kreves full kostnadsdekning. Tilknytningsavgifter er høye, sammenlignet med 2017. Sammen med høye inntekter knyttet til oppmåling og byggesak vitner dette om stor byggeaktivitet i kommunen. Renovasjonsavgift overføres i sin helhet til Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) og feieavgift overføres i sin helhet til Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB). Selvkostregnskap og eventuelle fondsavsetninger utføres av MGR og MGB for hele Midt-Gudbrandsdal (felles selvkostområde).

Overføringer med krav til motytelse

Overføringer med krav til motytelse utgjorde drøyt 45,9 mill. kr i 2018, en økning på 17,1 %. Her inngår sykelønnsrefusjon og momskompensasjon som de største postene. Sykelønnsrefusjon utgjorde ca. 14 mill. kr, som er en økning på 19,8 % fra 2017. Momskompensasjon utgjorde 9,8 mill. kr, mot 8,9 mill. kr i 2017.

Øvrige poster gjelder refusjon for utgifter kommunen har hatt, både fra staten, andre kommuner og private. Herunder ordninger som «Ressurskrevende brukere» (5,7 mill. kr). En annen større post er refusjon fra Sør-Fron kommune for barnevernstiltak (interkommunalt barnevernskontor inngår i kommunens regnskap).

Rammetilskudd fra staten

Rammetilskudd fra staten utgjorde 157,1 mill. kr, en reduksjon med på 0,4 % fra 2017.

Rammetilskuddet fordeles til kommunene i tråd med det såkalte inntektssystemet. Fordelingen gjøres på grunnlag av en rekke kriterier. Detaljer om fordelingen kan finnes i «Grønt hefte», som er en del av dokumentasjonen

som følger statsbudsjettet. En del av rammetilskuddet (inntektsutjevnen tilskudd) skal utjevne ulikheter i skatteinngang gjennom året, slik at kommuner med høye skatteinntekter får et trekk, som fordeles til kommuner med lav skatteinngang. Ringebu kommune har normalt en lavere skatteinngang enn landssnittet og vil dermed nyte godt av inntektsutjevnen tilskudd (opp til ca. 94 % av landssnittet).

Kommunen hadde i 2018 en skatteinngang på 81,2 % av landssnittet (mot 79,3 % i 2017, 80 % i 2016, 78 % i 2015 og ca 74 % årene før).

bofellesskapet er satt av til fond for bruk til formålet i senere år.

Andre overføringer

Andre overføringer utgjorde ca. 5,8 mill. kr. Her inngår bl.a. påfyll næringsfond. Fra tid til annen mottar kommunen også gavemidler (engangsutbetalinger) til helse- og omsorgssektoren. Mottatte gavemidler avsettes til bundne fond og det føres særskilt oversikt over bruken av slike midler i tråd med de føringer som giver har meddelt.

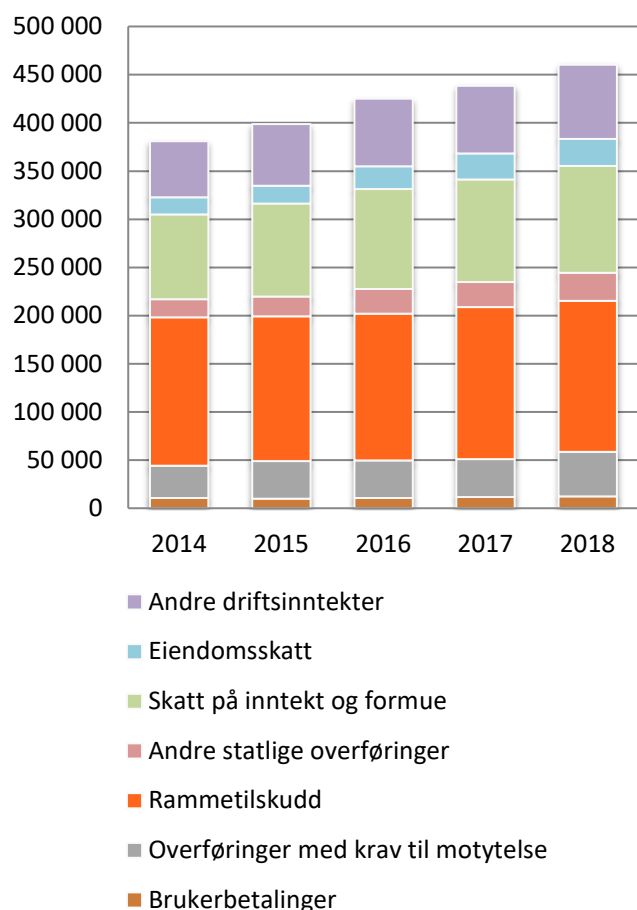
Skatt på inntekt og formue

Skatt på inntekt og formue utgjorde 111 mill. kr, en økning på 4,4 %. I opprinnelig budsjett var skatteanslaget 112 mill. kr. I revidert budsjett ble skatteanslaget justert ned med 2,5 mill. kr til 109,5 mill. kr.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt utgjorde 27,9 mill. kr, en økning på 2,7 % fra 2017. Økningen skyldes flere skatteobjekter. Skatteinntektene fordeler seg med kr 4.352.000 (budsjettet kr 3.930.000) på næringseiendommer (sats 7 ‰) og kr 23.512.000 (budsjettet kr 25.356.100) på boliger og fritidseiendommer (sats 3,7 ‰, bunnfradrag kr 100.000). Avvik fra budsjett skyldes i hovedsak at det år for år er lagt til en forventet volumøkning i budsjettet og at dette over tid er akkumulert til et betydelig beløp. Fra 2019 er budsjettet beløp endret, med basis i retaksering. Misforholdet er dermed nullet ut fra 2019.

Utvikling i driftsinntekter siste 5 år
(tall i hele 1000 kr)

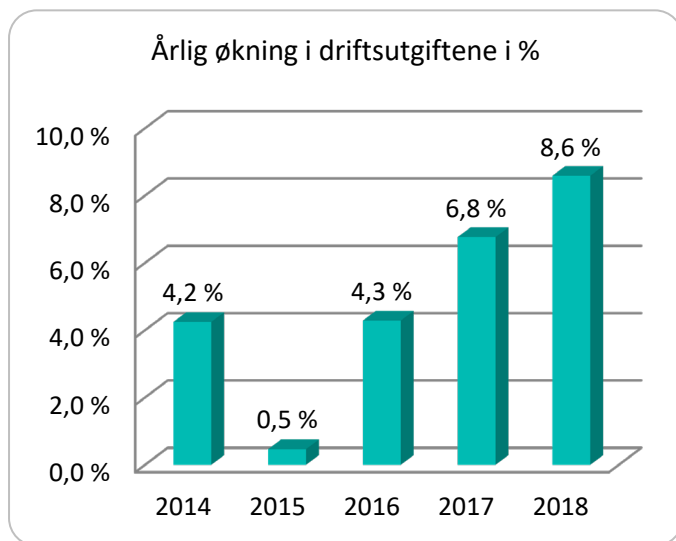

Andre statlige overføringer

Andre statlige overføringer utgjorde 29 mill. kr, en økning med 10,9 % fra 2017. Dette dreier seg om særtilskudd eller øremerkede tilskudd fra staten. De største postene knyttet til integreringstilskudd flyktninger og tilskudd til bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger. Ubrukte tilskudd til

Driftsutgiftene

Brutto driftsutgifter økte med 8,6 % i 2017 (6,8 % i 2016) og utgjorde 470,5 mill. kr.

Lønnsutgifter

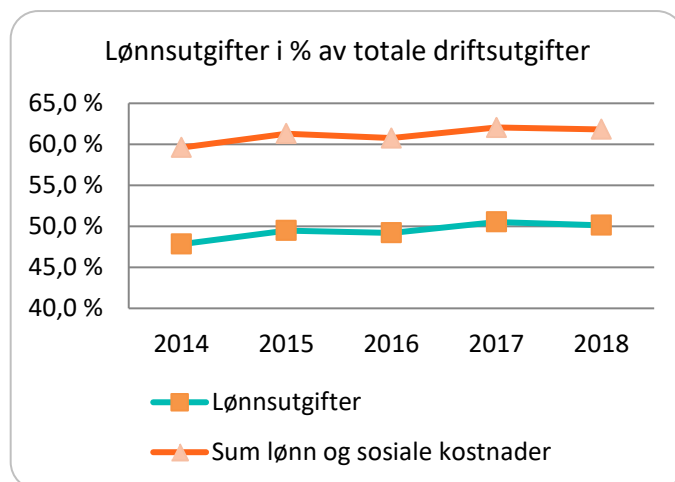
Lønnsutgifter eksklusive sosiale utgifter utgjorde 236 mill. kr i 2018, en økning på 7,7 %. Etter lønnsoppgjøret for 2018 ble lønnsveksten på 2,9 %.

Noen nye/endrede tiltak i forhold til tidligere er f.eks. retaksering eiendomsskatt (økt lønnsutgift med 1,8 mill. kr), helårsdrift bofellesskap for enslige mindreårige (3,2 mill. kr), helårs bemanning prosjektmedarbeidere investeringer ved Plan og teknisk og prosjektstilling prestegarden. Selv om det meste av disse økningene finansieres via eksterne tilskudd eller investeringsprosjekter, er de allikevel med på å øke lønnsutgiftene (brutto) utover ordinær lønnsvekst. Økt sykefravær som medfører økt vikarbruk vil også øke brutto lønnsutgifter, selv om mye refunderes gjennom sykkelønsordningen.

Lønnsutgifter inklusive sosiale utgifter utgjorde 290,9 mill. kr i 2018 (61,8 % av kommunens samlede driftsutgifter). I sosiale kostnader ligger pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Pensjonsutgiftene påvirkes av regnskapsreglene for føring av premieavvik pensjon og er derfor ikke nødvendigvis uttrykk for årets reelle pensjonskostnad (premieavvik, med tilhørende arbeidsgiveravgift, utlignes over 7-15 år). Premieavviket utgjorde 8,2 mill. kr (inntekt), mot kr 315.000 i 2017, kr 150.000 i 2016 og 5,3 mill. kr (utgift) i 2015. Det er foretatt en korreksjon på ca. 2,9 mill. kr (utgift) i 2018 i tråd med oppgave fra KLP. I grafen under er lønnskostnad både med og uten

sosiale utgifter tatt med for å sikre at ikke premieavviket forstyrrer og gir et feil bilde av utviklingen (premieavviket er inkludert i sosiale kostnader).

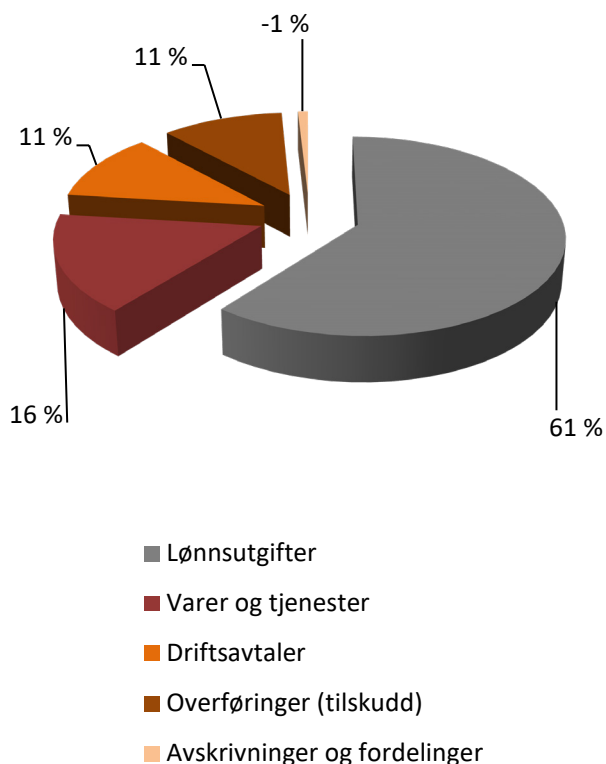
Godtgjørelse til råd/utvalg og tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte ble økt med 2,3 % i 2018 (mot en reduksjon på 4,8 % i 2017). Ordførerens godtgjørelse (som også er utgangspunkt for annen politisk godtgjørelse) var for 2018 fastsatt til 95 % av en stortingsrepresentants godtgjørelse (trappes opp til 100 % fra 2019).

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon

Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde snaut 77,5 mill. kr i 2018, en økning på 8,8 %.

Vedlikeholdskostnader er redusert med 1,2 mill. kr i 2018, mens utgifter til snøbrøyting/strøing økte med 1,4 mill. kr som følge av en svært snørik vinter.

Fordeling driftsutgifter

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

Består hovedsakelig av driftsavtaler og interkommunale samarbeidsordninger. Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde 53,8 mill. kr i 2018, en økning på 13,8 %.

Økningen er hovedsakelig knyttet til Helseregion Sør-Gudbrandsdal (herunder legevakt), kjøp av tjenester fra Heimta AS og tjenester innen barnevernet (barnevernstiltak som gjelder Sør-Fron kommune). En andel av økte utgifter refunderes fra staten eller samarbeidende kommune.

Midt-Gudbrandsdal utgjør ett felles selvkostområde for feiing og tilsvarende for husholdningsrenovasjon. Avgiftene som kommunen krever inn overføres i sin helhet til hhv. Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen (MGB) og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR).

Overføringer

Overføringer til andre (tilskudd) utgjorde 52,5 mill. kr i 2018, en økning på 7,9 %.

De største ordningene er tilskudd til private barnehager, lag og foreninger, Kirkelig fellesråd, sosiale stønader og støtte til næringstiltak. Den største økningen i 2018 er

tilskudd til Stiftelsen Ringebu prestegard.

Finans

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Renter av bankinnskudd utgjorde 1,3 mill. kr i 2018, mot 1,1 mill. kr i 2017. Likviditeten har vært god gjennom året. Noe av renteinntektene avsettes til fond. Dette gjelder særlig gavemidler, men også noen særordninger som næringsfond, utviklingsfond m.v.

Renteinntekter av utlån utgjorde drøyt 2,9 mill. kr i 2018 og består hovedsakelig av renter på utlån til Eidsiva Energi AS. Eidsiva innfridde lånet i 2018 og kommunen fikk dermed utbetalt overkurs som gjør at disse inntektene er noe høyere enn normalt. Bortfall av renter på utlån må innarbeides i framtidige budsjetter.

Utbytte fra selskaper var på snaut 9,3 mill. kr i 2018 (litt ned fra 2017), og fordeler seg slik (avrundede tall):

Selskap	Utbytte
Eidsiva Energi AS	1.137.982
Gudbrandsdal Energi AS	8.127.000

Av utbyttet er kr 1.204.400 avsatt til utviklingsfond og kr 648.500 til fond for kulturbasert næringsutvikling.

Renteutgifter

Renteutgifter på lån utgjorde drøyt 10,4 mill. kr i 2018. Låneopptak til investeringer for 2018 skjedde i slutten av desember. Rentenivået er fortsatt historisk lavt. Det vises til kapitlet for finansforvaltning for nærmere omtale av renteutviklingen de siste år. En vesentlig andel av renteutgiftene dekkes gjennom selvkostordninger (hovedsakelig vann og avløp).

Det er i 2017 og 2018 ikke mottatt krav om rentekompensasjon til Ringebu Folkehøgskole (kr 165.000 i 2016).

Avdrag

Avdrag på lån utgjorde 17,7 mill. kr i 2018, en økning på 1,7 mill. kr fra 2017. Avdragene ligger godt over nivået som er definert som minimum i regnskapsforskriftene (12,1 mill. kr, jfr. note 6 til regnskapet). Det er foretatt en prøveberegning i forhold til forslag til minimumsavdrag i ny kommunallov fra 2020. Her ligger kommunen marginalt over minimumsavdraget.

Selvkostordninger

Selvkostordninger er tjenester der brukeren i prinsippet skal betale det ordningen koster gjennom gebyrer. Eventuelle overskudd i enkeltår må settes av til bundne fond for bruk til samme formål i senere år. Eventuelle underskudd i enkeltår skal motregnes mot overskudd i senere år. Kommunen har anledning til å subsidiere selvkostordning, men har ikke anledning til å bruke gebyrinntektene til andre formål. Det stilles krav til eget selvkostregnskap for disse ordningene. Ringebu kommune benytter anerkjente eksterne spesialister for kvalitetssikring av alle selvkostregnskapene (EnviDan Momentum).

Selvkostfond	Saldo 31.12.2018
Vann	946 984
Avløp	5 978 739
Septikk	1 573 342
Reguleringsplaner	740
Oppmåling	904 894

Selvkostordning	Dekningsgrad 2018
Vann	91,9 %
Avløp	114,8 %
Septikk	96,2 %
Utslippstillatelser, kontroll og tilsyn	39,2 %
Reguleringsplaner	50,8 %
Byggesak	86,5 %
Oppmåling	165,5 %
Eierseksjonering	25,4 %

Oppmåling har for første gang mer enn 100% inndekning. Store inntekter må ses i sammenheng med svært stor aktivitet i Kvitfjell. Oppmåling er ikke vedtatt som selvkostområde av kommunestyret og har dermed ikke mulighet for inndekning av tidligere års subsidiering. Overskuddet i 2018 er i sin helhet avsatt til bundne driftsfond med kr 904.894.

Selvkostregnskap for husholdningsrenovasjon utføres av Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) for hele regionen.

Selvkostregnskap for feiing utføres av Midt-Gudbrandsdal Brann- og feiervesen (MGB) for hele regionen.

For selvkostordningene vann og septikk var gebyrene i budsjettet fastsatt lavt for å bruke av selvkostfond fra tidligere år. Innen avløp er det planlagt fondsoppbygging for å møte økte kostnader når utvidet Frya renseanlegg skal tas i bruk som erstatning for Ringebu renseanlegg. Kommunen skal ikke ha slike fondsmidler stående i mer enn 5 år uten å ha en konkret plan for bruken. Selvkostfond kan ikke benyttes som finansiering av investeringer.

Investeringer

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse, som innebærer at alle utgifter er finansiert. Det er imidlertid foretatt strykninger i planlagte avsetninger til investeringsfond med kr 2.011.791. Dette skyldes manglende overføring fra driftsregnskapet som følge av foretatte strykninger der. Alle ubrukte lånemidler fra tidligere år er nå benyttet.

Brutto utgifter i investeringsregnskapet utgjorde 68,9 mill. kr (144,7 mill. kr i 2017 og 64 mill. kr i 2016). Av dette er 57,4 mill. kr lånefinansiert. Omtrent 0,4 mill. kr er finansiert ved driftsmidler (bruk av disposisjonsfond). 6,5 mill. kr er dekket av andre fondsmidler. Øvrig er dekket av inntekter i investeringsregnskapet.

Budsjettering av investeringer er lagt om i løpet av 2017, med bakgrunn i anbefalinger fra gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt fra 2016. Med ny ordninger, der kun forventet gjennomførte investeringer budsjetteres, er gjennomføringsgraden i på 109,1 %, mot 84,3 % i 2017. Det vises til eget kapittel for mer detaljert rapportering for investeringsprosjekter.

Fond for dekning av merutgifter i perioden fram til 1-års kontroll for avsluttede investeringsprosjekter er ikke benyttet i 2018.

Oppsummering kommuneøkonomien 2018

I forbindelse med behandlingen av økonomiplan 2018-2021 og budsjett 2018 har kommunen lagt følgende fire handlingsregler til grunn når det gjelder kommuneøkonomi:

Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Korrigert netto lånegjeld (fratrasket selvkostområder, videreutlån og øvrige lån som dekkes av andre) skal utgjøre maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat skal trappes opp og innen utgangen av økonomiplanperioden 2018-2021. Det langsiktige målet er at netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig.

Kortsiktige investeringer (5 års levetid eller mindre) skal ikke lånefinansieres.

Disposisjonsfond utgjorde 19 % av driftsinntektene ved utgangen av 2018 og er dermed godt innenfor

handlingsregelen. Det er imidlertid viktig å merke seg at store deler av disposisjonsfondet er øremerket til dekning av premieavvik pensjon. Korrigert for dette, utgjør disposisjonsfondet 12,7 % av driftsinntektene. Disposisjonsfondet har dermed nådd det nivået som er anbefalt. Kommunen har vedtatt å forskuttere utbedring av Brekkebakkene (Fylkesveg) med 16,5 mill. kr fra disposisjonsfondet. Dette vil trolig skje i 2019.

Korrigert netto lånegjeld utgjorde 62,5 % av driftsinntektene og er dermed innenfor handlingsregelen. Kommunens lånegjeld er høy, slik at en større renteoppgang vil kunne medføre betydelige kutt i tjenestetilbudet på lengre sikt, selv om en renteoppgang vil motvirkes noe av god likviditet. Reglement for finansforvaltning sier at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha fastrentebinding, noe som reduserer risiko mht. rask renteoppgang. Ved utgangen av 2018 har 26 % av låneporteføljen fastrentebinding med gjenværende bindingstid på 12 måneder eller mer.

Netto driftsresultat for 2018 ble på 0,2 % av driftsinntektene (0,3 % om vi inkluderer alle interkommunale samarbeid). Dette er høyere enn budsjettert. Anbefaling/norm for netto driftsresultat er 1,75 % (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014). Gjennomsnittlig netto driftsresultat fra 2009 (da handlingsregler ble innført) har vært på 4,2 % årlig, noe som er godt over anbefalt minstenivå.

Investeringer med kort levetid er ikke lånefinansiert i 2018, i tråd med handlingsregelen.

Tjenesteenhetene samlet har et merforbruk på ca. 2,1 mill. kr. Etter at det er foretatt strykning av planlagt overføring av midler til investeringsregnskapet, er regnskapet avlagt med et regnskapsmessig resultat på kr. 0.

Utfordringer framover

I kommuneplanens samfunnsdel er det synliggjort satsingsområder og strategier som vil innvirke på prioriteringer i kommende års budsjetter. Nytt kommunestyre (fra høsten 2019) skal innen ett år ta stilling til om samfunnsdelen skal fornyes.

Nytt inntektssystem fra 2017 ga endringer i kommunens rammebetingelser. Kommunen får i 2019 kompensert mye av inntektstapet gjennom inntektsgarantisystemet (INGAR) med 10,8 mill. kr, men dette trappes raskt ned (med inntil 2,1 mill. kr årlig) og vil gi kommunen en ekstra utfordring budsjettmessig i årene som kommer.

Ordningen med distriktstilskudd (utgjør 6,2 mill. kr i rammetilskudd for Ringebu i 2019) er under evaluering/utredning. Det er nærliggende å forvente at en endring vil slå negativt ut for kommunen ut fra omtalen ved omlegging av inntektssystemet i 2017.

Innen flere tjenesteenheter budsjetteres det med refusjon sykelønn, men ikke tilsvarende lønn til vikarer. Dette er en praksis som gradvis har gått seg til over mange år og som det er ønskelig å endre. Fra 2016 startet en flerårig nedtrapping som må fortsette i hele økonomiplanperioden for at dette skal være kvittert helt ut.

Effektiv utnyttelse av samarbeidsordningene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal må fortsatt ha stort fokus.

Kommunen har gjennom en årrekke med asylmottak og bosetting av flyktninger bygd opp fond av ubrukte midler til formålet. I 2018 måtte kommunen bruke drøyt kr 300.000 av fondsmidler (tidligere avsatte integreringstilskudd) for å saldere budsjettområdet for flyktningtjeneste. For 2019 vil kommunen få ny bosetting. Det ligger en utfordring i å skalere det kommunale tjenestetilbudet i forhold til bosetting og skiftende flyktningesituasjon. Dette gjelder særlig innen flyktningetjenesten (som fra 2019 er organisert i interkommunal samarbeid for Midt-Gudbrandsdal) og Ringebu læringssenter. Avsatte fondsmidler vil kunne være en viss buffer på kort sikt, men fondene vil tømmes raskt dersom ikke driftsnivået tilpasses.

Omlegging av budsjetteringsmåte for investeringer og forbedring av prosjektplanlegging og -dokumentasjon må fortsatt ha fokus også i 2019.

Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer. I økonomiplanen for 2019-2022 er investeringer med kort levetid (5 år) finansiert med driftsmidler.

Fond for premieavvik pensjon vil trolig tappes med ca. 3 mill. kr årlig framover. For å kunne opprettholde nivået på disposisjonsfond totalt sett må det fortsatt avsettes nye fondsmidler årlig. Kommunen bør vurdere om det er hensiktsmessig å bytte ordning for håndtering av premieavvik pensjon og gå over fra utjevningsordning til årlig belastning.

- Utjevningsordningen fordeler belastningen over flere år. Fra 2002 skulle premieavviket utgiftsføres over 15 år, fra 2011 over 10 år og fra 2015 skal premieavvik utgiftsføres over 7 år.
- Kommuner kan fortsatt velge å utgiftsføre

premieavviket over 1 år.

Det er imidlertid ikke åpnet for hyppig endring av prinsipp. Dersom kommunen velger å gå over til årlig belastning må vi påregne å beholde det prinsippet i overskuelig framtid.

Utjevningsordningen har ikke fungert slik det var forventet og har medført at kommunene som valgte utjevning har store premieavvik bokført i balansen, mens ordningen var tenkt slik at dette skulle svinge rundt null. Ringebu kommune har i dag et oppsamlet premieavvik på 28,8 mill. kr. Av de nærmeste kommunene rundt oss har Nord-Fron og Lillehammer valgt årlig belastning av premieavvik og ikke utjevning over mange år. Ved bytte av regnskapsprinsipp ville kommunen etter hvert kunne kvittere ut det store premieavviket i balansen. Allerede oppsamlet premieavvik vil i så fall bli utgiftsført etter gammel ordning fram til det er kvittert ut, mens nye premieavvik blir belastet fullt ut året etter at de oppstår. Det er avsatt eget disposisjonsfond til å regnskapsmessig finansiere det oppsamlede premieavviket. Ordningen som kommunen har valgt med å føre premieavviket mot disposisjonsfond innebærer at vi i praksis allerede har nøytralisert utjevningsordningen og opptrer som om vi hadde årlig belastning. Det store oppsamlede premieavviket og tilsvarende øremerket disposisjonsfond virker forstyrrende både i forhold til handlingsregler og regnskapsanalyser og statistikker forøvrig.

I forbindelse med stor utbyggingsaktivitet i Kvitfjell har kommunen inngått en rekke utbyggingsavtaler. Disse innebærer bl.a. at kommunen etappevis overtar vann- og avløpsanlegg som ferdigstilles av utbyggere. Avtalene tilsier at utbygger da får refundert hele momsbeløpet fra kommunen ved overtakelse. Kommunen får på sin hånd moms tilbake fordelt over 10 år fra staten. I mellomperioden får kommunen dermed et utlegg likviditetsmessig på betydelige beløp. Kommunen har ikke anledning til å ta opp rene likviditetslån som strekker seg over flere år. Gode fondsreserver er derfor helt avgjørende for at kommunen skal ha nok likviditet i årene framover. Dette tilsier at kravet til positivt resultat bør skjerpes i framtidige budsjetter

Investeringer

Rutine for budsjettering av investeringer ble lagt om i 2017. Tidligere praksis med overføring av ubrukte bevilgninger fra år til år ble avvirket. Budsjettet skal nå kun omfatte det som forventes medgått i året.

I rapporteringen er det nå lagt vekt på rapportering både på framdrift og økonomi.

Gjennomføringsgrad:

Målt i kroner har investeringsbudsjettet en gjennomføringsgrad på 109,1 % i 2018.

Forklaring til tabelloverskriftene:

Budsjettkolonnen inneholder årsbudsjettet (netto) for 2018, inklusive eventuelle budsjettendringer som er foretatt i året. Tallet angir hvor mye av totalrammen som var planlagt/forventet brukt i 2018.

Regnskap viser bokført regnskap for året 2018.

Avvik viser regnskap minus budsjett. Et negativt tall angir mindreforbruk, mens positivt tall angir merforbruk i regnskapet målt mot budsjettet.

Alternativt budsjett viser totalrammen (netto), fra 2017 til og med 12-års investeringsplan.

Kun prosjekter med budsjett- og/eller regnskapstall for 2018 er tatt med i oversikten (ikke prosjekter som kun har bevilgning i framtidige år i den 12-årige investeringsplanen).

Prosjekt		Buds(end) 2018	Regnskap 2018	Avvik
H106	KLIMASATS - 16 SEMIHURTIGLADEPUNKTER	15 860	33 483	17 623
H108	FÅVANG BARNEHAGE - EIDSIVAFIBER	150 000	150 000	0
H109	TRÅDLØS NETTVERK INFRASTRUKTUR	500 000	516 504	16 504
H110	HELSE OG OMSORG - E-ROM	557 000	557 000	0
H149	NYE OFFICELISENSER (2017)	650 589	153 923	-496 666
H220	BELYSNING KUNSTVERK	260 000	199 400	-60 600
H406	RINGEBU KIRKEGÅRD, UTVIDELSE (2013)	3 154	89 770	86 616
H407	GJENNOMGANGSBOLIGER ST. OLAVS Plass (2013)	0	-2 011 791	-2 011 791
H415	FÅVANG BARNEHAGE, UTEANLEGG	200 000	198 632	-1 368
H419	NYE KJØKKEN ELDRESENTERET (2015)	69 000	69 046	46
H421	OMBYGGING OG BRANNSIKRING OMSORGSBOLIGER OG ELDRESENTER	1 200 000	1 369 274	169 274
H423	TOMTEAREALER KJØP/SALG	15 000	78 603	63 603
H425	JERNBANEGATA 4, Istandsetting	1 502 852	1 161 784	-341 068
H429	DRIFTSBYGNING RINGEBU PRESTEGARD	1 000 000	801 796	-198 204
H430	SIKKERHETSTILTAK RINGEBU HELSESENTER (2016)	108 508	-87 643	-196 151
H433	FLYKTNINGBOLIGER GUDBRANDSDALSVEGEN (2016)	450 000	565 443	115 443
H435	RINGEBU UNGDOMSSKOLE - TAK, SV.HALL, BYGN.MESSIGE ARB	100 000	129 599	29 599
H436	LINÅKERTUNET	200 000	0	-200 000
H437	TILTAK FÅVANG OG RINGEBU SKOLER	4 160 791	4 105 351	-55 440
H438	NYTT BOFELLESKAP FUNKSJONSHEMMEDE HAGESKOGEN	500 000	649 486	149 486
H440	RINGEBUHALLEN - HEIS TRIBUNE MED TILPASNINGER	800 000	800 000	0
H441	RINGEBU BRANNSTASJON - GARASJE OG ANDRE UTBEDRINGER	0	10 175	10 175
H442	SENTRUMSNÆRE LIVSLØPSBOLIGER FÅVANG	500 000	0	-500 000
H445	LINÅKERTUNET - TAK BYGG A OG B	0	12 903	12 903
H452	RÅDHUSET - REHABILITERING OG OMBYGGING KANTINE	50 000	0	-50 000
H456	LINÅKERTUNET - KLIMAANLEGG KJØKKEN	200 000	196 758	-3 242
H459	RINGEBU ELDRESENTER - LÅSSYSTEM/ADGANGSKONTROLL	500 000	500 000	0

Prosjekt		Buds(end) 2018	Regnskap 2018	Avvik
H461	HAGESKOGEN BOLIGER - UTBEDRING FUKT, KJØKKEN, VINDUER	0	75 742	75 742
H462	OMSORGSLEILIGHETER - TRÅDLØS KOMFYRVAKT	500 000	500 000	0
H463	RAUDHALLEN - UTBEDRING TAK	740 000	858 417	118 417
H466	GJENNOMGANGSBOLIGER	0	13 676	13 676
H467	OMSORGSBOLIGER GRUVA - VARMEPUMPER	150 000	150 000	0
H468	SALG AV EIENDOM - KOMMUNESKOG	0	-47 341	-47 341
H484	SENTRUMSUTVIKLING FÅVANG	278 201	180 011	-98 190
H491	ENØK-TILTAK	3 200 000	4 304 262	1 104 262
H602	(RA2 501B) DRIFTSOVERVÅKING	655 000	0	-655 000
H624	VENABYGDSFJELLET GRUNNVANNSANLEGG	11 389 788	10 389 788	-1 000 000
H630	VA-LEDNINGSNETT ETAPPE 4 OG 5 KVITFJELLOPPEN AS (JUSTERINGSRETT)	0	325 932	325 932
H679	VEGER	1 026 591	166 881	-859 710
H687	GATELYS I NYE OMRÅDER	200 000	2 652	-197 348
H694	BOLIGTOMTER FÅVANG	0	-2 384	-2 384
H722	BOLIGFELT ULBERG INFRASTRUKTUR 18 TOMTER (2009)	0	1 503 700	1 503 700
H723	BOLIGFELT TROMSNESMOEN INFRASTRUKTUR 7 TOMTER (2009)	0	22 211	22 211
H729	TRAFIKKSIKKERHETSPLAN - TILTAK	535 000	501 008	-33 992
H730	FORSKJØNNING VÅLA ELV	0	4 757	4 757
H731	VEG FORBI FÅVANG RENSEANLEGG (2012)	701 923	14 340 500	13 638 577
H732	VANNVERK RISØYA (2012)	0	80 000	80 000
H740	KOMMUNEDELPLAN VA (2013)	500 000	245 304	-254 696
H741	STANDARDHEVING/RINGNETT VA (2013)	1 184 503	269 040	-915 463
H751	SAMMENBINDING V/A-NETT KVITFJELL ØST/VEST	0	5 314 061	5 314 061
H753	HOVEDPLAN VEG	200 000	190 568	-9 432
H754	GATEBELYSNING	1 750 000	111 620	-1 638 380
H756	SENTRUMSFORSKJØNNELSE FÅVANG - PARKERING	199 859	19 452	-180 407
H760	SØR-FÅVANG - ETABLERING FELLES AVLØPSLØSNING	500 000	0	-500 000
H761	VENABYGDSFJELLET - V/A-ANLEGG TRABELIVEGEN OG FRISKEVEGEN	1 000 000	0	-1 000 000
H762	BOLIGTOMTER RINGEBU	1 000 000	0	-1 000 000
H763	GRUNNERVERV FÅVANG	800 000	0	-800 000
H766	KJØP AV LINÅKERVEGEN 4	1 450 000	1 436 050	-13 950
H767	V/A-ANLEGG SVARTSKARDVEGEN	5 500 000	5 377 129	-122 871
H901	EGENKAPITALINNSKUDD KLP	0	1 311 496	1 311 496
H902	KJØP AV AKSJER OG ANDELER	0	11 523 871	11 523 871
H909	UTLÅN BREKKEBAKKENE	16 500 000	0	-16 500 000
TOTALT		63 653 619	69 417 899	

H106 - Klimasats - 16 Semihurtigladedepunkter

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	15 860	33 483	17 623

AVSLUTTET: Ja

Avsluttende arbeider ved installasjon av 12 ladere, samt en 400V trafo. Hoveddelen av prosjektet ble gjennomført i 2017, kun restarbeider i 2018.

H108 - Fåvang barnehage - Eidsivafiber

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
150 000	150 000	150 000	0

AVSLUTTET: Ja

Etablering av fiber til Fåvang barnehage.

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt og tatt i bruk fra januar 2019.

STATUS ØKONOMI: Iht budsjett.

H109 - Trådløs nettverk infrastruktur

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	500 000	516 504	16 504

AVSLUTTET: Ja

Utvidelse av trådløs dekning på flere kommunale lokasjoner og økning av båndbredde på egneid fibernettnettverk.

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt.

STATUS ØKONOMI: Et merforbruk på kr 16.504.

H110 - Helse og omsorg - E-rom

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 617 000	557 000	557 000	0

AVSLUTTET: Ja (ny bevilgning i budsjett 2019 for videre utbygging).

E-roms løsning for journalføring / tilgang på journaldata ute hos pasient.

STATUS FRAMDRIFT: Etablert infrastruktur (nettverkskabling) på HDO, korttidsavd Linåkertunet og deler av Ringebu eldresenter. Fortsetter i 2019 (bevilgning over flere år) med Ringebu eldresenter og eventuelt omsorgsleiligheter Linåkertunet. I neste fase skjer innkjøp av enheter som skal monteres opp på

pasientrom.

STATUS ØKONOMI: Iht budsjett.

H149 - Nye Officelisen (2017)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
800 000	650 589	153 923	-496 666

AVSLUTTET: Ja

Oppgradering av Exchange e-post plattform og etablering av kalenderdeling med nabokommuner (Sør-Fron og Nord-Fron).

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt.

STATUS ØKONOMI: Innenfor budsjett.

H220 - Belysning kunstverk

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
260 000	260 000	199 400	-60 600

AVSLUTTET: Ja

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt.

STATUS ØKONOMI: Innenfor budsjett.

H406 - Ringebu kirkegård, utvidelse (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 472 915	3 154	89 770	86 616

AVSLUTTET: Nei

Utvidelse av Ringebu kirkegård.

STATUS FRAMDRIFT: Utvidelsen av Ringebu kirkegård er ferdig og det ble gjennomført en formell åpning høsten 2018. Arbeider som gjenstår før den formelle sluttrapporten kan leveres er gravmonument til minnelunden og en mindre terrengendring sør-vest på gravfeltet. Dette planlegges vår/ tidlig sommer 2019.

STATUS ØKONOMI: I henhold til plan.

H407 - Gjennomgangsboliger St.Olavs Plass (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	-2 011 791	- 2 011 791

AVSLUTTET: Ja

16 leiligheter i Bjørgemogata 8-10.

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt i 2016. 1-årsbefaring med etterarbeid gjennomført i 2017.

STATUS ØKONOMI: Husbanktilskudd utbetalt i 2018. Beløpet tilsvarer planlagte fondsavsetninger som ikke er foretatt, jfr. strykingsbestemmelsene ved årsavslutning.

H415 - Fåvang barnehage, uteanlegg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	198 632	-1 368

AVSLUTTET: Ja.

Opparbeidelse av uteareal, levering og oppsetting av nye lekeapparater. Videre arbeid med sikkerhetsunderlag under lekeapparater i nytt eget prosjekt.

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt.

STATUS ØKONOMI: Iht budsjett.

H419 - Nye kjøkken eldresenteret (2015)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
434 600	69 000	69 046	46

AVSLUTTET: Nei

Kjøkken i leiligheter er fra midten av 80-tallet og er slitt. Nye senger som er innkjøpt (tilpasset større pleiebehov) er lengre enn de gamle og vegg mot kjøkken må flyttes for å gi plass til seng. Nye kjøkken installeres i forbindelse med tilpasset planløsning. Tiltak blir utført etter hvert som leilighetene blir ledige. Har skiftet på 12 stk, står igjen 10 stk.

STATUS FRAMDRIFT: Tiltak blir utført etter hvert som leilighetene er ledige, og tiltaket videreføres i 2019 og 2020.

STATUS ØKONOMI: Ubrukte midler videreføres til 2019 og 2020.

H421 - Ombygging og brannsikring omsorgsboliger og eldresenter (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
7 000 000	1 200 000	1 369 274	169 274

AVSLUTTET: Nei

Kommunens frittliggende omsorgsboliger har ikke direktevarsling til brannvesenet. Disse boligene er svært utsatt for alvorlige hendelser ved brannutløp da mange av disse beboerne ikke kan rømme leiligheten ved egen hjelp. Flere branner i boliger i andre kommuner viser at disse boligene er svært utsatt, og det samme kan inntreffe hos oss. Et vanntåkeanlegg kan være et svært effektivt slukkemiddel i slike boliger. Kostnadsrammen for prosjektet var opprinnelig 1 mill.

kr og var forutsatt gjennomført i 2015. Etter nærmere vurdering ble prosjektet forlenget og utvidet i omfang. Tiltaket er ment å dekke vanntåkeanlegg i E-bygget ved Linåkertunet. Dette er en del av det gamle bygget, og det er derfor ikke vanntåkeanlegg her i dag. I tillegg er prosjektet utvidet til å omfatte Eldresenteret (RES).

STATUS FRAMDRIFT: Sprinkling av E-bygget ved Linåkertunet ferdigstilt 2018. Sprinkling av RES og Bofellesskap planlegges og utføres samlet. Med vel et halvt års forsinkelse på Bofellesskapet (pr. 31.12.2018) så vil arbeidet med sprinkling pågå i 2019 og 2020.

STATUS ØKONOMI: Iht. Økonomiplan 2017-2020 og Økonomiplan 2018-2021 er totalt budsjett på prosjektet 7.000.000. Totalt budsjett beholdes og ubenyttede midler pr. 31.12.2018 må videreføres i 2019 og 2020.

H423 - Tomtearealer kjøp/salg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 241 000	15 000	78 603	63 603

AVSLUTTET: Nei

Her føres kjøp og salg av tomter, herunder kostnader forbundet med kjøp og salg.

H425 - Jernbanegata 4. istandsetting

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
25 273 332	1 502 852	1 161 784	-341 068

AVSLUTTET: Ja

Tiltaket gjelder istandsetting av 2. etasje i Jernbanegata 4 til Innovasjonssenter og 1. etasje til bibliotek. Tidligere bevilgning til inventar bibliotek (kr 1.500.000) ble i 2017 slått sammen med hovedprosjektet. Full renovering av bygget inkl. tekniske anlegg. Bygget er ferdig og tatt i bruk i 2017. Trapp levert i 2018.

STATUS FRAMDRIFT: Med forhåndsmeldte tiltak og kostnader i 2018-regnskapet ferdigstilles prosjektet.

STATUS ØKONOMI: Avsluttes innenfor budsjett.

H429 - Driftsbygning Ringebu Prestegard

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 000 000	1 000 000	801 796	-198 204

AVSLUTTET: Nei

Istandsetting av låve for framtidig bruk. Første prioritet er sikkerhetstiltak, oppgradering og tetting av bygget. Ut over dette er istandsetting av fjøs til utstillingslokaler, tilrettelegging for Artists in Residence og bruk av kjeller

som garasje og lager prioritert. Driftsbygningen er 100 år i 2018.

STATUS FRAMDRIFT: Utbedring av bæring pågår. Bygningsmessige tiltak utføres i 2019 og 2020. Med etappevis bygging vil arbeider pågå i flere år. Skjer i samarbeid med stiftelsen.

STATUS ØKONOMI: Avhengig av bevilgninger og tilskudd.

H430 - Sikkerhetstiltak Ringebu helsesenter (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 000 000	108 508	-87 643	-196 151

AVSLUTTET: Ja

Etablering av adgangskontroll er gjennomført. Det gjenstår korreksjon av tegningsgrunnlag iht endring av planløsning. Det er engasjert arkitekt.

STATUS FRAMDRIFT: Ferdigstilt 31.12.2018

H433 - Flyktningboliger Gudbrandsdalsvegen (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 161 000	450 000	565 443	115 433

AVSLUTTET: Ja

Riving av kommunal bolig i Gudbrandsdalsvegen og bygging av en 4-mannsbolig på tomt rett sør for gamle Kiwi. 4 stk 3-roms (2 soverom). Vedtatt i kommunestyret 29.05.2018 å ikke gjennomføre bygging.

STATUS FRAMDRIFT: Oppussing etter riverarbeider og arrondering av tomt utført i 2018.

STATUS ØKONOMI: Oppussing etter riverarbeider og arrondering belastet i 2018.

H435 Ringebu ungdomsskole - tak, svømmehall, bygg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
8 000 000	100 000	129 599	29 599

AVSLUTTET: Nei

Iht UPT-108/13 skal tak isoleres og tekkes om. Med 32 grader i bassenget vil bassengduk spare mye energi og hindre avdamping til bygg og takkonstruksjon. Nylig ombygde garderober er universelt utformet, men bassengheis mangler. Mobil heisanordning er derfor inkludert i tiltaket.

STATUS FRAMDRIFT: Oppstart intern planlegging av tak 2018, gjennomføring tak 2019 og 2020. Bassengheis

etablert i 2018. Ubrukte midler 2018 må overføres til 2019/2020.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H437 - Tiltak Fåvang og Ringebu skoler

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 972 000	4 160 791	4 105 351	-55 440

AVSLUTTET: Nei

Tilbygg Fåvang skole. Tiltaket skal løse praktiske utfordringer knyttet til mangel på universell utforming av bygninger ved skolen. Barn med funksjonshemninger har aktualisert igangsetting av nødvendige tiltak. I k-sak 98/17 ble det vedtatt tilbygg til gymsal med garderober. I k-sak 32/18 ble rammen for tiltaket økt.

STATUS FRAMDRIFT: Oppstart ca 15.06.2018. For det meste ferdigstilt 31.12.2018, noe etterarbeid i 2019.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H438 - Nytt bofellesskap funksjonshemmede Hageskogen

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
20 500 000	500 000	649 486	149 486

AVSLUTTET: Nei

Det bygges nytt bofellesskap der det blant annet inkluderer 11 nye leiligheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, en avlastningsleilighet, kontor og fellesrom på tomte nord for dagens eldresenter på Brettingen. Prosjektet er beregnet å medføre 1,3 mill. kr i økte årlige FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold). Husleieinntekter er stipulert til 1 mill. kr årlig. Det er innkalkulert 20 % vaktmester og 35 % renholdstilling i FDV kostnadene.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet ble godkjent i Husbanken i november 2018, ca 6 mnd. senere enn opprinnelig plan. Tilbudskonkurransen gjennomført senhøsten 2018. Prosjektering og bygging 2019 - 2020.

STATUS ØKONOMI: Foreløpig uendret - fordeling pr år kan bli justert når framdrift- og betalingsplan er etablert.

H440 - Ringebuhallen - heis tribune med tilpasning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
800 000	800 000	800 000	0

AVSLUTTET: Ja

Adkomst til tribuner i hallen er ikke tilrettelagt for

funksjonshemmede. Heis installeres og nødvendig platting med rekkverk i nordre ende av tribuner etableres.

STATUS FRAMDRIFT: Hovedarbeider gjennomført av heisfirma sommer/høst 2018. Heisen er etablert. Avsluttende bygningsmessige arbeider gjennomført innen 31.12.2018

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H441 - Ringeby brannstasjon - garasje og andre utbedringer

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
300 000	0	10 175	10 175

AVSLUTTET: Nei

Bygge carport for 5 feierbiler og utbedre setninger framfor brannstasjon. Dette er kostnadsregnet til 1,1 mill. kr. I forbindelse med at nytt beredskapssenter har vært under planlegging er carport foreløpig trukket ut av prosjektet. Dette må vurderes på nytt dersom beredskapssenter ikke blir realisert. Carport er kostnadsregnet til kr 800.000. Årlige utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av carport (FDV-kostnader) er beregnet til kr 22.000.

STATUS FRAMDRIFT: Enkel utbedring av setninger foran garasjeporter på brannstasjon er utført. Evt. videre arbeider samordnes med innmeldt nytt investeringsbehov - Forprosjekt behovs- og bygningsanalyse som gjennomføres 2019.

STATUS ØKONOMI: Gjenstående midler samordnes med innmeldt nytt investeringsbehov - Forprosjekt behovs- og bygningsanalyse.

H442 - Sentrumsnære livsløpsboliger Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
8 250 000	500 000	0	-500 000

AVSLUTTET: Nei

Tiltak med bygging av sentrumsnære leiligheter i tettstedene. Oppfølging av boligpolitisk plan og K-sak 65/15 vedr. antall boenheter i Helse og omsorg: «Kommunestyret ber rådmannen legge til rette for at sentrumsnære og samlokaliserte boliger med fellesareal for eldre blir bygd innen 2-3 år, for prioritering i økonomiplan og budsjett.» Forutsettes bygget med standard som gir rett til 45 % tilskudd gjennom Husbanken. Det er lagt inn likt mellom Ringeby og Fåvang i denne investeringsplanen, men endelig

fordeling må skje etter vurdering av behov.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet er utsatt i påvente av ny vurdering av boligpolitisk handlingsplan. Det jobbes også med utlysning av tilvisningsleiligheter i Ringeby og Fåvang.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H445 Linåkertunet - tak bygg A og B

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 000 000	0	12 903	12 903

AVSLUTTET: Nei

Tak inkl. tekking på Bygg A, B og E er ikke utbedret siden de ble oppført på henholdsvis 70- og 90-tallet. Lufterør og takhatter som ikke lenger er i drift etter nybygg/ombygging ligger «gjemt» i oppforede tretak på A og B-bygget. Ny isolering og tekking vil dessuten gi betydelige besparelser til oppvarming. På E-bygget er det nylig oppdaget sprekker i papptekkingen. Øvrige tak ved Linåkertunet er av nyere dato.

STATUS FRAMDRIFT: Taket på Linåkertunet bygg A og B er gammelt, men det er ikke konstatert lekkasjer på bygg A og B. Takets alder tilsier at de er behov for rehabilitering innen de kommende årene, før lekkasjer inntreffer. På tross av dette foreslås prosjektet utsatt til 2021, for at andre tak med store lekkasjer skal prioriteres. Tidligere påviste lekkasjer på Linåkertunet var på den rehabiliterte delen og er utbedret. Foreslås utsatt til 2021.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H452 - Rådhuset - rehabilitering og ombygging kantine

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	50 000	0	-50 000

AVSLUTTET: Nei

Kommunens kantine er moden for en fornying. Det er et ønske om å foreta en større oppgradering av kantina med ny løsning for selvbetjening. Kantina er den «grønne lungen» på rådhuset og er viktig med hensyn til ansattes trivsel, det sosiale fellesskapet og for å sikre et godt arbeidsmiljø. Kantina ivaretar all møtematbestilling, både for administrasjonen, for politikere, lag og foreninger som avholder møter på rådhuset og Kaupanger. Endelig omfang ikke avklart.

STATUS FRAMDRIFT: Endelig omfang ikke avklart og

dermed ikke totalt budsjett. Oppstart/gjennomføring avhengig av godkjent budsjett.

STATUS ØKONOMI:

Budsjett på kr 500.000 er ikke tilstrekkelig til å kunne gjennomføre godkjent løsning.

H456 - Linåkertunet - klimaanlegg kjøkken

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	196 758	-3 242

AVSLUTTET: Ja

For oppvarming om vinter og muighet for kjøling på sommer installeres egen varmepumpe luft-luft.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført i 2018.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H459 - Ringebu Eldresenter - Låssystem/ adgangskontroll

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	500 000	500 000	0

AVSLUTTET: Nei

Elektronisk låssystem med adgangskontroll. Dette gjelder i hovedsak skallsikring av bygget.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet er igangsatt. Ferdigstilles 2019 (forhåndsmeldte arbeider).

STATUS ØKONOMI: Alle kostnader er belastet i 2018.

H461 - Hageskogen boliger - utbedring fukt, kjøkken, vinduer

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 400 000	0	75 742	75 742

AVSLUTTET: Nei

Prosjektet gjelder boliger i Hageskogen nr 12-25 - Fukt i bad, nedslitte kjøkken, bytte av vinduer.

STATUS FRAMDRIFT: Pågår, og må utføres når det er ledig leilighet. Starter i 2019, men påregnes ikke ferdig før 2021. Det er vurdert med hensyn til beboerne at rehabiliteringen gjøres når leiligheten blir ledige.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H462 - Omsorgsleiligheter - Trådløs komfyrvakt

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	500 000	500 000	0

AVSLUTTET: Ja

For brannsikkerhet ble det skiftet kontakter tilrettelagt med komfyrvakt i omsorgsboliger. Det er vurdert at dette er et innkjøp der rammeavtalene på elektro kan brukes.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført 2018.

STATUS ØKONOMI: Iht budsjett.

H463 - Raudhallen - utbedring tak

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
3 000 000	740 000	858 417	118 417

AVSLUTTET: Nei

Taket på teknisk lager, Raudhallen har vært dårlig i flere år og det lekker inn flere steder i bygget. Det er derfor bevilget midler til utbedring av hele taket.

STATUS FRAMDRIFT: Ombygging av tak over kontordel/ J.O.B.A utføres i løpet av høsten og vinteren 2018/2019. Omteking av resterende tak utføres i 2019 og sees da i sammenheng med prosjekt H435. Prosjektet har blitt forsinket på grunn av at det i første utlysningrunde ikke kom inn noen tilbud på arbeidene. Prosjektet ble derfor justert for å passe markedet bedre og derav delt i to entrepriser, hvor av første del som består av en del ombyggingsarbeider blir utført nå. Mens takflaten som består av bare isolering og tekkearbeide utsettes til neste år for å kunne samkjøres med prosjekt H435.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H466 - Gjennomgangsboliger

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
82 200 000	0	13 676	13 676

AVSLUTTET: Nei

Tiltak med bygging av sentrumsnære leiligheter i tettstedene. 2 stk 4-mannsboliger etter modell fra St. Olavs plass oppføres annethvert år (oppstart 2018, 2020, 2022, 2024, 2026 og 2028).

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet er utsatt i påvente av ny vurdering av boligpolitisk handlingsplan. Det jobbes også med utlysning av tilvisningsleiligheter i Ringebu og

Fåvang.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H467 - Omsorgsboliger Gruva - varmepumper

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
150 000	150 000	150 000	0

AVSLUTTET: Ja

Installasjon av varmepumper. Tiltak foreslått i kommunestyret under økonomiplanbehandlingen 31.10.2017.

STATUS FRAMDRIFT: Løsning med vamekabel i golv ble valgt. Dette er utført og det er lagt nye golv i tre leiligheter på kjellerplan. Arbeidene er ferdigstilt.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H468 - Salg av eiendom - Kommuneskog

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	-47 341	-47 341

AVSLUTTET: Ja

Salg av dyrkingsareal til Amrud ved Nygrinda i Fåvang

STATUS FRAMDRIFT: Fradelt og solgt.

STATUS ØKONOMI: Solgt jf. pris fastsatt av kommunestyret.

H484 - Sentrumsutvikling Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
4 668 138	278 201	180 011	-98 190

AVSLUTTET: Nei

Sentrumsforskjønnning i Fåvang sentrum.

STATUS FRAMDRIFT: Anleggsarbeidene er ferdige, men det er reklamert på noe av asfalteringen og utformingen av fartsumpene. Dette søkes løst sommeren 2019.

STATUS ØKONOMI: Det er en pågående sak mellom Ringebu kommune og entreprenør i forbindelse med sluttoppgjøret. Det er ikke endelig enighet om hvilke mengder de skal ha oppgjort for, det er en pågående dialog vedrørende dette. Endelig sum for prosjektet kan ikke bestemmes før endelig enighet med entreprenør foreligger.

H491 - ENØK-tiltak

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
39 000 000	3 200 000	4 304 262	1 104 262

AVSLUTTET: Nei

Kommunen har inngått EPC-kontrakt (energisparkkontrakt) som garanterer energisparing. Tiltak i henhold til kontrakt vil være å anse som selvfinansierende. Bygg analyseres og tiltak gjennomføres.

STATUS FRAMDRIFT: Overgang til driftsfase (fase 3) av prosjektet 15.06.2018. Gjenstående arbeider med bl.a. fullskalltesting av varmeanlegg ved fyringssesong høsten/vinter 2018/2019. Optimalisering og etterarbeid vil pågå i 2019.

STATUS ØKONOMI: Uendret.

H602 - (RA2 501B) Driftsovervåkning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 116 340	655 000	0	-655 000

AVSLUTTET: Nei

Midler for oppgradering av driftsovervåkning og installering av sonemålere.

STATUS FRAMDRIFT: Det som er gjort av oppgraderinger på driftsovervåkning i 2018 har vært driftsmessige tiltak som ikke er belastet prosjektet. Avventer Hovedplan VA før sonevannmåling videreføres.

STATUS ØKONOMI: Avventer Hovedplan VA.

H624 - Venabygdsfjellet grunnvannsanlegg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
20 189 600	11 389 788	10 389 788	1 000 000

AVSLUTTET: Nei

Ny hovedledning for vann mellom Buhaugen og Spidsbergseter. Ledningen følger samme trase som eksisterende spillvannsledning.

STATUS FRAMDRIFT: Entreprenør har hatt den del ekstra arbeid med grunnvann langs grøftetraseen, noe som har medført forsinket fremdrift. Ved årsskifte 2018/2019 ligger de ca 5 uker bak opprinnelig plan, noe som medfører at de jobber ut januar 2019. Opprydding anleggstraseen utføres våren 2019 i henhold til plan.

STATUS ØKONOMI: Det har blitt noen tillegg som følge

av omprosjektering ved Spidsbergseter. Dette skyldes i hovedsak høyere grunnvannstand enn forutsatt, og som følge av dette måtte de planlagt ledningstrasee og pumpestasjon endres. Utover dette går prosjektet som planlagt.

H630 - VA-ledningsnett etappe 4 og 5 Kvittfjelltoppen AS

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	325 932	325 932

AVSLUTTET: Nei

Utbyggingsavtale. Utgifter/inntekter føres mot eget fond. Kommunen vil få igjen moms fordelt over 10 år.

H679 - Veger

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 026 591	1 026 591	166 881	-859 710

AVSLUTTET: Nei

Det er et stort etterslep på vedlikehold av kommunale veger, midlene benyttes for å utbedre dette. Det er spesielt asfalterte veger og gater som har behov for vesentlige påkostninger.

STATUS FRAMDRIFT:

Det ble lite tid for asfaltering utenom pågående investeringsprosjekter i 2018. Senhøsten 2018 ble det gjennomført flere mindre utbedringer der det hadde vært utsettelse over lengre tid.

STATUS ØKONOMI: Se fremdrift.

H687 - Gatelys i nye områder

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	2 652	-197 348

AVSLUTTET: Ja

STATUS FRAMDRIFT: Se prosjekt H729, der gatelys i Høystadvegen ble gjennomført som trafiksikkerhetstiltak.

STATUS ØKONOMI: Ivaretatt gjennom prosjekt H729. I opprinnelig budsjett var bevilgning feilregistrert på prosjekt H678 i kommunens økonomisystem. Dette er korrigert i oversiktene i årsberetningen.

H694 - Boligtomter Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 203 411	0	-2 384	-2 384

AVSLUTTET: Nei

Opparbeidelse av boligtomter Flyausa og Tromsnesmoen

STATUS FRAMDRIFT: Anleggsarbeidene er ferdige. Det gjenstår å oppfylle tingrettsdommen, det arbeides med dette opp mot tidligere grunneier.

STATUS ØKONOMI: I henhold til planen.

H722 - Boligfelt Ulberg infrastruktur 18 tomter (2009)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
50 000	0	1 503 700	1 503 700

AVSLUTTET: Nei

Utvidelse av boligfeltet på Ulberg.

STATUS FRAMDRIFT: Anleggsarbeidene er ferdige, men grunnervervet er ikke formelt ferdig. Det arbeides med å få fullført dommen i lagmannsretten, der Ringebu kommune er gitt rettighet til grunnen.

STATUS ØKONOMI: I henhold til plan.

H723 - Boligfelt Tromsnesmoen infrastruktur

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	22 211	22 211

Se H694

H729 - Trafiksikkerhetsplan - tiltak

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 635 000	535 000	501 008	-33 992

AVSLUTTET: Nei

Fysiske tiltak i tråd med trafiksikkerhetsplanen.

STATUS FRAMDRIFT: Gatelys i Høystadvegen er ferdigstilt. Da prosjektet stod ferdig var det opplyst 600 nye meter. Belysningskilden er LED.

STATUS ØKONOMI: I henhold til plan. Oppland fylkeskommune ga tilskudd til deler av utbyggingen.

H730 - Forskjønning Våla elv

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
583 494	0	4 757	4 757

AVSLUTTET: Nei

Forskjønning Våla elv

STATUS FRAMDRIFT: Oppfylling og terrengjustering ferdig. Det som gjenstår er sitteplasser/-grupper og

noe vegetasjonsrydding langs elva. Det planlegges også med utplassering av noen enkle treningsapparater, for å styrke bruken av turnettet langs elva.

Det er ikke kommet til endelig enighet om grunnerverv ved øvre del av prosjektområdet, men det er enighet om at dette tas opp igjen når snøen smelter.

STATUS ØKONOMI: Det ble ikke brukt penger på prosjektet i 2018, sånn at det må forventes noe forbruk i 2019 med tanke på møblering.

H731 - Veg forbi Fåvang renseanlegg (2012)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
18 308 412	701 923	14 340 500	13 638 577

AVSLUTTET: Nei

Bygging av flomvoll og omkjøringsveg på utsiden av Fåvang næringsanlegg.

STATUS FRAMDRIFT: Flomvollen ble formelt overtatt av Ringebu kommune høsten 2018, med påfølgende offisiell åpning. I forkant av overtakelsen ble det gått en overtakelsesbefaring der Ringebu kommune og entreprenør deltok. Det ble avdekket mindre avvik som ble protokollert. Entreprenør arbeider med å utbedre avvikene. Det gjenstår noen arbeider med oppfylling hos berørte grunneier, dette planlegges utbedret innen utgangen av april 2019.

STATUS ØKONOMI: På slutten av 2018 sendte entreprenør over et oppsett for sluttoppgjøret, dette har Ringebu kommune levert innsigelser på. Det er blant annet avslått krav som tidligere er stilt, og bedt om ytterligere dokumentasjon på poster i kontrakten som skal avregnes. Det ligger an til et overforbruk i forhold til de rammene som er gjeldene for prosjektet, men omfanget kan ikke anslås før det er enighet om sluttoppgjøret. Det foreløpige overforbruket skyldes krav fra entreprenør som ikke anses som relevante fra Ringebu sin side, grunnvannet stod høyere enn antatt, fylling på utsiden av flomvollen for ikke å legge beslag på mer landbruksareal enn nødvendig, som følge av ekstra fyllinger og grunnvann er det også lagt en del mer overvannsrør enn planlagt, det er plastret (steinsatt) arealer mot eksisterende kanaler som ikke var medtatt i prosjekteringen og flomvollen ble sikret med en ekstra halvmeter i forhold til prosjektert høyde.

H732 - Vannverk Risøya (2012)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 854 686	0	80 000	80 000

AVSLUTTET: Nei

Avhengig av valg av ny hovedvannkilde som Statens Vegvesen utreder i forbindelse med E6-utbygging.

STATUS FRAMDRIFT: Avventer E6-utbygging.

STATUS ØKONOMI: Forbruket er erstatning for bruk av grunn til prøvepumping av brønner.

H740 - Kommunedelplan VA (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
923 215	500 000	245 304	-254 696

AVSLUTTET: Nei

Utarbeidelse av kommunedelplan for vann og avløp.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidene med planen er kommet langt, men på grunn av redusert bemanning på VVAR i 2018 er ikke planen ferdigstilt. Det forventes at planen vedtas tidlig høst 2019.

STATUS ØKONOMI: Forbruket er som forventet ut fra framdriften og midlene står i forhold til restarbeidet med planen.

H741 - Standardheving/ringnett VA (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
18 470 600	1 184 503	269 040	-915 463

AVSLUTTET: Nei

Utbedring av ledningsnettet der det er behov for utbedring eller oppgradering. For 2018 ble det utført arbeider i Iver Våles gate i Tollmoen. Det har vært lagt ned ny VA for å forsterke den fremtidige vannforsyningen til Ringebu.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidene ble gjennomført senhøsten 2018, med ferdigstillelse til jul. Asfaltering utføres 2019, og avhenger av framdriften på nye omsorgsboliger. Hovedadkomsten for anleggsarbeidene ved bygging av omsorgsboligene vil være via Iver Våles gate. Det var en del gammel bark i veggrunnen, men ikke så mye som antatt.

STATUS ØKONOMI: I henhold til kontrakt.

H751 - Sammenbinding V/A-nett Kvittfjell Øst/Vest

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	5 314 061	5 314 061

AVSLUTTET: Nei

Prosjekt som skal dekkes inn ved hjelp av utbyggingsavtaler i Kvittfjell jfr. utbyggingsstrategi og rammeplan for vannforsyning Kvittfjell.

Sammenbindingen er så viktig for forsyningssikkerheten at Ringebu kommune må forskuttere denne. Ved skade/brudd på en av sidene vil det, slik situasjonen i dag er gå lang tid før det kan leveres vann på oversiden av skaden eller bruddet, det vil også lette normalt drift og vedlikehold ved at det kan stenges ut strekninger over lengre tid uten at det får konsekvenser for abonnenter ovenfor stengingen. Tiltak beskrevet i "Rammeplan for vannforsyning Kvittfjell".

STATUS FRAMDRIFT: Ledningsanlegget er ferdigstilt. Det pågår i disse dager avsluttende arbeider i høydebasseng på østsiden for å kunne forsyne hele østsiden fra vest. Dette ferdigstilles og testkjøres før påske 2019.

STATUS ØKONOMI: På grunn av at boringen gjennom fjell var mislykket måtte det benyttes tradisjonell grøft over toppen, dette har medført noen ekstrakostnader. I tillegg til det som er budsjettet skal prosjektet finansieres via anleggsbidrag fra utbyggingsavtaler i Kvittfjell.

H753 - Hovedplan veg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	200 000	190 568	-9 432

AVSLUTTET: Nei

Hovedplan veg gir grunnlag for planlegging av drift, vedlikehold og investering i kommunale veger.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidene med planen ble startet senhøsten 2018, men er ikke ferdig før våren 2019. Det er gjort fallodds målinger (kontroll av vegens bæreevne) på grusveger i Sør-Fåvang og Kvittfjellvegen. Det er også foretatt vegfotografering av kommunale veger. Dette gir grunnlag for å arbeide videre med planen gjennom vinteren.

STATUS ØKONOMI: På grunn av sen oppstart ble det brukt mindre penger i 2018 enn forutsatt. Ubrukt bevilgning i 2018 må re-budsjetteres i 2019.

H754 - Gatebelysning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 750 000	1 750 000	111 620	-1 738 380

AVSLUTTET: Nei

Det kom i 2017 nye regler om energieffektivisering samt måling av forbruk for gatelys. For å forberede for dette må det investeres i nye målepunkt for strømforbruk og utskifting av noen kvikksølvholdige armaturer.

STATUS FRAMDRIFT: Det er skiftet noen armaturer ved helsestasjonen våren 2018 siden tennpunktet

for disse lysene ble fjernet i sentrumsforskjønnningen. Utover dette er det inngått avtale om utskifting av HQL-armaturer i resten av kommunen. Arbeidene kommer ikke i gang før vinteren 2019.

STATUS ØKONOMI: Kun et mindre forbruk i 2018, resten kommer til utførelse i 2019. Ubrukt bevilgning i 2018 må re-budsjetteres i 2019.

H756 - Sentrumsforskjønnelse Fåvang - parkering

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
340 000	199 859	19 452	-180 407

AVSLUTTET: Nei

Dette er salg av eiendommen bak Freskus. Eiendommen ble vedtatt at skulle selges, men at den måtte omreguleres først. Reguleringsprosessen startet i 2018 og blir ferdig tidlig i 2019.

STATUS FRAMDRIFT: Under regulering.

STATUS ØKONOMI:

H760 - Sør-Fåvang - Etablering felles avløpsløsning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 500 000	500 000	0	-500 000

AVSLUTTET: Nei

Etablering av renseanlegg i Sør-Fåvang for å rygge opp i spredt avløp og for å legge til rette for spredt bosetting. Det har vært prosess med å kjøpe grunn til renseanlegget.

STATUS FRAMDRIFT: Det er inngått avtale om kjøp av grunn til renseanlegget. Det er søkt om dispensasjon for fradeling av arealet.

STATUS ØKONOMI: Kostnadene vil påløpe i 2019.

H761 - Venabygdsfjellet - VA-anlegg Trabelivegen

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 000 000	1 000 000	0	-1 000 000

AVSLUTTET: Ja

Vurdering av tiltak for å etablere vann og avløp i eksisterende hytteområder på Venabygdsfjellet.

STATUS FRAMDRIFT: Det er gjort overslag av kostnader for en slik etablering, kostnadene er dekket inn på driftsbudsjettet. Det viser seg at kostnaden med å etablere disse anleggene er uforholdsmessig høye.

STATUS ØKONOMI: Dette vil ikke bli utredet videre.

H762 - Boligtomter Ringebu

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
19 000 000	1 000 000	0	-1 000 000

AVSLUTTET: Nei

Boligtomter Kvislen i Ringebu. Ikke gjennomført i 2018.

H763 - Grunnerverv Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
800 000	800 000	0	-800 000

AVSLUTTET: Nei

Ekspropriasjonssak på Tromsnesmoen på Fåvang. Saken fra Tingretten ble anket, men anken ble senere trukket. Dermed er det Tingrettens dom som gjelder.

STATUS FRAMDRIFT: Vi avventer at "selger" av eiendommen skjøter over eiendommen fri for heftelser. Selgers advokat er Werner Forr Nystuen.

STATUS ØKONOMI: Ingen utbetaling før vi har fått et heftelsesfritt skjøte.

H766 - Kjøp av Linåkerveien 4

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 450 000	1 450 000	1 436 050	-13 950

AVSLUTTET: Ja

Kjøp av Linåkerveien 4 ble gjort for å utvide parkeringsarealet rundt Linåkertunet. Opparbeiding av parkeringsplassen er eget prosjekt.

STATUS FRAMDRIFT: Kjøpet av bygningen er gjennomført, men tomte er festetomt som det er prosess rundt for å løse ut.

STATUS ØKONOMI: Kjøpet ble løst innenfor budsjett.

H767 VA-anlegg Svartskardvegen

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 500 000	5 500 000	5 377 129	-122 871

AVSLUTTET: Ja

Prosjektet ble utført som planlagt. Innenfor den økonomiske rammen ble det etablert nye hovedledninger for vann og avløp som tilrettelegger for ytterligere utbygging i tråd med vedtatte

kommunedelplan for Kvittfjell Vest.

H901 - Egenkapitalinnskudd KLP

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 219 500	0	1 311 496	-1 311 496

Kommunen faktureres årlig for sin andel av tilførsel av ny egenkapital til KLP. Egenkapitalen i pensjonskassen skal stå i forhold til pensjonsforpliktelsene.

H902 - Kjøp av aksjer og andeler

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	11 523 871	11 523 871

AVSLUTTET: Ja

Utlån til Eidsiva energi AS ble konvertert til aksjekapital i 2018, jfr K-sak 73/18.

H909 Utlån Brekkebakkene

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
16 500 000	16 500 000	0	-16 500 000

AVSLUTTET: Nei

Vedtak om kommunal forskuttering av vegarbeider i Brekkebakkene (Fylkesveg). Prosjektet blir ikke igangsatt før i 2019.

Tjenesteenhetene

		Buds(end) 2018	Regnskap 2018	Avvik 2018
10	Folkevalgte Rådmannen og SU	13 157 700	13 163 120	5 420
11	Fellesposter	7 802 100	6 302 648	-1 499 452
12	Fellestjenesten	11 994 200	11 493 478	-500 722
13	Kultur	11 457 300	11 619 952	162 652
21	Ringebu skole	13 269 100	13 129 307	-139 793
22	Fåvang skole	15 382 700	15 168 259	-214 441
23	Ringebu ungdomsskole	14 674 300	14 680 456	6 156
25	Barnehagene	22 652 800	24 102 967	1 450 167
30	Helse og mestring	35 961 100	39 301 946	3 340 846
32	Linåkertunet HDO	23 012 600	22 863 721	-148 879
33	Hjemmebaserte tjenester	62 303 100	62 395 916	92 816
39	NAV	4 903 700	4 451 512	-452 188
40	Plan og teknisk	26 030 900	27 052 431	1 021 531
45	Selvkostområder	0	-992 160	-992 160
SUM TJENESTEENHETENE		262 601 600	264 733 552	2 131 952
50	Interkommunale samarbeid	20 737 800	20 394 162	-343 638
60	Skatt, rammetilskudd, finans	-283 339 400	-285 127 714	-1 788 314
70	Internregnskap MGRS	0	0	0
71	Internregnskap MGBV	0	0	0
AVLAGT REGNSKAP		0	0	0
60	Korreksjon for strykninger			2 598 290
60	Korreksjon for retting premieavvik pensjon (engangsbeløp)			-2 881 706
Årsresultat før strykninger og pensjonsretting				-283 416

Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling

Strategi og utvikling (SU) og fellesposter for hele organisasjonen inngår i budsjettområdet.

En kommune er en folkevalgt styrt organisasjon og en lokaldemokratisk arena. Kommunestyret er øverste styringsorgan, og delegerer myndighet til andre organ. Kommunestyret er kommunens øverste arbeidsgiver. Rådmannens rolle er å forberede saker til politisk beslutning, og iverksette vedtak som blir fattet. Rådmannen er ansvarlig for hele kommunens virksomhet overfor kommunestyret, i henhold til myndighet i lov og etter myndighet delegert fra kommunestyret.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Politisk og administrativ ledelse
- Strategisk plan- og utviklingsarbeid
- Budsjett og økonomistyring
- Digitalisering
- Næringsarbeid
- Skolefaglig ansvar
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Innkjøp
- Klima og miljø

Viktige hendelser i 2018

- Representasjon og kommunal deltakelse på stands under World-Cup i Kvitfjell.
- Multikulti ble gjennomført for sjette gang.
- Utarbeidelse av handlingsplan for digitalisering for Ringebu kommune.
- Planlegging av tre nye interkommunale fellesenheter pågikk gjennom året, med gjennomføring av virksomhetsoverdragelse.

Brukere og tjenester

Kommunalt næringsfond hadde ved utgangen av 2018 en bokført saldo på kr 1.313.415,94. Påfyll fra Oppland fylkeskommune til det kommunale næringsfondet er kr 448.748 (som i 2017). Det er gitt 14 tilsagn gjennom året fra fondet (21 i 2017) for til sammen kr 369.000 (kr 1.038.000 i 2017). Gjennomsnittlig tilskudd per tilsagn var kr 26.357 (kr 49.429 i 2017).

Fra Utviklingsfondet er det i 2018 bevilget kr 826.600 (3.595.462 i 2017) pluss kr 315.500 til

landbruksbaserte formål (kr 524.962 i 2017 og kr 762.095 i 2016).

Næringsforum er en politisk styrt arena for dialog med næringslivet, som har hatt 2 åpne møter i 2018 med ulike temaer.

Det har vært stort fokus på digitalisering i 2018, etter at kommunestyret i november 2017 vedtok Kommunestyret Digitaliseringsstrategi for 2018-2021, (K-sak 97/17 12.12.2017). Digitaliseringsrådgiver ble tilsatt 01.05.18 og arbeidet med utforming av Handlingsplan for digitalisering for 2018-2020 startet umiddelbart. Handlingsplanen (K-sak70/18) ble vedtatt 11.09.18. På grunn av at handlingsplanen ble vedtatt så sent som i september ble handlingsplanåret 2018 kort, men tjenesteenhetene arbeidet med digitaliseringstiltak gjennom hele året. Sentralt har hovedfokus vært å få på plass nødvendig infrastruktur og legge best mulig til rette for tiltak framover. Kommunen deltar også i et digitaliseringsnettverk, initiert av staten og KS. Her deltar både digitaliseringsrådgiver, kommunalsjef, økonomisjef, hovedtillitsvalgt for fagforbundet og varaordfører.

Det er satt av 1 mill. kr pr år til digitaliseringsarbeidet i satsingsperioden på 3 år. Ubrukte midler ved årsslutt ble avsatt i eget disposisjonsfond til bruk i påfølgende år, i tråd med kommunestyrets vedtak. Handlingsplanen skal rulleres årlig.

Lean-prosesser er en metodikk for å synliggjøre og forbedre arbeidsrutiner med hensikt å etablere mer rasjonell drift. I 2018 ble lean en del av digitaliseringsarbeidet og det forventes økt aktivitet med leanprosesser i samband med digitaliseringsarbeidet framover.

Innkjøpssamarbeidet INNOFF, der Ringebu deltar, har nå ca. 50 løpende felles rammeavtaler. Samarbeidet er svært fordelaktig for kommunen, og fungerer fint, men er utfordrende både kapasitets- og kompetansemessig, og spesielt når Ringebu gjennomfører større felles konkurranser på vegne av alle kommuner og fylkeskommunen. Rådgiver i SU har vært kommunens innkjøpskoordinator, og kommunens styremedlem i INNOFF, et styre som møtes 5-6 ganger årlig. Fra 2019 overføres innkjøpsarbeidet for både Ringebu og Sør-Fron til felles interkommunalt samarbeid (Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor), fortsatt som en del av INNOFF.

På nettportalen www.bedrekommune som kommunen benytter til å gjennomføre brukerundersøkelser, ble det i 2017 gjennomført 11 undersøkelser. Resultatene viser at kommunen har gjennomgående bra nivå på sine tjenester som tidligere år. Det er ikke gjennomført nye brukerundersøkelser i 2018.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser (SU)	80 %	53 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene		
– Strategi og utvikling	5,3	5,4
– Økonomiarbeid	5,3	5,6
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service		
– Strategi og utvikling	5,3	5,4
– Økonomiarbeid	5,3	5,6
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Strategi og utvikling arrangerer årlige brukerrådsforum, der alle brukerrådene i kommunen er samlet.

Økonomi

Folkevalgte, rådmannen, strategi og utvikling

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.157.700	13.163.120	5.420	0,0 %

Fellesposter

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
7.802.100	6.302.648	-1.499.452	-19,2 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Av større avvik på enkeltposter nevnes:

- Samlet godtgjøring til folkevalgte ble kr 221.000 lavere enn budsjettet.
- På rådmannens budsjettområde er det belastet utgifter til lederopplæring. Dette er finansiert med tilskuddsmidler (OU-midler) med kr 992.000.
- Områdene for kontrollutvalg og revisjon kom samlet ut med et mindreforbruk på kr 359.000. Det er påbegynt et felles forvaltningsrevisjonsprosjekt for midtdalen knyttet til felles renovasjonsselskap. Dette løper inn i 2019, slik at en større del av kostnaden ved prosjektet blir belastet da.
- Innen SU har det i deler av budsjettåret vært overlapping i en rådgiverstilling (en rådgiver går av med pensjon på nyåret i 2019).
- Utgifter til lærlinger ble langt lavere enn budsjettet. Lønn til lærlinger trappes opp gjennom lærlingetiden, slik at utbetalingene fra år til år vil variere mht. hvor i lærlingeløpet disse er. I tillegg var budsjettet satt for høyt. Budsjettet for 2019 er redusert på disse postene. Dette sammen med at utgifter til felles opplæringstiltak har vært lavere enn budsjettet gjør at ansvar 119 kommer ut med et mindreforbruk på drøyt 0,4 mill. kr.
- Innen grunnskolens fellesskap, ansvar 210, ligger utbetalt refusjon og tilskudd til andre kommuner for undervisning/fosterhjemsbarn, som ble 0,3 mill. kr lavere enn budsjettet. Refusjon fra andre kommuner ble kr 797.000 høyere enn budsjettet. Det er mottatt en del øremerkede statstilskudd som er satt av på bundne fond til bruk i senere år.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	0 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Rådmannsledelsen består av 3 personer, en mann og to kvinner. Strategi og utvikling består ved årsskiftet av 4 ansatte (3 menn og 1 kvinne). Til sammen utgjør dette totalt 7 årsverk. En ansatt går av med pensjon på nyåret i 2019 og bemanning er dermed tilbake til ordinær størrelse med 6 årsverk, etter overlapping i deler av 2018. Rådmannsledelsen hadde et nærvær på 100 %, mens Strategi og utvikling hadde et nærvær på 95,6 %.

Fellestjenesten

Fellestjenestens hovedoppgave er å yte service, være et godt vertskap og være en sterk stab/støttefunksjon for både innbyggere, politikere, rådmann og alle ansatte i Ringebu kommune.

Fellestjenesten skal være «grunnpilaren» i Ringebu kommune og bidra til at andre tjenesteenheter kan fokusere på sine primæroppgaver.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Lønn og personal
- Økonomi
- IKT
- Valg
- Politisk sekretariat
- Sentralbord, mottak og arkiv
- Kantine
- Skoleskyss
- Fakturering
- Salgs- og skjenkebevillinger

Viktige hendelser i 2018

Økt fokus på digitalisering, herunder:

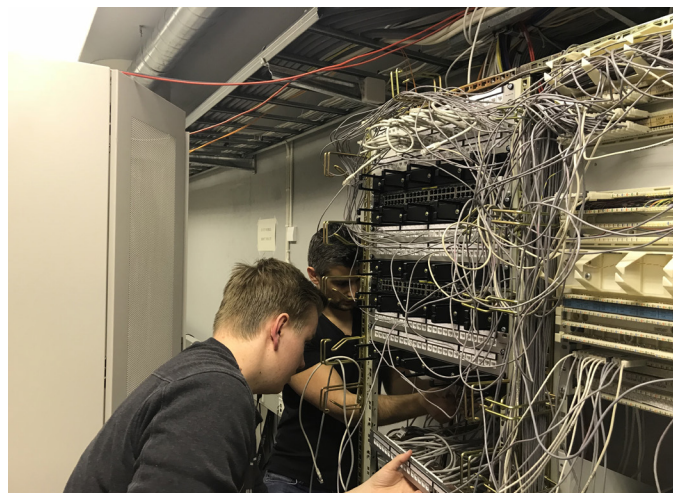
- Anskaffelse og idriftsettelse av iPad'er til alle elever og lærere i 1. - 7. trinn.
- Installasjon av nettverksinfrastruktur Ringebu prestegard
- Fiberutbygging Fåvang barnehage
- Ombygging og modernisering av datanettverk Ringebu rådhus
- Oppgradering av e-post plattform, og etablert deling av kalenderinformasjon med Sør-Fron og Nord-Fron kommuner
- Fulgt opp og videreført innføring av digitale reiseregninger

Økt fokus på internopplæring, herunder:

- Intern opplæring ledere
- Kurs i styringsrett, vanskelige personalsaker mm. for ledere
- Kurs i håndtering av vold og trusler for alle ledere og verneombud

Annet:

- Avlevert hele det resterende arkivet til Fylkesarkivet
- Anbudskonkurranse på bedriftshelsetjenester

Brukere og tjenester

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser	80 %	53 %*
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,7	5,4*
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

I 2018 har personalområdet innenfor Fellestjenesten i stor grad deltatt i arbeidet med å forberede de tre nye interkommunale samarbeidsordningene som startet opp 01.01.2019 - NAV Midt-Gudbrandsdal, Midt-Gudbrandsdal flyktningetjeneste og Midt-Gudbrandsdal barneverntjeneste.

Fellestjenesten har også deltatt i arbeidet med handlingsplanen for digitaliseringsarbeidet.

Som ledd i digitaliseringen ble det våren 2017 innført digital reiseregning - Net Expense. Dette har enheten i 2018 jobbet videre med, for å utnytte systemet ytterligere. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt. På høsten ble lokale lønnsforhandlinger gjennomført med gode tilbakemeldinger fra alle parter.

Ved IKT-avdelingen er det et mål om at man skal ha inn en lærling i året. Dette er et viktig samfunnsansvar, samtidig som det er lærerikt for tjenesteenheten. En lærling ble ferdig utdannet og bestod fagbrev vinteren 2018, og det ble tatt inn en ny lærling sommeren 2018.

IKT har hatt prosjektledelsen av det praktiske arbeidet med utbyggingen av nettverksinfrastruktur på Linåkertunet for fremtidig velferdsteknologi. Dette

arbeidet fortsetter også i 2019 og 2020 og vil da også gjelde Ringeby eldresenter.

Det ble i 2018 innført bruk av iPad'er for alle elever i 1.-7. klasse. IKT stod for en stor jobb med anskaffelse og idriftsetting av disse på sommeren/høsten.

Det ble installert nettverkinfrastruktur i Ringeby prestegard. Dette for å legge bedre til rette både for de som jobber der, og for besøkende. Dette ble også gjort med tanke på at kommunen skulle utvide sin bruk av prestegarden.

En svært etterlengtet fiberutbygging ved Fåvang barnehage ble gjennomført, og de ansatte fikk en bedre arbeidshverdag der de har et stabilt nettverk.

Datanettverket ved rådhuset har blitt ombygd og modernisert i løpet av året. Dette var helt nødvendig for å kunne holde oversikt og lette den daglige driften.

Det ble også gjennomført en oppgradering av e-postplattformen og etablert deling av kalenderinformasjon med Sør-Fron og Nord-Fron kommuner. Dette har også vært veldig etterspurt, i og med at vi har et utstrakt samarbeid med disse kommunene i dag.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
11.994.200	11.493.478	-500.722	-4,17 %

Fellestjenesten har et mindreforbruk på kr 500.722. Det skyldes at HR-rådgiverstillingen har stått vakant i 10 mnd.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-4,17 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Fellestjenesten har 14 ansatte, hvorav 12 kvinner og 2 menn fordelt på 13,2 årsverk. Det er tatt inn 2 lærlinger på IKT fag – hvorav en ferdig i februar 2018. I tillegg ble det tatt inn en lærling på kontorlag fra høsten 2018.

Fra 1. oktober 2017 fikk fellestjenesten tilført to nye merkantile medarbeidere fra plan og teknisk i forbindelse med en omorganisering og opprettelse av innbyggertorg. Det har i 2018 vært en gjennomgang av

alle arbeidsoppgaver som var med fra plan og teknisk og det ble foretatt en fordeling av disse, da enheten også har tatt ned stillingsprosenten med 40 % i forbindelse med innsparingstiltak vedtatt i kommunestyret.

Fellestjenesten har i 2018 hatt 97,9 % nærvær. Når det gjelder sykefravær er dette fordelt slik for utbetalingssted 113 Fellestjenesten og 114 IKT: 0,8 % egenmeldt fravær og 1,3 % legemeldt.

Det ble i februar 2018 gjennomført en ny medarbeiderundersøkelse. Ut i fra resultatene valgte tjenesteenheten å sette fokus på rolleklarhet og mestringsklima. Dette har enheten jobbet med i personalgruppen i etterkant ved hjelp av verktøyet vurderingskrysset og gruppearbeid. Enheten har med jevne mellomrom satt fokus på de faktorene som ble valgt ut.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	100 %	100 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,0
2. Mestringstro	4,4	4,5
3. Autonomi	4,6	4,4
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,4	4,1
6. Rolleklarhet	4,3	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	3,9	3,8
8. Fleksibilitetsvilje	4,9	4,6
9. Mestringsklima	4,5	4,4
10. Prososial motivasjon	4,6	4,5
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	97 %	97,9 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018.

Oppfølging overordnet planverk

Fellestjenesten skal gjennom fokus på kommunens verdier og en proaktiv holdning, være en pådriver i forankring av arbeidsgiverpolitikken, for å bidra til at kommunen fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Fellestjenesten skal gjennom strategisk tenking i rekrutteringsarbeidet sørge for at kommunen har en klar profil og formidler kommunens sterke sider og konkurransefortrinn, slik at kommunen fremstår som attraktiv.

Overordnet arbeidsgiverpolitikk med tilhørende arbeidsgiverpolitisk handlingsplan ble vedtatt i 2014. Revidering av arbeidsgiverpolitikken skulle vært gjort i 2018, men på grunn av bemanningssituasjonen ved HR ble dette utsatt til 2019.

Det er IKT strategi 2013 – 2018 og IKT-handlingsplan 2016-2018 som har ligget til grunn for det IKT avdelingen har foretatt seg i 2018. På slutten av året ble digitaliseringsstrategien vedtatt, og IKT er i større eller mindre grad involvert i de fleste av tiltakene her også. Selv om hovedfokuset skal være å levere stabile og gode driftstjenester, og brukerstøtte til organisasjonens brukere av IKT-verktøy og fagsystemer, og at tiden ofte blir "spist opp" av arbeid med drift og support, har IKT-avdelingen, til tross for knappe ressurser, vært involvert i flere større og mindre utviklingsprosjekter, i tillegg til arbeid og hendelser som har dukket opp fortløpende.

Lønnspolitisk plan

Når det gjelder oppfølging av lønnspolitisk plan er det ansatt ved personalavdelingen som er sekretær for rådmannen ved gjennomføring av lønnsforhandlinger. I forbindelse med hovedoppgjøret 2018 ble det ikke avsatt midler til lokale forhandlinger i kap. 4. Det ble gjennomført lokale forhandlinger i kap 3. og 5 på vanlig måte.

Kultur

Tjenesteenheten har som mål å bidra til et godt kulturtilbud i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel og kommunens økonomiske rammer.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Ringebu kulturskole
- Ringebu folkebibliotek
- Kultur og kirke
- Ringebu prestegard (prosjektstilling)
- Ungdom og idrett, inkludert ungdomshus, HSA (holdningsskapende arbeid) og SLT-arbeid (Samordna lokale kriminalitetsforebyggende tiltak)
- Ringebu prestegard

Viktige hendelser i 2018

Arrangement og aktiviteter er Ringebu kommunes spydspiss og bygger opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel Leve Ungdom og Leve Kultur for folket. Kultur har stor aktivitet på området gjennom arrangementene Vinterfest, Sommerfest, kulturkveld med kulturprisutdeling, Fårikålfestival og bibliotekets arrangement.

Høy aktivitet gir mange positive tilbakemeldinger både fra innbyggere, besøkende og presse.

Ringebu bibliotek har lagt bak seg sitt første hele driftsår i nye lokaler, og arbeidet med å fylle det med aktivitet, opplevelser og kunnskap har vært en viktig og prioritert oppgave. Bibliotekets kjerneoppgaver er å stille bøker og annet materiale til gratis disposisjon, men samtidig skal det oppfylle en stadig viktigere rolle som uformell møteplass med lav dørterskel.

Bibliotekets visjon er "Mennesker i sentrum", og målet er å fremstå som en attraktiv møteplass i lokalsamfunnet. Biblioteket har som forventet hatt en kraftig vekst av besøkende, hele 17.176 brukere fant veien inn i biblioteket i 2018. Dette er et svært gledelig resultat som viser at det er behov for et moderne bibliotek med aktiviteter og kulturelt mangfold i en innovativ kommune, og at biblioteket er på vei til å innfri sin visjon og målsetning.

Utviklingsarbeid i Ringebu Prestegard og Ringebu Stavkirke med område, har i 2018 dreid seg om planlegging og oppstart av byggeprosjekt 1 - silo, som ferdigstilles for barnehagene til utstillingssesongen 2019. Byggetrinn 1 innebærer også sikring/bæring og brannsikring av hele driftsbygningen. Det har også blitt arbeidet med visuell profil og markedsføring for området. Torbjørn Kvasbø hadde keramikkutstilling i

fjøsset sommersesongen 2018.

Brukere og tjenester

Det utføres brukerundersøkelser via «Bedre kommune» for bibliotek og kulturskole. Kultur har valg å gjennomføre brukerundersøkelse annet hvert år for å få større deltakelse. Brukerundersøkelse for kulturskole og bibliotek gjennomføres annet hvert år. Siste undersøkelse er fra 2016. Brukerundersøkelse for 2018 er utsatt til 2019 i påvente av ny felles ordning for Ringebu kommune.

Ringebu kulturskole har oppgang i elevtall, fra 150 i 2017 til 171 i 2018. Tallene er eks. kor og korps for voksne som Ringebu kommune har dirigentansvar for. Elevtallet i kulturskolen tilsvarer 27 % av elever i grunnskolen, landsmålet er 30 %. Det er gledelig at elevtallet har økt på tross av nedgang i barnetallet. Kulturskolen er aktiv og påser at elevene får delta på en mengde framvisninger, bl.a. på World-Cup scenen i Kvittfjell.

Det gjennomføres to brukerundersøkelser på kulturskolen, en for elever fra 8.trinn og oppover samt en for foreldre. Begge undersøkelsene har høy score fra 2016. Undersøkelsen for elever fra 8. trinn og oppover har et snitt på 5,6 i score mot 6 mulige, landsgjennomsnitt er 5,3. Undersøkelsen for foreldre har et snitt på 5,2 i score mot 6 mulige, det samme som landsgjennomsnittet.

Arbeidet med implementering av breddeprogrammet i ny rammeplan for kulturskoler startet høsten 2018, og vil fortsette utover vårhalvåret 2019 og bli fullt implementert fra høsten 2019.

Bibliotekets nøkkeltall:

- Besøkende: 17.176
- Utlån: 15.931
- Arrangement for barn: 24

- Besøk under barnearrangement: 1.281
- Arrangement for voksne (inkl. fredagsyoga): 46
- Besøk under voksenarrangement: 2.836
- Totalt antall arrangement: 70
- Totalt antall besøk under arrangement: 4.117

Informasjonskontoret ved Ringebu skystasjon har gjennomført sitt siste driftsår i 2018, og ble nedlagt 31.12.2018. En god vertskapsfunksjon mot besøkende er historie, men tiden for nedleggelse var kommet, spesielt med tanke på digitaliseringen i NSB.

Ringebu ungdomshus har høye besøkstall med 40-50 besøkende hver dag det er åpent. Det er høy aktivitet og fornøyde ungdommer. Huset har åpent tirsdag ettermiddag fra kl. 16.00 – 18.00 og annenhver fredag fra kl. 18.00 – 22.00. Et godt fungerende samarbeid med Ung i Midtdalen skaper gode tilbud til ungdommen.

Den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekkens aktiviteter er gjennomført etter handlingsplan.

SLT står for Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. SLT-modellen samordner rus og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Målet er at kommunens barn og unge skal få riktig hjelp til riktig tid, av et hjelpeapparat som samarbeider godt på tvers av etater og faggrupper. Det er mange, både enkeltpersoner og offentlige instanser som bidrar i dette arbeid. Modellen sørger for å koordinere kunnskap og ressurser mellom politi og relevante kommunale enheter. Også næringsliv og frivillige organisasjoner hører med i dette nettverket.

Sektorene møtes regelmessig (HSA-Gruppen) for å utveksle kunnskap og erfaringer. Ved å bli kjent med hverandres arbeidsmåter og kulturer, blir det enklere å drive målrettet forebygging. Når signaler fanges opp, kan tiltak settes inn tidligere, mer presist – mens faren for dobbeltarbeid og overlapping reduseres.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser	50 %	46 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5	5,4
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	
Utlån alle medier i folkebibliotek per innbygger	5,8	
Antall besøkende bibliotek (jfr. endret brukerfokus bibl.)	10.500	17.176

Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole	35 %	27 %
Andel på venteliste til musikk- og kulturskole	0 %	0 %

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore.

*Resultat kulturskole gjelder 2016 undersøkelse.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
11.457.300	11.619.952	162.652	1,4 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Totalt har tjenesteenheten et merforbruk på kr 162.652.

Avvik:

Skystasjon har et mindreforbruk på kr 42.900 som i hovedsak skyldes lavere kostnader på RingebuPosten enn budsjettet, samt besparelser på flere budsjettposter.

Kulturskole har merforbruk på kr 29.600 som i hovedsak skyldes refusjon feilfakturert samarbeidsstilling andre kulturskoler.

Ungdom og idrett har mindreforbruk kr 44.600 som skyldes besparelse på flere budsjettposter.

Kultur og kirke har et mindreforbruk på kr 148.300 som i hovedsak skyldes ubesatt kulturkonsulentstilling i 4 mnd.

Ringebu Prestegard prosjektstilling har et merforbruk på kr 235.300, som skyldes kjøp av kontormøbler, IKT-utstyr, reise osv., tilsvarende kr 80.000. Det er ikke budsjettet med driftskostnader på prosjektet. Resterende overforbruk skyldes avvik i forhold til budsjetterte lønnsinntekter som skal belastes byggeprosjektene. Det har ikke lyktes å finansiere denne andelen i 2018.

Biblioteket har merforbruk på kr 47.600 som skyldes økte avgifter og leiekostnader for utstyr som digitale informasjonsskjermer, kaffemaskin, meråpent system o.l.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	+1,4 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde i 2018 18 ansatte fordelt på 9,7 årsverk. Av disse 18 ansatte er 5 menn og 13 kvinner. 2 ansatte er ikke etnisk norske.

Det er ikke iverksatt spesielle tiltak for rekruttering av flere menn i tjenesteenheten. Kvinnene har lavere stillingsprosjenter enn menn, noe som skyldes små undervisningsstillinger i de enkelte grenene ved kulturskolen.

Tjenesteenheten har et nærvær på 97,4 % i 2018 mot 98,7% i 2017. Det utføres aktivt nærværarbeid.

Det har blitt jobbet målrettet med resultatet fra medarbeiderundersøkelsen i 2016. Ved gjennomgang i felles personalmøte for alle avdelingene ble det bestemt å sette fokus på tre faktorer: bruk av kompetanse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima.

Ved analyse kom det fram at kulturskolelærere ikke får benyttet all sin kompetanse, da bruk av kompetanse avhenger av elevens ståsted. Det har vært lagt opp til samkjøring i noen undervisningsgrener.

Små stillingsprosjenter i kulturskole vanskeligjør deltakelse på kurs og relevant kompetanseheving. Det har vært aktivt fokus på å oppmuntre til deltakelse på kurs og kompetanseheving.

Det gjennomgående temaet når det kommer til mestringsklima var at de ansatte i enheten ser lite til hverandre i hverdagen og jobber mye alene som følge av mange ulike tjenester, som også er lokalisert på forskjellige steder. Det er vanskelig å få til et godt samarbeidsklima med erfaringsutveksling og kompetanseheving når man ser lite til hverandre. Det har vært gjennomført flere fellesmøter og sosiale møteplasser i enheten, og kulturskolelærere har hatt flere fellesprosjekter med elever.

Resultatet for 2018 viser ikke store utfordringer, da man har oppnådd økt score på alle faktorer med unntak av mestringsstro og mestringsklima som begge har gått ned med 0,1 poeng. Hva nedgang skyldes må analyseres bedre før tiltak kan beskrives. Det er naturlig å videreføre arbeidet med mestringsklima også framover.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	80 %	46,2 %
1. Indre motivasjon	4,4	4,6
2. Mestringstro	4,5	4,4
3. Autonomi	4,4	4,9
4. Bruk av kompetanse	4,2	4,7
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	4,3
6. Rolleklarhet	4,4	4,4
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8	4,2
8. Fleksibilitetsvilje	4,6	4,7
9. Mestringsklima	4,1	4,0
10. Prososial motivasjon	4,7	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	98 %	97,4 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018.

Oppfølging overordnet planverk

Tjenesteenheten har god arrangørkompetanse og bidrar til et høyt aktivitetsnivå på arrangement, både som arrangør og medarrangør. Spesielt nevnes Fyrtårnarrangementene: Vinterfesten, Sommerfesten, Ringeby Prestegard og Fårikålfestivalen. Disse ble fra 2013 sikret forutsigbar finansiering gjennom fond for kulturbasert næringsutvikling. Arrangementene skaper ringvirkning og aktivitet og er med på å sette Ringeby på kartet. Sommerfesten og Fårikålfestival gjennomføres i sentrumsområdene og styrker derav storstuefunksjonen i landsbyen Ringeby og Fåvang sentrum.

Arbeidet med å legge til rette for varierte muligheter for nærturer ut fra tettstedene er påbegynt. Det er plukket ut 10 nærturer med utgangspunkt fra Ringeby sentrum og 10 nærturer med utgangspunkt fra Fåvang sentrum. Turene ble digitalisert i 2015. Finansiering og avtaler med grunneiere og planlegging har foregått i 2016 og 2017, arbeidet ble ferdigstilt i 2018.

Tjenester som ble ytet på billett- og informasjonskontoret på skystasjonen ga god service til reisende og turister. Å ha et velfungerende billett- og informasjonskontor sørger for at det er enkelt å reise

kollektivt til og fra Ringebu, noe som medfører økt antall reisende og derav sikrer Ringebu som stoppested for kollektivtransport. Tjenesten er nedlagt fra 01.01.2019.

Det utføres aktivt ungdomsarbeid i et godt samarbeid med Ung i Midtalen. Langvarig SLT- og HSA-arbeid gjør at Ringebu har få kriminalitetsutfordringer.

Frivillig sektor sikres gode vilkår, bl.a. gjennom kommunale tilskuddsordninger. I 2018 er det utbetalt kr 80.000 i driftstilskudd til idrettslag og kr 367.000 i tilskudd til lag og organisasjoner. Lag og organisasjoner har også gratis husleie til sine aktiviteter.

Kommunen bidrar til å ta vare på og videreutvikle bruken av historiske arenaer gjennom kommunens støtte fra fond for kulturbasert næringsutvikling til Stiftelsen Ringebu Prestegard.

Ringebu kommunes delaktighet i utviklingsprosjektet Ringebu Prestegard og Ringebu stavkirke med område sikrer utvikling av stedet og mulighet for en mer bærekraftig drift. Driftsbygningen vil ved ferdigstillelse fremstå som en ny type kunst og kulturhus.

Utgivelse av RingebuPosten 3 ganger årlig sikrer informasjon og profilering mot innbyggere og hytteinnbyggere.

Et godt fungerende ungdomshus i MOT-ånd gir ungdom et godt oppvekstgrunnlag.

Sekretariat for Ringebu markedsforening sikrer god drift av Fårikålfestival, Sommerfest og Sommerens torghandel med aktivitet i sentrum.

Ringebu kommunes arbeid med kulturminner ble påbegynt i 2016 og første temaplan ble ferdigstilt i 2018. Temaplanen avgrenses i denne omgang til å omfatte kulturminner langs gamle ferdselsårer fra Fåvang til Frya på østsida av Lågen, og områda rundt.

Plan for idrett og fysisk aktivitet for kommunene Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron for 2019-2022 ble revidert i 2018.

Drift av kulturskole og bibliotek er lovålagte oppgaver innen kultur og tilbudet ligger godt over de lovålagte kravene.

Barnehagene

Tjenesteenheten har som mål å gi full barnehagedekning i Ringebu kommune og gi alle barn i barnehagen et pedagogisk tilrettelagt tilbud av høy kvalitet i nært samarbeid med barnets hjem.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Barnehagemyndighet
- Barnehagetilbud for alle barn 0-3 år gjennom familiebarnehagene og privat barnehage
- Barnehagetilbud i kommunal og privat regi for alle barn 3-6 år i hele kommunen

Viktige hendelser i 2018

- Årlig sommerutstilling og godt samarbeid med Ringebu prestegard gir barnehagene godt omdømme både på utstillingen og i ulike media. Årets prosjekt hadde tema «Sjølsagt ska ælle verra med».
- Barnehagene ble i 2018 tildelt skjønnsmidler for tredje året på rad for videreføring av prosjektet «Barnet som aktiv samfunnsdeltaker.» Prosjektet har gitt større muligheter til synliggjøring under ulike arrangement i kommunen som blant annet Fårikålfestival, Vinterfest, sommerutstilling o.l. I 2018 er det jobbet frem brosjyrer/plakater/kort o.l. for å kunne ta vare på, og spre prosjektene ut til andre. Prosjektmidlene varer ut barnehageåret 2018/2019, med mål om å kunne videreføre en del inn i egen drift.
- Barnehagene og skolene i Ringebu kommune ble i 2018 språkkommune. Språkkommune er en nasjonal satsning på språk, lesing og skriving. Kommunen er tildelt midler til systematisk jobbing med språk.
- Kompetanseutviklingsprosjekt «inkluderende barnehage- og skolemiljø» ble avsluttet i 2018. Selv om prosjektet avsluttes skal det viktige arbeidet fortsatt jobbes med.
- På vårsymposium i regi av Reggio nettverket i Oslo, hadde to av våre pedagoger foredrag om prosjektet «barn som aktive samfunnsdeltagere». Dette er en samling av pedagoger fra hele landet. Våre pedagoger fikk gode tilbakemeldinger på sitt foredrag og på arbeidet som gjøres i Ringebubarnehagene.
- Høsten 2018 deltok 9 ansatte på Reggio konferanse i Oslo. Dette er viktig kompetanseheving for de ansatte i våre barnehager.

- Utemiljøet i Fåvang barnehage fikk i 2018 et løft. Det ble lagt til rette et område for klatring og lignende – en egen liten tuftepark. Dette ble utført med kommunale midler, men med bidrag til innkjøp av FAU. I Ringebu barnehage kjøpte FAU inn en trelavvo som ble satt opp i barnehagen.

Brukere og tjenester

Pr. 15.12.2018 hadde tjenesteområdet 172 barn fra 0-6 år med plass i barnehage. Dette omfatter både kommunale og private barnehager. Barnetallet er synkende i kommunen. Tjenesteenheten har full barnehagedekning og fleksible løsninger for brukerne.

Barnehagen opplever fornøyde brukere av tjenesten.

Barns trivsel med vekt på barns medvirkning i barnehagene er satsningsområdet for fylkesmannen i Oppland. Trygghet og trivsel er høyt prioritert i barnehagene.

Det jobbes tett inn i mot de enkelte foreldre, men også gjennom SU og brukerråd. Dette for å kunne gi et best mulig tilbud til brukerne.

Brukerundersøkelser gjennomføres annethvert år, det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2018.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	75 %	23 %*
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4	5,1*
Dialog med brukerråd, møter pr avdeling	4-5	4
Barneintervju /trivselsundersøkelse blant barn	100 %	Gjennomført

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
22.652.800	24.102.967	1.450.167	6,4 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteområdet har et merforbruk på kr 1.450.167 i 2018. Overforbruket skyldes:

- Tilskuddssatsene til Venabygd Montessoribarnehage økte etter beregningene som ble gjort i budsjettprosessen. Dette på bakgrunn av nasjonale føringer med skjerpet pedagognorm. Det skjerpede kravet til pedagognorm gjaldt ikke før 01.08.2018, men tilskudd til dette gjaldt hele 2018.
- Det har vært større andel søknader til familiebarnehagene enn beregnet. Dette på bakgrunn av tilflytting til kommunen. Dette førte til økte kostnader på tilskudd til familiebarnehagene.
- Det er gjort nasjonalt vedtak om skjerpet pedagognorm i barnehagene. Dette fører til at det ble opprettet en ny pedagogstilling. Ny bemanningsnorm som også var gjeldende fra 01.08.2018 gjorde at bemanning i barnehagene måtte opprettholdes.
- Det har vært en økning av barn med spesielle behov. Dette har ført til en økning i ressurser. Dette har gitt økte lønnsutgifter.
- Det har vært en økning i antall vedtak om redusert betaling. Dette både på bakgrunn av at foreldre er mer kjent med ordningen, og at endringen i den statlige satsen har gitt mange flere rettigheter til redusert betaling.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	6,4 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde 32 ansatte i 2018, fordelt på 26 årsverk. Av disse 32 ansatte var det 3 menn. Dette utgjør 9,6 % av den totale bemanning.

Tjenesteområdet har et høyere nærvær i 2018 enn i 2017. Nærværet er i 2018 på 92,5 %

Flere ansatte er ute med langtidssykemeldinger pga. kroniske plager og langvarige sykdommer. Det er flere ansatte som er kommet i «reperasjonsalderen», noe som gjør at flere er ute i kortere perioder med sykemeldinger. Korttidsfraværet er forøvrig lavt innenfor tjenesteområdet, dette er på 1,6 %. Det jobbes aktivt for et godt arbeidsmiljø i barnehagene. Tjenesteenheten har en utfordring i forhold til slitasje og støy. Dette er et prioritert fokusområde.

Barnehagene jobbet godt med resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 sammen med alle i personalgruppa. Resultatet på medarbeiderundersøkelsen viste lavest score på «mestringstro». Det ble besluttet å jobbe med personalets mestringstro i kommende perioder. Lederne har knyttet dette opp i mot hva lederne kan gjøre for å gi større mestringstro, og hva som kan gjøres i forhold til kollegaer. Det har vært jobbet godt med dette i personalgruppene.

Tjenesteenheten har stort fokus på lærende møter og organisasjonslæring. Dette for å være i utvikling og for å heve kvaliteten i barnehagene. Det jobbes aktivt for å beholde personalet over tid. Dette er viktig i forhold til kompetanseheving og kvalitet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	70 %	88,9 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,5	4,6
2. Mestringstro	4,5	4,2
3. Autonomi	4,5	4,4
4. Bruk av kompetanse	4,5	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,5	4,4
6. Rolleklarhet	4,5	4,5
7. Relevant kompetanseutvikling	4,5	4,4
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,5	4,6
10. Prososial motivasjon	4,5	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	95 %	92,5 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Barnehagene jobber etter nasjonal Rammeplan for barnehager og barnehageloven. Når det gjelder kommuneplaner er det kommuneplanenes samfunnsdel som gir føringer inn i mot dette tjenesteområdet. Der igjen startet det opp utarbeidelse av en skole-barnehageplan for Ringebu kommune. Denne ferdigstilles våren 2019. Det jobbes også med en 4-årig årsplan for Ringebubarnehagene. Denne ferdigstilles også våren 2019.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barnehagene har jobbet frem sin egen visjon: «med hjerte for barna». Med denne visjonen ønskes det å se hvert enkelt barn og anerkjenne dem for den de er.

Tjenesteenheten har et godt omdømme. Barnehagene omtales positivt i ulike media om tjenesteenhetens arbeid.

Barnehagene har så godt som mulig lagt til rette for å ta i mot personer på språkplasser/praksisplasser. Tjenesteområdet tar også i mot elever/studenter fra både ungdomsskole, videregående og høyskole.

Ringebu skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring 1. – 7. trinn
- Skolefritidsordning 1. – 4. trinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn
- Ekstra norsk opplæring til fremmedspråklige elever

Viktige hendelser i 2018

- I samarbeid med barnehagen gjennomfører skolen et bli kjent opplegg. De nye elevene er på skolen fem ganger for å bli kjent med skolen og lærerne.
- Skolen har deltatt i den nasjonale satsingen "Inkluderende skole og barnehagemiljø".
- En lærer har tatt videreutdanning i engelsk og to har tatt "profesjonsfaglig digital kompetanse" gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet.
- Åpen dag ved skolen. Elevene i 6. klasse selger kaffe og vafler. Det kom mange foreldre og besteforeldre.
- Elev- og foreldreundersøkelser viser at brukerne er fornøyde med de tjenestene skolen gir.
- Alle lærere og assistenter startet på et nettbasert kurs i Lydfargemetoden. En ny måte å lære å lese på. Halvparten av lærerne har gjennomført hele kurset og er godkjente instruktører i metoden.
- Skolen er opptatt av tidlig innsats for å gi elevene en god start. 1.-4. kl vies spesiell oppmerksomhet i dette arbeidet.
- Skolen har i samarbeid med historielaget laget et opplegg om skolen i Imsdalen i gamledager.
- Digitalisering.
- Språkkommune 2018.

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved Ringebu skole er oppadgående de kommende årene.

Status på tjenestene er innenfor det som er forsvarlig. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Skolen skårer over landsgjennomsnittet på nasjonale prøver i regning og lesing. Engelsk ligger under gjennomsnittet og blir viet ekstra oppmerksomhet framover.

Elevundersøkelsen på 7.trinn ble gjennomført like før jul. Resultatene for 7. trinn er på landsgjennomsnitt. Skolen skårer høyt når det gjelder Trivsel, Felles regler,

Motivasjon, Støtte fra lærerne og Støtte hjemmefra.

Gjennom skolens arbeid med skolemiljøet § 9a, jobbes det systematisk for å utvikle et godt psykososialt miljø. Elevsamtaler gjennomføres systematisk. Elevundersøkelsen viser at det er svært lite mobbing på skolen. Skolens manifest mot mobbing er revidert og blir fulgt opp gjennom skoleåret.

Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene er godt fornøyd med skolen. Særlig hjem – skolesamarbeid, støtte fra lærerne og dialog med skolen fungerer godt.

SFO-undersøkelsen viser at brukerne er godt fornøyd. Langt over landsgjennomsnittet.

FAU/SU/SMU fungerer godt. Skolen har engasjerte foreldre som ønsker å bidra til en enda bedre skole.

Alle elever og ansatte fikk iPad fra skolestart i august 2018. Lærere har fått kompetanseheving på området og skolen er nå godt i gang med å bruke digitale verktøy i læringsarbeidet.

Et felles prosjekt der både barnehager, barneskoler og ungdomsskolen deltar. Kommunen har fått øremerkede midler til å arbeide helhetlig med språk, lesing og skriving. Prosjektet går ut 2019 og en vil i den perioden legge viktige premisser for varig helhetlig arbeid på området.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Elevundersøkelse, svarprosent	96	100
- Trivsel	4,6	4,8
- Støtte fra lærerne	4,4	4,7
- Læringskultur	4,2	4,1
- Mestring	3,9	4,2
- Mobbing	4,5	4,9
Samlet skåre SFO undersøkelse	5,0	5,0
Dialog med brukerråd	4	4
Nasjonale prøver 5. trinn	Laveste nivå:	*
Nasjonalt snitt er 50 skalapoeng:	Reduks. fra	
- Lesing	2013-	
- Engelsk	2018	
- Regning	Høyeste nivå:	
	Økt fra	
	2013-	
	2018	
Andel elever med enkeltvedtak om spes.ped	<7,5 %	3,6 %

*Fra i fjor er andel elever på laveste nivå redusert i regning og lesing og økt i engelsk. Andel elever på høyeste nivå har økt i regning og lesing.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.269.100	13.129.307	-139.793	-1,05 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-1,05 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	-

Medarbeidere

23 ansatte, totalt 18,3 årsverk. Av dette er 4,7 årsverk menn og 13,6 årsverk kvinner.

Egenmeldt fravær 0,7 %, sykemeldt fravær 4,7 %. Totalt

5,4 % fravær.

Basert på resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 har tjenesteenheten vagt å arbeide med faktorene indre motivasjon og mestringsklima.

Indre motivasjon: Enheten ligger over landsgjennomsnittet. Dette skyldes at lærerne oppfatter sin arbeidshverdag som meningsfylt og givende. Medarbeiderne har jobbet med møtestruktur og ansvarliggjøring av alle deltakere.

Mestringsklima: Enheten ligger over landsgjennomsnittet. Dette kan skyldes at enheten liker å spille hverandre gode for å oppnå best mulig resultat. Opparbeider trygghet innad i kollegiet. Kollegaveiledning og observasjon.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	90 %	70,4 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,4
2. Mestringstro	4,3	4,4
3. Autonomi	4,5	4,6
4. Bruk av kompetanse	4,3	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	3,9
6. Rolleklarhet	4,5	4,5
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,9
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,3	4,2
10. Prososial motivasjon	4,7	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	96 %	94,6 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Målet til Ringebu skole er at Ringebu skole skal være: «Et godt sted å være, et godt sted å lære»

I «Ringebuskolen på vei mot 2027» står det at elevene skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Elevundersøkelsen viser at skolen har lite mobbing/krenkelser blant de eldste elevene. Det er ingen grunn til å tro at det er særlig annerledes på de minste trinnene.

Skolens hovedsatsingsområde er inkluderende skolemiljø. Dette gir skolen ekstra kompetanse innen området, og de voksne er ekstra på vakt mot uønsket adferd.

Kommunen arbeider målrettet for å innfri de nye kompetansekravene til lærerne. Det er utarbeidet en kompetanseplan for alle skolene der det kommer fram hvilke behov skolen har for etterutdanning av personalet. Ringebu skole ligger godt an. Skolen har mange lærere som oppfyller de nye kravene i alle basisfagene. Det jobbes kontinuerlig for at enda flere skal ta videreutdanning.

Elevtallet har vært synkende. Pr. i dag har tjenesteenheten 110 elever. Fra 2020 vil elevtallet stige.

Det er gratis leksehjelp for elever i 4.kl. – 7.kl. Det er assistenter som har leksehjelp med elevene.

FAU arbeider aktivt for utvikling av skolens område. Det gjennomføres to dugnader pr. år på uteområdet.

Tjenesteenheten har gjennom flere år hatt fokus på folkehelse og sammenhengen med gode resultater faglig sett. Elever som er godt rustet fysisk vil normalt også være sterkere psykisk, og faglig prestere bedre. Aktivitetsbanken og den nye ballbingen bidrar til økt aktivitet i friminuttene.

Fåvang skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring barnetrinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn.
- SFO 1. – 4. trinn.

Viktige hendelser i skoleåret 2018

- Skole – hjemsamarbeidet er svært viktig og noe enheten legger stor vekt på. Foreldrebaserte arrangementer gjennom skoleåret er gode bidrag i dette samarbeidet, og foreldrenes deltakelse er viktig for elevenes læring.
- Elevundersøkelsen for 7. klassetrinn viser at enheten har en positiv utvikling i arbeidet for et godt og trygt psykososialt miljø. Elevene trives og svarer positivt på om de har noen å være sammen med på skolen. Det er viktig. De skårer høyt også på spørsmål om støtte og forventninger hjemmefra. Det er en faktor vi vet er viktig for trivsel og mestring i skolen. Undersøkelsen viser også at det er svært lite mobbing, både tradisjonelt og digitalt i klassen.
- *Mitt Valg* er et program for å utvikle elevenes selvstendighet og trygghet - noe som er grunnlaget for et godt psykososialt miljø. Programmet anvendes systematisk på alle trinn.
- Begge barneskolene ble digitalisert fra høsten 2018. Dette er en viktig og ønsket, men til dels krevende omlegging av undervisning og faglig kommunikasjon elev – lærer. Digitaliseringen ble svært godt forberedt, og skolene fikk tildelt ressurser for grundig opplæring og oppfølging den første tida. Dette ble sett på som en forutsetning for å lykkes, og skolene er nå svært godt i gang. Så vel ansatte som ledelse og brukere melder tilbake at dette har gitt enheten et viktig løft.
- Ringebu ble i 2018 en *Språkkommune*. Ringebu som språkkommune er en videreføring og ytterligere vektlegging av prosjekt *Språkløyper*. Både barnehagene og skolene samarbeider om dette med sikte på at alle barn og unge i Ringebu skal få utnyttet sitt potensiale i å lese og skrive godt. God språkforståelse er viktig for å mestre livet, dette er et daglig tema i enhetens undervisning.
- Enheten har til enhver tid små og store prosjekter på gang. I enkelt-klasser, i samarbeid mellom flere

klasser og i personalet. Enheten har satt seg som mål å være i kontinuerlig endring og utvikling, både når det gjelder undervisningsmetoder, didaktikk og organisering. Et godt eksempel på dette er dyreassistert intervensjon for å fremme trygghet og ulike ferdigheter hos enkeltelever i småskolen. Kreativt partnerskap er et annet spennende arbeid som pågår. Musikkundervisningen på mellomtrinnet har enheten omorganisert til å være et musikk-/dans-/dramatilbud.

- Tidlig innsats i læringsarbeidet er viktig, og forebyggende arbeid holdes oppe som et sentralt element ved skolen. Tidlig innsats vil ikke bare si å være tidlig ute i en eventuell problemutvikling, men også tidlig ute i forhold til alder. Dette bærer organiseringen preg av, skolen har lav andel spesialundervisning og stor oppmerksomhet på inkluderende undervisning og organisering.
- Skolen har også i 2018 fått øremerkede midler til forebygging og tidlig innsats. Disse er i sin helhet brukt i 1. – 4. klasse, dels ved å øke lærertettheten, og dels ved å styrke mulighetene for intensiv kursundervisning i grunnleggende ferdigheter.
- Enheten ligger i dag godt under landsgjennomsnittet i forhold til ressurser brukt til spesialundervisning. Det er en del av skolens faglige profil å tilrettelegge for elever med særskilte behov i forbindelse med de øvrige elevenes undervisning, i et inkluderingsperspektiv. Ressursbruken er altså like stor som før, men organiseringen er mer i tråd med nye faglige føringer. Skolens ressursteam har et formalisert og godt samarbeid med skolens samarbeidspartnere, bl.a. skolehelsetjenesten, PPT og BUP.
- I forhold til økonomi er drift og bemanning i henhold til planene. Skolens mindreforbruk er en

følge av føringene for økonomistyring.

Brukere og tjenester

Elevtallsutviklingen er de nærmeste årene svakt nedadgående fra dagens 167 elever. Enheten har i dag syv klasser. I 2018 ble det født omlag 8 barn i kretsen. Holder denne tendensen fram, vil planleggingen måtte ta høyde for svært små klassetrinn.

Skolen bruker elevsamtaler og læringsplaner systematisk. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Resultatene på nasjonale prøver vies stor oppmerksomhet, og resultatene for 2018 var gode. Disse analyseres internt med tanke på konkrete tiltak og forbedring.

Samarbeidet med FAU, Samarbeidsutvalg (SU) og Skolemiljøutvalg (SMU) er bra. FAU som brukerråd arbeider systematisk og godt med å støtte skolens arbeid og å fylle sin rolle som støttespiller og kritisk venn. FAU arbeider med å utvikle en hinderløype ved skolen, i tillegg til andre apparater som stimulerer til fysisk aktivitet.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Elevundersøkelse, svarprosent	95	100
- Trivsel	4,6	4,3
- Støtte fra lærerne	4,4	4,4
- Arbeidsforhold og læring (læringskultur, faglig utfordring)	3,9	3,9
- Mestring	3,9	3,9
- Mobbing		4,8
Svarprosent på SFO undersøkelse	50	30*
Samlet skåre SFO undersøkelse	5	4,6*
Dialog med brukerråd	8	7
Nasjonale prøver 5. trinn	Laveste nivå:	
Nasjonalt snitt er 50 skalapoeng:	Reduks. fra	48*
- Lesing	2013-	48*
- Engelsk	2018	51*
- Regning	Høyeste nivå: Økt fra	
	2013-	
	2018	

Andel elever i % med enkeltvedtak om spes. ped.	<7,5 %	5,3 %
Foreldreus. 5., 6., 7. kl. (her er 5 best)	90 % svarer fornøyd	4,6*
- Kommunikasjon hjem/skole		4,3*
- Trygt miljø		4,7*
- Trivsel		

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
15.382.700	15.168.259	-214.441	-1,4 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-1,4 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

25 ansatte, fordelt på 20,2 årsverk. Tre menn og 22 kvinner.

Det har vært drevet aktivt nærværarbeid. Sykefraværet har variert for hvert kvartal, og det var samlet for året 8,8 %. Av dette er 1,6 % egenmeldt.

Medarbeiderne har høy kompetanse, og enheten er nær ved å innfri myndighetenes nye kompetansekrav til skoleverket. Dette er krav som skal innfris innen 2025.

Skolen har tre ansatte som har tatt videreutdanning i veiledningsmetodikk, en som tar sosialpedagogikk og en matematikk. Dette er videreutdanninger basert på studiepoeng. I tillegg gjennomførte flere medarbeidere ulike kurs gjennom året.

Tjenesteenheten gikk etter medarbeiderundersøkelsen i 2016 gjennom grundige drøftinger av resultatene. Enheten jobbet i medarbeiderteam, og hadde medarbeiderundersøkelsen oppe som sak både i medarbeidersamtaler og på personalmøter.

Forutsetningene for et godt faglig miljø med høy kvalitet på samarbeid og kollegial støtte hviler i stor grad på trygghet i personalet. Trygghet til å både be om og

gi støtte. Dette får enheten best til ved å utvikle en lærende organisasjon, noe som har vært fokus siden 2016.

Ut fra resultatene for medarbeiderundersøkelsen 2018 ønsker enheten å jobbe med faktorene autonomi, bruk av kompetanse og mestringsorientert ledelse. Tilnærming, analyse og tiltak vil bli utarbeida av ledelse og personalet i fellesskap våren/høsten 2018.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	80 %	78,1 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	80 %	4,2
2. Mestringstro	utvikl-	4,0
3. Autonomi	ing på	3,7
4. Bruk av kompetanse	alle	3,8
5. Mestringsorientert ledelse	para-	3,5
6. Rolleklarhet	meter	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	ift.	3,4
8. Fleksibilitetsvilje	forrige	4,3
9. Mestringsklima	MAU	3,7
10. Prososial motivasjon		4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	95 %	91,2 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	96 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Kunnskapsløftet (K06) er det styrende dokumentet i forhold til skolens innhold. Dette danner hovedgrunnlaget for enhetens arbeid med læreplaner og den daglige driften. Dette læreplanverket på nasjonalt nivå er i ferd med å fornyes med sikte på full innføring fra 2020.

Lokalt forholder enheten seg til kommuneplanens samfunnsdel og ikke minst den lokale planen «Ringebuskolen på veg mot 2027». Her operasjonaliseres fokusområder og målsettinger for skolene i Ringebu. Enheten arbeider i tråd med denne

planen, og rapporterer til skoleeier.

Tjenesteenheten legger periodevis til rette for arbeidsutprøving og praksis av ymse slag samt for språktrening. Dette gjøres i samarbeid med bl.a. NAV, Gjax og Ringebu læringscenter.

Tjenesteenheten tar i mot praksisstudenter fra høyskoler og videregående skole, noe som virker stimulerende, og styrker kommunen som framtidig arbeidssted for akademikere utenfra.

Nærmiljøet blir i utstrakt grad brukt i undervisningen, noe som i tillegg til læring fremmer trivsel og tilhørighet.

Tjenesteenheten tar initiativ til/og deltar i samarbeid med andre kommunale enheter, noe som fremmer utvikling og styrker kommunen som organisasjon.

Ringeby ungdomsskole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 8. – 10. trinn. Gi norske og fremmedspråklige voksne lovpålagt opplæring.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring
- Grunnskoleopplæring, voksne
- Relæring grunnleggende ferdigheter, voksne
- Introduksjonsprogram, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og asylsøkere.

Viktige hendelser i 2018

- Skolens plangruppe deltar i desentralisert kompetanseutvikling.
- Deltakelse i nasjonal satsning på barnehage- og skolemiljø.
- Oppstart av arbeidet med Fagfornyelsen
- Høst 2018: Fire lærere ute i videreutdanning gjennom Kompetanse for kvalitet.
- Undervisningsinspektør ved RUS avsluttet rektorutdanning høsten 2018.
- Avtale med nabokommuner om grunnskoleopplæring for voksne.
- Språkkommune 2018..

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved ungdomsskolen:

16/17	17/18	18/19	19/20
145	147	142	139

Elevtall ved Ringeby læringscenter (høst 2018):

- Grunnskoleelever: 29
- Introduksjonselever: 11
- Familiegjenforening/arbeidsinnvandrere: 1

Status på tjenestene er innenfor det som anses som forsvarlig.

Valgfagene ble fra høsten 2015 lagt parallelt på trinnene for å få et bredest mulig tilbud innenfor de tilgjengelige ressursene. Denne ordningen kan anses som permanent.

Ringeby Læringscenter har gjennom året gitt tilbud om undervisning til voksne som har rett til grunnskoleopplæring, voksne med rett til spesialundervisning og norskopplæring for innvandrere/flyktninger. Arbeidet med norskopplæring for bosatte flyktninger og ved tilflytting ved familiegjenforening

må ses på som en viktig del av kommunenes arbeid med integrering. Skal du kunne ta videre utdanning og/eller komme inn på arbeidsmarkedet er nøkkelen å kunne mestre norsk på et nivå som gjør det mulig å kommunisere med andre. Det tilbys opplæring på ulike nivå, fra de som er analfabeter til de som er klare til å starte med grunnskolefag.

Fra høsten 2018 kunne Læringscenteret tilby grunnskoleopplæring for voksne innvandrere etter avtale med Frons kommunene. Dette har vært viktig for å kunne opprettholde forsvarlig drift, faglig så vel som økonomisk.

Læringscenteret jobber tett sammen med NAV, jobbspesialist og næringsdrivende i kommunen for å få innvandrere ut i språkpraksis.

Tjenesteenheten arbeider innenfor sentralt gitte planer, Kunnskapsløftet K06, og det arbeides hvert år med å forankre læreplanene innen det enkelte fag lokalt. Ungdomsskolen begynte arbeidet med fagfornyelse og plangruppa ved skolen har i den sammenheng deltatt på desentralisert kompetanseutvikling. Et program for å styrke rektors ledergruppe i arbeidet med fagfornyelsen.

Elevene i Ringebuskolen skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring (Ringebuskolen mot 2027 – Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan).

Et felles prosjekt der både barnehager, barneskoler og ungdomsskolen deltar. Kommunen har fått øremerkede midler til å arbeide helhetlig med språk, lesing og skriving. Prosjektet går ut 2019 og en vil i den perioden legge viktige premisser for varig helhetlig arbeid på området.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på elevundersøkelse	95 %	93,7 %
Elevundersøkelse		
– Trivsel	4,4	4,2
– Støtte fra lærerne	4,1	4,3
– Læringskultur	3,5	3,9
– Mobbet av andre elever	<1,2 %	2,3 %
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Nasjonale prøver 9. trinn	Laveste nivå: Reduksjon fra 2013-2018	Elevene hever seg bra i lesing fra 8. til 9. trinn
Grunnskolepoeng	Mindre enn 30 poeng: reduksjon, mer enn 45 poeng økning 2013-2018	Snitt 40,3 poeng G: 38,4 J: 43,8

Brukerundersøkelse: 5 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Elevene sitt skolemiljø § 9a. Gjennom elevundersøkelsen (Udir) sier elevene klart at de trives, blir tatt vare på, blir sett, får oppfølging og veiledning faglig, og at de lærer noe. Tilbakemeldingen elevundersøkelsen gir til skolen er god.

«Alle skal oppleve trygghet, mestring og respekt»

- Skolens visjon

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
14.674.300	14.680.452	6152	0,04 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Ringebu læringssenter har våren 2018 brukt kr 550.000 av tidligere avsatte fondsmidler knyttet til norskopplæring flyktninger. Dette for å dekke opp for inntektssvikt knyttet til statstilskudd og sikre stabilitet

inn mot enheten.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	0,04 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	-

Medarbeidere

Antall ansatte: 29 ansatte fordelt på ca. 23,9 årsverk. Av disse er 37 % menn og 63 % kvinner. Tallet omfatter hele enheten. Av disse er 4 tilsatt ved voksenopplæringen, hvorav en er mann.

Nærvær: 93,5 %, egenmeldt fravær: 0,8 %, legemeldt fravær: 5,7 %.

Da medarbeiderundersøkelsen ble diskutert og gjennomgått i fellesskap kom det frem en ting som utmerket seg i enheten. De ansatte er fornøyde. Kun én ting ble påpekt som et ønske for fremtiden, og det var kurs rettet direkte inn mot undervisningsfag. Noe merkelig, siden flere fra skolen er og har vært inne i satsningen kompetanse for kvalitet.

Ut i fra resultatet på medarbeiderundersøkelsen i 2018 ser tjenesteenheten at det er to faktorer med en marginal nedgang. Den ene er indre motivasjon, som ligger under snittet for kommunen og den andre er prososial motivasjon som har en høy score på 4,6. Den laveste scoren har enheten på relevant kompetanseutvikling.

Tjenesteenheten har i 2018 jobbet med faktoren indre motivasjon, fordi det oppleves at den har fått lav score i forhold til hva man kanskje kunne forvente av denne yrkesgruppen. Dette kan dreie seg om at tjenesteenheten bør fokusere mer på fagrettet teamarbeid og at alle blir flinkere til å dele med hverandre. Det er også arbeidet med mandat til teamarbeid og egne periodiske mål for teamene.

Faktoren relevant kompetanseheving har hatt en økning på 0,2 siden 2016, allikevel ser enheten at det er den faktoren det scores lavest på. Innenfor læreryrket har det de siste årene vært en enorm satsning med mulighet for å ta relevante studier med lønnet permisjon. For å øke scoren på denne faktoren kan det hende at mye dreier seg om avklaring rundt hva som er kompetanseutvikling og hvilken effekt det har å sende enkeltpersoner på kurs. Gjennom 2018

oppleves det at mange ansatte har fått øynene opp for videreutdanningstilbudene som finnes gjennom Kompetanse for Kvalitet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	75 %	46,7 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,3	4,1
2. Mestringstro	4,3	4,4
3. Autonomi	4,6	4,8
4. Bruk av kompetanse	4,3	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	4,1
6. Rolleklarhet	4,4	4,6
7. Relevant kompetanseutvikling	3,5	3,6
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,6	4,8
10. Prososial motivasjon	4,7	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	93 %
Nærværstatistikk	96 %	93,5%
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Tjenesteenheten har i året 2018 fire fast ansatte ute i kompetansegivende videreutdanning, deltid, gjennom Kompetanse for kvalitet. En lærer tar videreutdanning i spansk, en i matematikk og to lærere tar Profesjonsfaglig digital kompetanse (PfdK). To inspektører har vært i rektorutdanning.

Ringebu ungdomsskole ønsker som en del av sin drift å drive målrettet utviklingsarbeid. I 2018 har skolen deltatt i Inkluderende barnehage- og skolemiljø. Skolen har også drevet digitalt utviklingsarbeid på eget hus.

Oppfølging av overordnet planverk

Et av målene er at Ringebu skal ha gode og trygge oppvekstvilkår der strategien er å beholde og sikre gode barnehager, skoler og fritidsordninger.

Skolen har gjennomført MOT etter oppsatt plan. Det er også inngått en utvidet avtale med MOT, hvor skolene har gått i gang med programmet "Skolen som

samfunnsbygger".

Som skole ønsker Ringebu ungdomsskole å tilby et så bredt og kvalitativt godt tilbud til alle elever, uansett forutsetninger, at lyst til å lære og motivasjonen til å fortsette i videre utdanning økes. Det å gi elevene en reell mulighet til å velge vil føre til både mestring og økt motivasjon jfr. St.meld 22, samtidig som flere av ungdommene i Ringebu også vil se framtidsmuligheter innenfor egen kommune.

Det har også i 2018 vært gjennomført skolebasert vurdering, hvor skolen sammen med skolefaglig ansvarlig går gjennom mål og lovkrav for enheten.

Ringebu ungdomsskole hadde høsten 2018 tilsyn fra Fylkesmannen på temaet elevens utbytte av opplæring og skoleeiers forsvarlige system. Et tidkrevende og lærerikt arbeid som ga skolen en god status på lovoppfyllelse. Tilsynet involverte elever, lærere, rektor og kommunalsjef. Tilsynet avdekket et lite brudd, men dette er lukket og endelig tilsynsrapport foreligger (februar 2019). Alt i alt et meget bra tilsynsresultat.

Helse og mestring

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttiggjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Legetjenesten
- Rus og psykisk helsetjeneste
- Terapeutisk enhet
- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Korttids- og rehabiliteringsavdeling
- Tildelingskontor
- Freskus – Ringeby frisklivssenter
- Grubbegata bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger

Viktige hendelser i 2018

- Helsestasjon for ungdom åpnet i nyoppussede lokaler i Ringeby sentrum.
- Veilederen er innført som kompetansehevende tiltak. Veilederen gir de ansatte tilgang til over 50 nettbaserte kurs.
- Tildelingskontoret har flyttet inn i nye og mer tilgjengelige kontorer for innbyggerne.

Brukere og tjenester

- Videre implementering av hverdagsrehabilitering
- Brukerrådet har gjennomført 4 møter.
- Bruk av Cisco meeting innen flere tjenester. Cisco meeting gir adgang til virtuelle møterom på sikker sone via norsk helsenett.
- Gjennomgang av rutiner og revidering av tildelingskriterier.
- Gjennomført ROS-analyser inn mot vold og trusler ved Grubbegata bofellesskap og Ringeby helsesenter.
- Deltagelse i kommunens digitaliseringsprosjekt og velferdsteknologiprojekt.
- Implementering av FIT (feedback informerte tjenester) i rus og psykiaritjenesten, der bruker gir tilbakemelding om hvordan tjenesten oppleves. Verktøyet brukes til å forbedre tjenesten på

systemnivå og for tilbakemeldinger til den enkelte behandler.

- Integrering av enslige mindreårige inn i lokale aktiviteter og arbeidsliv. Det har bl.a. vært samarbeid med Ringeby eldresenter og Frya flyplass.
- Forprosjekt FACT (aktiv oppsøkende behandlingsteam) innen Rus og psykisk helse i samarbeid med Helseregion Sør-Gudbrandsdalen.
- Innføring av Familiestøtteprogrammet i samarbeid med Korus øst og divisjon psykisk helse i Hedmark og Oppland.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	24 %*
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4,7	4,8*
Dialog med brukerråd	4	4
Andel legeårsverk per 10.000 innbygger	10,5	13
Årsverk psykiatrisk sykepleier per 10.000 innbygger	3,0	10
Solgte årskort og halvårskort Freskus	300	260
Antall Frisklivsavtaler	50	100
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse, per innbygger (tall ikke lenger tilgjengelig på SSB)	150	-

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
35.961.100	39.301.946	3.340.846	9,29 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Helse og mestrings har til sammen et merforbruk på 9,36 %, noe som utgjør kr 3.351.783.

Budsjettområde 310 Lege og 320 Trust:

Ved nyttår fikk legene en stor lønnsøkning pga. lavere lønn enn hos nabokommunene. Dette gir et merforbruk på kr 967.000 i ekstra lønnskostnader inklusive sosiale utgifter. Økt lønn er innarbeidet i budsjettet for 2019.

Utgifter for legevakt er budsjettet i budsjettområde 310. Utgiftene for første halvår er belastet dette området. Andre halvår er utgiftene belastet 320 Trust, da denne regningen var en del av en fellesregning med KAD. KAD har tidligere blitt fakturert sammen med intermediær. Utgift til legevakt og KAD ble kr 696.000 høyere enn året før. Det er innarbeidet en økning av budsjettposten på kr 470.000 fra 2019.

Det ble for 2018 lagt inn en innsparing på budsjettområde 320 på kr 600.000. Innsparingen var tenkt som en inntekt for salg av intermediærsenger. Pga. økt pågang har Ringebu kommune brukt intermediærsengene betydelig mer i 2018. Salg av intermediærsenger ga en inntekt på kr 84.000, som er kr 516.000 mindre enn budsjettet og gir et tilsvarende merforbruk.

Ringebu kommune har avtale med IKOMM i forhold til fagprogrammet Geric og drift av dette. Institusjon, hjemmetjenester, ergoterapi, fysioterapi, rus og psykisk helse, tildelingskontor, frisklivssentral og Grubbegata bofellesskap bruker alle dette fagprogrammet. Kostnadene for 2018 er kr 1.910.000. Dette er en økning på kr 410.560 fra 2017 grunnet generell prisøkning, flere brukere av systemet, nye vedlikeholdsavtaler og flere tekniske løsninger som knyttes opp mot systemet. Økte kostnader inn mot IKOMM må innarbeides i budsjettet.

Budsjettområde 317 Helse og mestrings:

Pga. at budsjettet innkjøp av biler ble omgjort til videre leasing, har budsjettposten for leasing av biler et merforbruk. På årsbasis utgjør dette kr 135.000. Endringen er innarbeidet i budsjettet for 2019.

Budsjettområde 319 Frisklivssenter:

Freskus har et merforbruk på kr 890.000. Freskus følger

opp over 100 frisklivspasienter i året. Alt av fellesutgifter til bygg og husleie, vask og vedlikehold, belastes Freskus. Flere av frisklivsbrukerne melder at oppfølgingen har hjulpet dem tilbake i arbeidslivet, noe som har stor verdi både for den enkelte og for samfunnet. Freskus er også en viktig sosial arena for mange, noe som i seg selv gir stor helsegevinst. Ved utgangen av desember hadde Freskus 267 betalte medlemskap, og i tillegg ble det solgt julekort og klippekort. Friskis&Svettis har 9 treninger i uka på Freskus. Det er også eldretrim, frisklivsgrupper og yoga ved senteret.

Utstyr for kr 100.000 har blitt fornyet pga. slitasje etter fem års bruk, det er ikke budsjettet for slike innkjøp. Lønn til tidligere ansatt merkantil i 20 % stilling fortsatte å løpe fra denne budsjettposten etter at ansatt startet å arbeide 100 % på Linåkertunet, dette utgjør ca. kr 50.000. Husleie og strøm har blitt dyrere, og er ikke regulert opp. Fra 2020 bør utgifter til friskliv skilles ut av Freskus sin drift, og eventuelt innarbeides i økonomiplan og budsjett for å kunne gi en mer riktig oversikt.

Budsjettområde 350 Tildelingskontor:

Utgifter til omsorgslønn økte i 2018 med kr 450.000, i budsjettet for 2019 er det tatt høyde for denne økningen. Innslagspunktet for refusjon av kostnader til ressurskrevende tjenester ble økt samtidig som utgiftene inn mot MI/Heimta økte noe mer enn budsjettet. Til sammen ble det et merforbruk på kr 430.000 på denne budsjettposten. Tildelingskontoret lønner og administrerer 16 avlastere og 60 støttekontakter, som gjør en stor forskjell for de som får denne tjenesten.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	9,29 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Helse og mestrings har ved utgangen av året 38 årsverk fordelt på 45 ansatte ved Ringebu helsesenter og Grubbegata bofellesskap (inklusive 2 turnustjenester, 0,5 prosjektstilling og 1,2 stilling ved Freskus og 2 ansatte ved tildelingskontoret). Tjenesten har i tillegg 2 private leger, lokalisert ved Ringebu helsesenter og driftsavtale med 4 private fysioterapeuter i tilsammen 3,15 årsverk fordelt på 3 fysikalske institutt.

Nærværet ved bofellesskap for enslige mindreårige har i 2018 vært 86,8 %. Nærværet har det siste året gått opp med 4,7 %, og har hatt en positiv utvikling gjennom året. Nærværet ved resten av Helse og mestring er 91,1 %. Fraværet skyldes i all hovedsak langtidsfravær hos enkelte ansatte. Det arbeides kontinuerlig med å øke nærværet.

Tjenesteenheten har siden medarbeiderundersøkelsen i 2016 hatt fokus på mestringsklima og mestringsorientert ledelse. De ulike avdelingene i enheten har arbeidet aktivt med faktorene og hva de betyr for dem. Grubbegata bofellesskap har engasjert Arbeidslivssenteret i arbeidet.

Med bakgrunn i resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 er det ønskelig å arbeide videre med faktorene mestringsklima og mestringsorientert ledelse.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	50 %	53,1 %
1. Indre motivasjon	4,4	4,5
2. Mestringstro	4,4	4,2
3. Autonomi	4,4	4,1
4. Bruk av kompetanse	4,4	3,8
5. Mestringsorientert ledelse	4,0	3,3
6. Rolleklarhet	4,4	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	4,4	3,7
8. Fleksibilitetsvilje	4,4	4,5
9. Mestringsklima	4,4	3,7
10. Prososial motivasjon	4,8	4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	95 %
Nærværsstatistikk	96 %	90,1 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	94 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Arbeidet med revidering av Kompetanseplan for helse og omsorg er utsatt til 2019.

Helse og omsorg har i 2018 utarbeidet andre rapport til Levekårsutvalget inn mot Kvalitets- og utviklingsplan

for Helse og omsorg. Rapporten tar utgangspunkt i planens satsningsområder og ressursmål. Brukerrådene ble utfordret på å gi innspill inn mot opplevd kvalitet inn mot rapporten i 2018. Rapporten fremlegges politisk hver vår.

Det har gjennom hele året vært arbeidet med forbedringsarbeid og kvalitetssikringsarbeid.

Hjemmebaserte tjenester

Helse og omsorg i Ringeby kommune skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttiggjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå. Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov for tjenester skal stå i fokus. Tjenestene skal gjennom gjensidighet, bidra til økt livskvalitet og egenmestring der målet er at alle kan bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Hjemmetjenesten nord med Ringeby eldresenter
- Hjemmetjenesten Sør med omsorgen
- Kortids- og rehabiliteringsavdelingen
- Hjemmetjenesten miljøterapi
- Praktisk bistand
- Personlig assistent

Viktige hendelser i 2018

- Digitale trygghetsalarmer ble innført ved korttidsavdelingen som pasientvarslingssystem. Alarmen går direkte til de ansatte på avdelingen. Digitale trygghetsalarmer erstattet varslingssystemet med snorer.
- Velferdsteknologi handler om å gi personer med hjelpebehov bedre livskvalitet, økt trygghet og større mulighet til å klare seg på egenhånd. Tjenesteenheten er med i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet sammen med 5 andre kommuner. 30 ansatte i Helse og omsorg er i gang med Velferdsteknologi ABC. Anskaffelse av utstyr som døralarm, sensormatter m.m. er bestilt, og det arbeides med rutiner og igangsetting.
- I november 2017 ble det inngått rammeavtale med Evondos vedrørende leasing av multidosedispensere i kommunen. Dispenserne er roboter som administrerer medisinen til den enkelte, og er en del av et velferdsteknologisk satsningsområde anbefalt fra Helsedirektoratet. Målsetningen med bruk av dispenserne er at de skal gi økt trygghet og bedre mestring hos den enkelte. Opplæring og utprøving av inntil fire dispensere har vært utført på beboere ved eldresenteret. For å få gevinst i forhold til oppmøtetider og kjøring vil enheten søke å finne "gode" brukere på bygda. Enheten fortsetter kartleggingen av brukere, og overfører to dispensere til disposisjon i Fåvang i 2019.
- Multidose (maskinell pakking av legemidler MD) øker kvaliteten på dosering og utlevering av legemidler. I 2018 har Apotek 1 pakket og levert

multidose til 110 brukere i hjemmetjenesten og HDO. De som har mange endringer i sin medisinerings passer ikke for multidose, og enkelte legemidler kan ikke pakkes i MD. Derfor må det fortsatt legges legemidler i dosetter hver uke av sykepleierne. Enheten legger legemidler i dosetter for 35 personer. I tillegg er det 24 personer som må ha tilleggsdosett til MD i hjemmetjenesten nord, hjemmetjenesten sør og miljøterapien.

- Brannforebyggende tiltak: 110 komfyrvarmer er montert i kommunale boliger.
- Kompetanseheving i HO: To av nettverkene i Pasientsikkerhetsprogrammet "I trygge hender" er gjennomført, og det arbeides med implementering av innsatsområdene "Gode pasient forløp" og "Tidlig oppdagelse av forverret tilstand". Det har vært arrangert interne kurs med stor deltagelse fra alle avdelinger.
- Arbeidet med storturnusen innen helse og omsorg er satt på vent da oppgradering av programvare og plattformen fra leverandøren ikke er ferdig. Det ble i 2018 valgt å dele vikarpoolen i nord og sør. De ansatte får med dette mer fast arbeidsplass og brukerne får færre personale å forholde seg til.
- Innen hverdagsrehabilitering arbeides det med implementering og kunnskapsheving slik at metoden skal bli en integrert del av tjenestene fremover. Det planlegges internt kurs for hjemmehjelpene i 2019 med hverdagsmestring som fokus.
- Igangsetting av planarbeid og bygging av nytt bofelleskap for funksjonshemmede er satt i gang, og skal ferdigstilles i juni 2019.
- I desember 2018 ble det etablert tilbud om treningsbolig for fremtidig brukere av miljøterapien.
- Ledere innenfor helse og omsorg har mange ansatte, leder en 24/7 tjeneste, leder ansatte fordelt på

flere bygg og tjenester i store omstillinger. Helse og omsorg har pga. permisjoner og ledighet i stillinger i ledelsen hatt et stort arbeidspress på få ledere. I mai 2018 startet ny tjenesteleder og i september var avdelingslederne på plass i hjemmetjenesten nord, sør og korttidsavdelingen.

Brukere og tjenester

Hvordan kan måling av kvaliteter som gjengis i kvalitetsrapporten knyttes mer opp mot hvordan brukeren opplever den?

Brukerundersøkelsen i Helse og omsorg ble i 2018 gjennomført ved intervju med 10 av hjemmetjenestens brukere. Målgruppen var hjemmeboende med hjemmesykepleie, hjemmehjelp, trygghetsalarm, personlig assistent, dag/aktivitetstilbud og TT-kort. Utvelgelsen forgikk ved loddrekning. Intervjuene ga tjenesteenheten mer konkrete tilbakemelding, som vil gi svar på hvor man kan forbedre kvaliteten på deler av tjenesten.

Arbeidet med rutinebeskrivelser har blitt videreført i 2018. Arbeidet bidrar til å sikre HMS-arbeidet innenfor tjenestene, som legger grunnlaget for avviksregistrering. Arbeidet har kontinuerlig fokus og kvalitetssystemet Compilo er tatt i bruk.

Helse og omsorg og brukerråd har gjennomført 4 møter. I tillegg til faste oppsatte tema på møtene har det vært gjennomført presentasjoner ved avdelingslederne på de ulike avdelingene. Tjenesteleder innkaller til møter i brukerrådet og informerer om tjenesten generelt og gjennomgår årsmelding, budsjett og brukerundersøkelser.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	42 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	1,8*	1,9*
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	0	0
Sykepleierkompetanse tilgjengelig 24/7	100 %	100 %
Antall klagesaker	0	0

Brukerundersøkelse: 2 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
62.303.100	62.395.916	92.816	0,01 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Når vi ser på avviket i regnskapet for hjemmebaserte tjenester 2018, har tjenesteenheten ikke oppnådd et resultat i henhold til målsetningen. Det kan relateres til:

Ansvarsområde 340 styrka bemanning har i 2018 fordelt utgiftene etter faktisk bruk på det enkelte området og har derfor et tilsynelatende mindreforbruk. Det enkelte tjenestekområdet får en tilsvarende økt utgift.

Miljøterapitjenesten: Budsjettområdet hadde et mindreforbruk på kr 728.500. Mindreforbruket skyldes i hovedsak budsjettpost 1494 sentrale innsparingstiltak, som er kuttet i budsjettet for 2019. 2018 har vært et år med uvissheter og venting, i forhold til bygging av nytt bofellesskap for funksjonshemmede. Tjenesten har i påvente av det nye bofellesskapet midlertidige og ikke helt egnede lokaler ved eldresentret. Tjenesten har et generasjonsskifte der det kommer yngre brukere med nye behov. Enheten arbeider med å omstille seg i forhold til disse endringene.

J.o.b.a.: Budsjettområdet hadde et mindreforbruk på kr 531.000 på grunn av vakanse i en stilling. Tjenesten har inngått ny avtale om produksjon av varmepumpehus, noe som gir meningsfulle oppgaver til brukere av tjenesten.

Ansvarsområdet 372 Hjemmetjenesten nord er i balanse.

Ansvarsområde 371 Hjemmetjenesten sør viser et merforbruk på ca. kr 1.100.000. De to siste årene har antall ressurskrevende brukere med behov for nødvendig helsehjelp økt, og dette medfører behov for innleie av ekstra personell. Dette skyldes mer sammensatte sykdomsbilder, færre liggedøgn på sykehus, samt redusert tilbud og kapasitet i spesialisthelsetjenesten. Psykisk syke og personer med demens krever tidvis ekstra oppfølging. Flere har valgt å dø i eget hjem, og dette medfører behov for ekstra støtte til bruker og pårørende. Flere av brukerne trenger to ansatte i stell og forflytning som kan vare fra 1-2 timer flere ganger døgnet. Grunnbemanningen i enheten blir for lav.

Ansvarsområde 321 Korttids-/Rehabiliteringsavdelingen viser et merforbruk på kr 2.081.000. Avdelingen har en

for lav grunnbemanning på 12 plasser. Ved stor pågang på plasser brukes rom i 2 etg. Merforbruket skyldes i all hovedsak behov for ekstra innleie gjennom store deler av året knyttet til en kraftig økning i liggedøgn, og behov for forsterket tilbud hos flere pasienter. Når pasientene er utskrivningsklare fra sykehus overføres de nå raskere til kommunen for videre medisinsk oppfølging og rehabilitering.

	Liggedøgn	Beleggsprosent
2016	4675	106,74 %
2017	6705	153,50 %
2018	8137	186,29 %

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	0,01 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Hjemmebaserte tjenester er en kvinneorientert arbeidsplass.

Medarbeidersamtaler har blitt gjennomført i ulik grad. To av avdelingslederne innenfor hjemmebaserte tjenester har permisjon, og nye avdelingsledere var på plass 1. september 2018. Vikarene har måttet prioritere drift. Resterende avdelinger har gjennomført medarbeidersamtaler i henhold til målsetningen.

Sykefraværstatistikken viser en økning i sykefravær ved hjemmetjenesten nord fra 9,6 % i 2017 til 11,9 % i 2018. Det arbeides bevisst for å bedre dette.

Hjemmetjenesten sør har en økning fra 4,8 % i 2017 til 10,5 % i 2018. Noe av langtidssykemeldingen kan forklares med arbeidspress, tunge brukere og vanskelige arbeidssituasjoner. Det jobbes med arbeidsplassvurderinger, og hjelpemidler er prioriterte tiltak der det trengs.

Korttids-/rehabiliteringsavdelingen har også et økende sykefravær fra 8,2 % i 2017 til 12,3 % i 2018.

J.o.b.a med miljøterapien har et stabilt lavt sykefravær som tidligere.

Bildet innenfor hjemmebaserte tjenester er ikke helt entydig. Det arbeides godt med fraværet innenfor de

ulike avdelingene. De enkelte sakene blir tett fulgt i samarbeid med Nav og Fellestjenesten.

Tjenesteenheten har nå kommet godt i gang med arbeidet rundt resultatene av medarbeiderundersøkelsen. Større grad av tilstedeværelse fra avdelingsleder er ønskelig, noe som er utfordrende i perioder med mye møtevirksomhet.

Basert på resultatet fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 jobber tjenesteenheten med faktorene mestringsorientert ledelse og mestringsklima. Faktoren relevant kompetanseutvikling har blitt jobbet med siden forrige medarbeiderundersøkelse, og enheten vil også fortsette med dette arbeidet. Det har vært arrangert flere interne kurs for å nå ut til mange ansatte, og gi mulighet til kompetanseutvikling for den enkelte.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	60 %	58,3 %
1. Indre motivasjon	4,2	4,1
2. Mestringstro	4,3	4,3
3. Autonomi	4,2	4,0
4. Bruk av kompetanse	4,1	4,1
5. Mestringsorientert ledelse	3,8	3,6
6. Rolleklarhet	4,2	4,2
7. Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,2
8. Fleksibilitetsvilje	4,2	4,3
9. Mestringsklima	3,9	3,6
10. Prososial motivasjon	4,7	4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	80 %
Nærværstatistikk	94 %	89,6 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	95 %	95 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Levekårsutvalget har gjennom forankring i Kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg bestemt eget fokusområde for brukerrådene. For 2017/2018 er fokusområdet «opplevd kvalitet for bruker/pasient», følges opp gjennom drøftinger i brukerråd.

Arbeidet med kommunens overordnede målsetning, Raus, Solid og Spenstig er videreført i 2018.

Linåkertunet HDO

Helse og omsorg i Ringebu kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttiggjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- 32 enheter for heldøgns omsorg tilrettelagt for aldersdemente.
- Institusjonsskjøkken på Linåkertunet og kjøkken ved Ringebu eldresenter.
- Produksjon av mat til hjemmeboende.
- Dagsenter på Linåkertunet og ved Ringebu eldresenter.
- Kontorpersonale som bistår tjenester tilknyttet Linåkertunet og Ringebu eldresenter.

Viktige hendelser i 2018

- Linåkertunet HDO har hatt fullt belegg på alle leiligheter gjennom hele 2018. Behov for denne type omsorgsnivå har blitt ivaretatt fortløpende med liten grad av venteliste.
- Tjenesteenheten har arbeidet godt i demensteamet gjennom året. Demensteamet er satt sammen av sykepleier, vernepleier og helsefagarbeider med videreutdanning innen psykiatri, og arbeider i tett samarbeid med lege og ergoterapeut.
- Tjenesteleder og avdelingsleder har deltatt på lederstudiet sammen med rådmannsledelsen og øvrige tjenesteledere og avdelingsledere i kommunen. Studiet avsluttes i april 2019.

Brukere og tjenester

- Helse og omsorg etablerte brukerråd våren 2014, det har vært gjennomført 4 møter i 2018. I tillegg har det vært felles brukerrådsforum vår og høst i regi av rådmannen. Helse og omsorg har ett felles brukerråd for alle tjenester.
- Brukerundersøkelsen er ikke gjennomført i 2018. Helse og omsorg gjennomførte en undersøkelse ved bruk av intervju innenfor hjemmetjenesten med gode tilbakemeldinger.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	60 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5	5
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Antall klagesaker	0	0

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
23.012.600	22.863.721	-148.879	-0,65 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-0,65%
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Linåkertunet er en kvinnearbeidsplass. Det er ønskelig med ansatte av begge kjønn, men pleie- og omsorgsykker er fortsatt i hovedsak representert av kvinner. Linåkertunet har i 2018 hatt mannlig lærling innen helsefag og mannlig vikar. I turnus har det i 2018 vært 19 årsverk. I tillegg har tjenesten 100 % avdelingsleder, 200 % kontorpersonale, 100 % aktivtør på Linåkertunet og 80 % aktivtør ved Ringebu eldresenter, samt tjenesteleder i 100 % stilling.

Kjøkkentjenesten på Linåkertunet har 6 årsverk inkludert fagleder på kjøkkenet. Ved kjøkkenet på Ringebu eldresenter er det 2,7 årsverk.

Tjenesten har ikke nådd målsetning i BMS på et totalt nærvær på 92 %, nærværet totalt for 2018 er på 89,5 %.

Tjenesteenheten har høyt fokus på nærvær, og det arbeides tett med oppfølging av den enkelte ansatte med fravær i et samarbeid mellom tjenesten, NAV og fellestjenesten. Gjennomgang av et betydelig høyt fravær viser at fravær ikke er knyttet til arbeidssituasjon.

Enheten har i 2018 arbeidet videre med rutinebeskrivelser som legger grunnlaget for avviksregistrering i kommunens kvalitetssystem, noe som bidrar til sporing av systemsvikt og gjennom det øker kvaliteten på tjenesten.

Tjenesteenheten har jobbet mye med temaet selvstendighet, det å oppleve tillit og mulighet til å jobbe selvstendig.

Bakgrunnen for dette valget er at tjenesteenheten jobber tett, så det er derfor lett å «falle i fella» med å spørre før en tar eget valg og initiativ. Flere trengte også å føle at de ble sett av leder, og bli gitt ansvar. Enheten har jobbet med temaet både på personalmøter og enkeltvis. De ansatte har også sittet i grupper og jobbet med temaet, noe som gjorde at de ble mer bevisst sin egen rolle i dette, at de selv også måtte ta ansvar og vise initiativ, og at det ikke alltid er «de andre» som skal ta ansvar. Oppgaver og ansvar ble fordelt, og det var et gjennomgående tema at alle skulle bli tatt med og bli sett, også medarbeidere i mellom på de enkelte enhetene. Alle har noe de kan bidra med inn i fellesskapet for at hver og en medarbeider skal kjenne på tillit og muligheten til selvstendighet. Respekt for hverandre er viktig.

I tråd med selvstendighet, handler bruk av kompetanse om opplevelsen av bruk av egen kompetanse. Tjenesteenheten består av en sammensatt gjeng medarbeidere med mye ulik kompetanse og erfaring. Enheten synes det er viktig å bruke hverandres kunnskap for selv å bli bedre, men også for å gi pasientene god kvalitet på tjenesten. Samtidig utvikles ferdighetene hos de ansatte ytterligere, ved å bli vist tillit i forhold til sin kompetanse.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	40 %	50 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,5
2. Mestringstro	4,4	4,2
3. Autonomi	4,4	4,2
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,2
5. Mestringsorientert ledelse	4,2	4,1
6. Rolleklarhet	4,4	4,3
7. Relevant kompetanseutvikling	4,0	3,9
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,3
9. Mestringsklima	4,4	4,3
10. Prososial motivasjon	4,8	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	80 %
Nærværstatistikk	92 %	89,5 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	90 %	85 %**

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

**Pga. faste helgestillinger besatt av ufaglærte

Oppfølging av overordnet planverk

Levekårsutvalget har gjennom forankring i Kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg bestemt eget fokusområde for brukerrådene. For 2017/2018 er fokusområdet «opplevd kvalitet for bruker/pasient», dette følges opp gjennom drøftinger i brukerråd.

Linåkertunet HDO har som mål å utøve tjenester i tråd med kommunens verdier «raus-solid-spenstig» Tjenesten skal yte gode og tilrettelagte tjenester for brukere med behov for et heldøgns omsorgstilbud.

NAV

I denne årsmeldingen omtales bare de oppgavene i NAV som faller inn under kommunens ansvarsområde. Kontoret har tatt i bruk Balansert Målstyring, men dette følger ikke kommunalt oppsett, da det er samordnet med statlig del av virksomheten.

NAV har som mål å:

- Fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen.
- Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.
- Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi.
- Saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye boutgifter. Husbanken er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Flyktingetjenesten bistår flyktninger som skal bosettes i kommunen etter avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), samt flyktninger som har bodd i kommunen kortere enn 5 år. Dette gjelder etablering, opplæring, arbeidskvalifisering og tilrettelegging.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Økonomisk rådgivning
- Bosetting og integrering av flyktninger
- Gjeldsrådgivning
- Økonomisk bistand vanskeligstilte
- Bostøtte

Viktige hendelser i 2018

- Arbeidsledigheten er fortsatt historisk lav, og mange med nedsatt arbeidsevne har gått ut i arbeid
- Satsingen på mer arbeidsretting av Introduksjonsprogrammet for flyktningene gjennom Ringebumodellen

Brukere og tjenester

Gjennom 2018 har NAV registrert 81 stønadsmottakere på økonomisk sosialhjelp (samme antall som i 2017). Dette er et tall som har vært stabilt de siste 5 årene, til tross for økt mottak av flyktninger. 18,5 % av stønadsmottakerne er i aldersgruppen 18-25 år (15 % i 2017).

Gjennomsnittlig stønadslengde var 4,04 måneder (5,3 i 2017). Gjennomsnittlig årsytelse var kr 31.245 (kr 33.522

i 2017). 18 av 81 brukere mottok ytelse kun én måned.

Flyktninger mottok 22 % av utbetalingene på økonomisk sosialhjelp i 2018 (33 % i 2017). Dette har vært nedadgående de to siste årene.

Gjeldsrådgiver hadde i 2018 34 saker, 16 av disse ble overført fra 2017 og de resterende 18 var nye innkommede saker i 2018. Det ble avsluttet 13 saker, slik at status ved utgangen av året var 21 aktive saker.

2018 var det andre året i et 3-årig prosjekt med å arbeidsrette introduksjonsprogrammet for flyktninger. En prosjektmedarbeider i 70 % stilling har sikret at de fleste har kombinert norskopplæring og praksis i bedrift. Dette har gitt gode resultater. Prosjektet har vært delfinansiert med skjønnsmidler fra Fylkesmannen.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
5 hovedspørsmål, snittscore	<5	5,6*
4 spm vedrørende veiledning, snittscore	<5	5,6*
4 spm vedrørende organisering/ventetider, snittscore	<5	5,5*
Dialog med brukerråd		

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2018.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
4.903.700	4.451.512	-452.812	-9,1 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Det ble et mindreforbruk som skyldes:

- Færre enn budsjettet på Kvalifiseringsprogrammet
- Innsparing på en del småposter

- Sykelønnsrefusjon u/inntak av vikar

Tjenesteenheten har likevel hatt merutgifter knyttet til:

- Økonomisk sosialhjelp på andre enn flyktninger

Det bemerkes at det var budsjettert med bruk av ca kr 3.300.000 av flyktningefond for å balansere ansvar 351, men det ble behov for å belaste fondet med kun kr 520.000. Dette skyldes færre på Introduksjonsordningen, mindre økonomisk sosialhjelp, mer tilskudd enn budsjettert, og tilflytting av flyktninger fra annen kommune.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	9,1 % pos.res
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	-

Medarbeidere

Det jobber 6 kommunalt ansatte ved kontoret. 3 sosionomutdannet, 1 økonomiutdannet og 2 med annen høgskoleutdanning. Alle 6 er kvinner.

3 årsverk er knyttet til bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger som har bodd kortere enn 5 år i kommunen. Økonomisk rådgiving/saksbehandling er tilgodesett med ca. 240 % stilling, på gjeldsrådgiving er det en 50 % stilling. En 10 % stillingsressurs er tilknyttet bostøtteordningen. Totalt 6 årsverk fordelt på 6 personer. I tillegg betaler kommunen for 50 % av NAV-lederstillingen (statlig tilsatt).

Sykefraværet har for hele året vært 16,2 % (både lege- og egenmeldt).

Alle oppgavene ved kontoret ses under ett, og fordeles ut fra hva som tjener brukeren best. Dette reduserer sårbarheten i forhold til at enkeltveiledere er alene om et saksområde. Oppgavene løses derfor uavhengig av den enkelte medarbeiders tilsetningsforhold (stat/kommune).

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
– Svarprosent	100 %	100 %*
– En energiscore på gjennomført HKI.	24	25*
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	100 %	84 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Resultat fra medarbeiderundersøkelse i 2017.

Oppfølging av overordnet planverk

Enheten omfattes av Boligpolitisk plan og Flyktningplan.

I tråd med Boligpolitisk plan følger NAV opp med biveiledning, og i samarbeid med Plan og Teknisk ha boliger klare til flyktninger.

NAV leverer også tjenester i tråd med gjeldende flyktningplan.

Gjennom at kontoret har tilgang på både statlige og kommunale virkemidler, klarer NAV Ringeby å samordne og gi brukerne et helhetlig og godt tilbud innenfor ansvarsområdet. Kontoret har også gjennom hele 2018 vært av de beste NAV-kontorene i fylket.

Kommunen har bosatt 4 flyktninger i 2018. I 2017 ble 8 bosatt.

Plan og teknisk

Plan og teknisk skal yte service til hele kommunen i form av varer og tjenester. Drift og vedlikehold av veier, vann, avløp, bygninger og kommunale grøntområder er viktige basistjenester som også er viktig for trivsel i kommunen. Plan og teknisk skal planlegge ny arealbruk og legge til rette for at folk flest får utført bygg- og anleggsarbeid i samsvar med lover og forskrifter.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Plan
- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Eiendomsskatt
- Sekretariat/forkontor
- Kommunale eiendommer, herunder vaktmester- og renholdstjeneste
- Vei
- Vann og avløp
- Brann- og feiervesen og renovasjon gjennom interkommunale samarbeidsselskap
- Husbank

Viktige hendelser i 2018

- 6 reguleringsplaner ble godkjent:
 - Reguleringsplan for fylkesveg 388 Brekkebakken
 - Reguleringsplan for Kvitfjelltoppen felt H14
 - Reguleringsplan for Kvitfjelltoppen H5-H6
 - Reguleringsplan for Ringebu omsorgsboliger og eldresenter
 - Reguleringsplan for Ringebu vannverk
 - Reguleringsplan for fylkesveg 27 Rondevegen
- Det ble gitt 347 byggetillatelser inkludert dispensasjoner, 177 brukstillatelser og gjennomført 88 tilsyn.
- Energisparekontrakten (EPC) Ringebu kommune sammen med AF Energi og miljøteknikk er nå i sparegarantifasen (fase 3) med optimalisering av anleggene. Varighet 01.06.18- 31.05.2023
- Videreført rehabilitering og utskifting av kjøkken i leiligheter ved Ringebu Eldresenter, gammel del (totalt utført 11 av 22 stk). Utføres fortløpende når leiligheter blir ledige.
- Bofellesskap for funksjonshemmede – skisseprosjekt og anbudsprosess gjennomført.
- Sikkerhetstiltak ved Ringebu helsesenter (adgangskontroll) er gjennomført.
- Fåvang skole – tilbygg garderobe og dusjanlegg er ferdigstilt
- Ringebuhallen – Heis til tribune med tilpasninger er

gjennomført.

- Sprinkling av E-bygget (omsorgsbygget på Linåkertunet) er gjennomført.
- Ringebu rådhus – Ombygging av Nav til nye lokaler for barneverntjenesten.
- Driftsbygning Ringebu prestegard – Prosjekt med ombygging pågår.
- Ringebu Eldresenter – Etablering av adgangskontroll og skallsikring på alle ytterdører.
- Hageskogen boliger – Rehabilitering pågår.
- Trådløse komfyrvakter installert i alle omsorgsboliger.
- Raudhallen – Utbedring av tak over kontor og garderobedel pågår.
- Omsorgsboliger (Gruva): Gjennomført tiltak på oppgradering av gulvarme.
- Linåkervegen 4. Kjøp av bolig.
- Flomsikringen i forbindelse med omkjøringsveien på Fåvang ble ferdigstilt
- Nye pumper og styring av pumper i Mæhlum og Skafløtten høydebasseng (Kvitfjell øst) ble ferdigstilt
- Ny avvanningsmaskin på Fåvang renseanlegg ble levert og tatt i bruk.
- UV-installasjon er montert og satt i drift på Frya vannverk, installasjon av nye pumper og ombygging av kranrommet er igangsatt.
- Overføringsledning mellom Kvitfjelltoppen høydebasseng og Gammelsetra høydebasseng er ferdigstilt, ombygging kranrom i begge basseng, samt Kariberg høydebasseng er igangsatt.
- Overtakelse hovedledningen VA Varden er realisert.
- Overtakelse Hestknappen VA ledningsnett er realisert.
- VA ledningsnett Svartbekklia i Kvitfjell vest ble etablert.
- VA ledningsnett i Iver Vålesgate i Tollmoen ble rehabilitert og rehabilitering på ytterlige

- ledningstreknings i Tollmoen ble igangsatt.
- Utskifting av PLS på Kloakkpumpestasjonene PA4, PA5 og PA303.
- Utskifting PLS høydebasseng Mæhlum og Skafletten samt installering 3. pumpeenhet på hvert basseng.
- FDV system på VA ble tatt i bruk.
- Grunnkjøp grendeavløpsanlegg Sør-Fåvang realisert.
- Ombygging EL-tavla og PLS Ringebu vannverk igangsatt.
- Tilsagn på midler fra NVE til videre kartlegging av kritiske punkter i bekker og sideelver.

Brukere og tjenester

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden på byggesaker har i 2018 vært på 6 dager (inkludert alle sakstyper med 12 ukers frist). Saksbehandlingstiden er langt under det som er lovpålagte frister etter plan- og bygningsloven. I 2018 er det gjennomført mange og gode tilsyn. Kommunen er fortsatt en aktiv tilsynskommune og ønsker på denne måten å bidra positivt til kvalitetsheving i bransjen i vår region. Tilsyn er den viktigste faktor for å kunne påvirke kvalitet i byggebransjen og redusere omfanget av byggefeil.

Fra kart og oppmålingsdelen av virksomheten, ble det delt fra totalt 123 nye eiendommer i 2018. 12 boligtomter, 58 nye hyttetomter, 13 bebygde hyttetomter/punktfester fradelt med egne bruksnummer, 11 større utbyggingsareal, 14 tilleggsareal, 3 leilighetstomter, 2 næringsareal/ turisme, 4 industritomter, 2 større areal i alpinbakker, 4 landbruksareal.

Det ble tildelt 149 nye vegadresser og etablert 20 nye eierseksjoner.

Det er fullført oppmåling av 200 eiendommer som har blitt etablert tidligere med midlertidig forretning (blant annet 100 hyttetomter i Kvitfjell Varden), 11 grensejusteringer, 6 sammenslåinger, 8 oppmålinger av eldre eiendommer med skylddelinger, og tinglyst 2 gamle punktfester.

Det er gjort en massiv opprydding i bygningsdelen av matrikkelen med sletting av bygg som er revet, har falt ned eller var feilregistrert. Ajourhold av kartbaser, NVDB og annet er ellers i stor grad lagt til side for å holde unna oppmåling av grenser og matrikkelføring.

Noen nøkkeltall om adresser og eiendommer i Ringebu kommune:

Nøkkeltall	2018
Antall matrikkelenheter(eiendommer)	9.851
Antall vegadresser	8.347
Antall bygninger	16.469
Nye bygninger	259
Nye matrikkelenheter/eiendommer	143

Nedenfor er det vist en oversikt over antall abonnenter som kommunen har i sitt register, og som faktureres for kommunale gebyrer:

Type gebyr	Antall abonnenter i 2017	Antall abonnenter i 2018
Renovasjon	6.482	6.718
Feiing/tilsyn	3.683	4.071
Septik	983	1.041
Vann	2.816	2.998
Avløp	2.903	3.089

Overgang fra bruk av papirfaktura til elektronisk faktura fortsetter. I 2018 ble det produsert ca. 6.700 e-faktura (inkl. faktura sendt på e-post og aksesspunkt) og ca. 4.600 avtalegiro, fordelt på 4 hovedkjøringer. Det ble produsert ca. 19.700 fakturaer totalt på disse kjøringene.

Det ble i 2018 gitt 113 tilknytningstillatelser til kommunalt vann og avløp. Det er en liten økning fra 2017, men en vesentlig økning fra årene før. Bakgrunnen for det høye antallet er tilknytningstillatelser i Varden 2018.

Det ble gitt 19 utslippstillatelser for spredt avløp i 2018, noe som er i samme størrelsesorden som i 2017.

Det er totalt produsert 631.435 m³ vann i 2018. Ringebu og Fåvang renseanlegg har behandlet 384.087 m³ avløpsvann mens Frya renseanlegg har rensert 197.000 m³ avløp for Ringebu kommune, dette inkluderer avløpet fra Tine meierier Frya (160.000 m³). Dette viser at arbeidene med lekkasjesøk og utbedring av vannledningsnettet de siste årene har hatt en positiv virkning.

Lekkasjer på vannledningsnettet er en utfordring. Det har vært jobbet hardt med å redusere lekkasjene i 2018 slik at det har vært en nedgang på vannproduksjonen i Ringebu vannverk og Fåvang (Brauta) vannverk, mens vannverkene på Venabygdsfjellet, Frya, Venabygda

og Sør-Fåvang har produsert tilnærmet samme vannmengde som i 2017. Arbeidene med utbedring av lekkasjer vil fortsette i årene som kommer ved systematisk gjennomgang av ledningsnettet, for å finne og utbedre lekkasjer. Lekkasjesøk utføres i egenregi, og utbedringene er en kombinasjon av entreprenørtjenester og egenregi.

For Vannmåleravlesningen i 2018 ble det ble innlevert 1.582 avlesninger pr SMS, dette er en liten økning fra antallet i 2017. Totalt er 2.506 vannmåleravlesninger registrert. Dette gir en rest på 551 vannmålere som ikke er avlest av forskjellige grunner. Det blir derfor brukt stipulerte mengder ved årsavslutningen for disse eiendommene. Dette er en utfordring da det ofte blir avvik mellom stipuleringene og faktisk forbruk, noe som forsterkes når mange målere ikke blir avlest flere år på rad. VVAR vurderer på bakgrunn av dette innføring av fjernavleste vannmålere.

Det er stort fokus på vannmiljø og opprydding i spredt avløp fra overordnede myndigheter. Ringebu kommune har kartlagt de fleste anlegg i kommunen og fortsetter med tilsyn på spredt avløp.

Husbank

Kommunestyret vedtok (KOM: 129/17) låneopptak på kr 3.000.000 til videre utlån (Startlån) for 2018.

Midler til tilpasning til viderefordeling, søkes det Husbanken om etter behov.

Formålet med startlånet er at det skal bidra til gode løsninger for personer som er langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet slik at disse kan få et trygt og godt boforhold. Unge i etableringsfasen er ikke lenger i målgruppen.

Kommunen gjør en individuell vurdering av lånsøkers behov for startlån, og det har vært avholdt møter med lånesøker, noen også i samarbeid med NAV.

Det er også nå mulig å søke lån via e-søknad.

Sparebankene godtar ikke lenger at Startlån gis som toppfinansiering. Dette har medført at flere har fått avslag på søknadene sine.

Startlån: 3 utbetalt og avslag på 12.

Tilpasning: 3 utbetalt og 1 avslag.

Tilskudd til etablering: 1 utbetalt og 3 avslag.

2018	Startlån	Tilpasning	Etablering
Overførte midler ved årsskiftet	4.912.051	102.500	375.000
Midler fra Husbanken i perioden	3.000.000	600.000	0
Overført mellom tilskuddsordningene (+/-)	-	0	0
Ekstraordinære innfrielser som kommunen tildeler på nytt	0	0	0
Innfridde, ubrukte midler (-)	0	-	-
Tilbakeføring fra tapsfond til tilskudd	-	-	0
Avsatt til tap	-	-	0
Totalt til vidertildeling i perioden	7.912.051	702.500	375.000
Utbetalt av kommune / låneforvalter pr. 31.12.2017	3.991.625	255.000	52.000
Ikke utbetalte midler ved årsslutt	3.920.426	447.500	323.000
Aktive forhåndsgodkjenninger	3.050.000	420.000	200.000
Vedtatt, ikke utbetalt	2.200.000	420.000	200.000

Eiendomsskatt

Eiendomsskattekontoret skriver ut eiendomsskatt i henhold til eiendomsskatteoven og vedtatte rammer og retningslinjer for taksering.

Kommunestyrevedtak (KOM 129/17): 3,7 i promille for bolig og fritid, 7 for næring. Bunnfradrag kr 100.000.

For alminnelig årlig taksering hadde sakkyndig nemnd/takstnemnd 4 møter hvor de takserte ca 50 eiendommer som skulle ha ny takst i 2018. Det ble behandlet 29 klager.

Klagenemnda for eiendomsskatt har hatt 2 møter og behandlet 6 klager. Den ene klagen fikk delvis medhold, de andre ble avvist.

Prosjektet med ny taksering/retaksering for 2019 var satt i gang fra 1.januar 2017 og fortsatte i hele 2018. I alt 8.986 eiendommer ble besiktiget.

Sakkyndig nemnd/takstnemnd har hatt 3 møter med

oppbyggingen av nye takseringsregler, rammer og retningslinjer.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	70 %	
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4	
Artikler på hjemmesida	50 stk	
Avvik fra saksbehandlingsfrister	0 stk	
Kommunale vedtak omgjort av andre instanser etter klage	0 stk	

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

*Brukerundersøkelse ble ikke gjennomført i 2018

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
26.030.900	27.052.431	1.021.531	3,9 %

Vinteren/våren var det mye mer snø enn det som er vanlig snøvinter. Merbehovet var varslet å bli ca 2 mill. kr. Vedlikehold i sommerhalvåret ble redusert til et minimum for å redusere de samlede overskridelsene. Konsekvensen av redusert vegvedlikehold vil være at vi er mer sårbare i forhold til overvann våren 2019. I og med at det ble gjennomført minimalt med grøfterensking kan dette medføre skader på vegene våren 2019.

Det oppstod store utfordringer med telehiv på flere vegstrekninger i 2. tertial. Sør for Fåvang kirke ble Tromsnesvegen lappasfaltet for å bedre på situasjonen under vårløsningen. Utbedring ble foretatt på bestilling fra politisk ledelse.

I tillegg er det gjennomført et eiendomsskatteprosjekt med retaksering av alle eiendommen i kommunen som har hatt kostnader med ca 1,4 mill. kr ut over budsjett. Arbeidsomfanget med retaksering var estimert for lavt.

Det var også en flom i oktober i 2018, som medførte at tjenesteenheten brukte ekstra ressurser på tilsyn og ettersyn langsmed Gudbrandsdalslågen.

Det var tidlig på året varslet et merforbruk på strøm, men at dette skulle dekkes inn av ordinære driftsmidler.

Tjenesteenheten mener at budsjettet for 2018 var tilstrekkelig for et normalår, men at det ikke er rom for

slike uforutsette hendelser som det var snøvinteren 2017/2018. Det vil for 2019 bli satt ekstra fokus på budsjettoppfølging fra tjenesteleder for å holde oversikten over utgifter og inntekter.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	3,9
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

For tjenesteenheten ligger nærværet i 2018 på 90,4 %, egenmeldt fravær er 0,5 % mens legemeldt fravær ligger på 9,1 %. Dette er i hovedsak langtidssykemeldinger.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	80 %	76,5 %
1. Indre motivasjon	4,0	4,0
2. Mestringstro	4,0	4,3
3. Autonomi	4,0	4,5
4. Bruk av kompetanse	4,0	4,3
5. Mestringsorientert ledelse	4,0	3,6
6. Rolleklarhet	4,0	4,2
7. Relevant kompetanseutvikling	4,0	3,8
8. Fleksibilitetsvilje	4,0	4,5
9. Mestringsklima	4,0	3,8
10. Prososial motivasjon	4,0	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	95 %	90,4 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Plan

Planoppgaver	Antall
Reguleringsplaner vedtatt	6
Reguleringsplaner under arbeid pr. 31.12.2018	7
Reguleringsplaner avvist/ikke godkjent	2
Endring av plan etter forenklet planprosess	12
Dispensasjoner	29

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2018, men med noen områder uten rettsvirkning. Planen ligger hos kommunal- og moderniseringsdepartementet for avgjørelse. Det er innsigelsene knyttet til villreinhensyn (mengde fritidsbebyggelse og bestemmelser knyttet til spredt fritidsbebyggelse), som ikke er løst. For de områdene av planen som ikke er rammet av dette, kan reguleringsarbeid i tråd med ny kommuneplans arealdel starte opp. Dette er spesielt viktig mht nye områder for bolig, næring, sentrumsformål og offentlig formål.

Energi- og klimaplan

I følge kommunens planstrategi skal energi- og klimaplanen for 2015-2018 nå rulleres for en ny periode, altså for årene fra 2019 til og med 2022. Arbeidet ble påbegynt i 2018, og forventes ferdigstil i løpet av 2019. Dette er den tredje energi- og klimaplanen i rekken for Ringebu kommune, den første ble vedtatt av kommunestyret den 29. oktober 2009.

Kommunale planer (vannverk og omsorgsboliger)

Reguleringsplan for Ringebu omsorgsboliger ble vedtatt i kommunestyremøte i november 2018. Planen åpner for bygging av 12 omsorgsleiligheter i et bofellesskap ved siden av Ringebu eldresenter.

Reguleringsplan for Ringebu vannverk ble vedtatt i kommunestyremøte i oktober 2018. Nytt vannverk er planlagt på Risøya ved Frya, og dette kan også fungere som reservevannverk for dagens vannverk i Tollmoen.

Vegplaner

Statens vegvesen har utarbeidet reguleringsplan for deler av fv. 27 rett nord for Venabygd. Formålet med planen er utbedring av eksisterende veg, med bl.a. utretting av kurvatur og reparasjon av setningsskader. Det er tenkt oppstart av vegarbeid her i løpet av våren

2019.

Reguleringsplan for Brekkebakken ble vedtatt i februar 2018. Fv. 388 skal utbedres og breddeutvides for bedre trafiksikkerhet, og forventet oppstart er i løpet av våren 2019.

Dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for breddeutviding av E6 nord for Ringebu ble gitt i november 2018. En strekning på ca. 500 meter skal breddeutvides for økt trafiksikkerhet. Vegarbeidet ble satt i gang i mars 2019.

Plansituasjonen i kommunen (private planer)

Også i 2018 har det vært stor aktivitet når det gjelder privatinisierte reguleringsplanforslag. Hytteplaner i Kvitfjell utgjør hovedtyngden, men det er også planforslag for sentrumene nede i dalen.

Bolig og eiendom

Energisparekontrakt (EPC)

Bolig og eiendom har gjennomført en stor andel av kapasiteten på vedlikeholdsapparatet med driftsoppfølging ved gjennomføring av investeringsprosjektene, spesielt EPC tiltaket (Enøktiltak av 22 bygg). For å sikre riktig drift av byggene og de tekniske anleggene er både Ringebu kommune og AF EMT avhengige av at driftspersonellet daglig bruker SD-anlegg og EOS for å optimalisere den daglige driften, og varsle om avvik.

EPC-prosjektet gikk over fra gjennomføringsfase til sparegarantifase 01.06.2018. Da var avtalte tiltak gjennomført og Ringebu kommune overtok igjen driften av anleggene. Fullskala-testing av anlegg må utføres i fyringssesong og testing av flere anlegg ble derfor gjennomført vinter 2018 og videre inn i 2019. Når årsrapport for 2018 foreligger vil den vise om sparegarantien er oppnådd. Foreløpig status for 2018 viser at besparelsen har kommet senere enn budsjettet for 2018.

Det ble også i 2018 utført mange vedlikeholdsoppgaver i egenregi, som medfører store innsparinger for kommunen.

For å tilrettelegge for økt bosetting og etablering, ble det 2015/16 ferdigstilt gjennomgangsboliger i Bjørgemogata 8-10. Ved utgangen av 2018 hadde kommunen 4 ledige boliger. Spørsmålet er om det her stilles for strenge krav til vedtatte kriterier.

Bolig og eiendom har også i 2018 gjennomført større vedlikeholdstiltak på øvrige kommunale boliger i Hageskogen, Stulsvegen og Vålemogata. Regnskapet for 2018 viser reduserte husleieinntekter på til sammen kr 500.000.

Bofellesskap

I god dialog med pårørende og brukere, og i godt samarbeid med arkitekt var skisseprosjektet i prinsipp ferdig utarbeidet i januar 2018. Husbanken godkjente ikke planene, og løsningen måtte derfor omarbeides noe. Endelig godkjenning med tilsagn fra Husbanken på en god løsning forelå 15.11.2018. Anbudsprosessen pågikk parallelt og med innlevering av tilbud før jul. Evaluering og tildeling gjennomføres januar 2019.

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor (MGRS) er et interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 28c mellom Ringebu og Sør-Fron kommuner. Ringebu er vertskommunen. MGRS ble oppretta 1. juni 2005, samtidig med at økonomiavdelingene i de to kommunene ble avviklet.

MGRS skal sørge for at deres oppdragsgivere fører sitt regnskap i samsvar med Kommunelovens § 48 og Kommunal- og regionaldepartementets forskrift om årsregnskap og årsberetning, og god kommunal regnskapsskikk.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Regnskapsførsel av kommuneregnskapene, interkommunale samarbeid og kirkelig fellesråd
- Innfordring kommunale krav
- Skatteoppkrever
- Innkjøp (fra 01.01.2019)

Viktige hendelser i 2018

- Årsregnskap for 2018 rettidig rapportert til SSB.
- Tjenesteenheten har hatt redusert bemanning pga. permisjoner og uforutsette hendelser.
- Innkjøp: Samarbeidsforum mellom kommunene og MGRS ble etablert, og enheten har fått en liten forsmak på hva som venter i 2019.
- MGRS har vært aktiv på å arrangere interne kurs: Vold og trusler - kurs for å takle vanskelige brukere, sammen med MGBV og NAV, med ekstern kursholder.
MVA og kontering - internkurs for ansatte i Ringebu og Sør-Fron, interne kursholdere/samarbeid med økonomisjef i Sør-Fron.
Mercell - kurs i bruk av innkjøpsverktøy for aktuelle ansatte i MGRS, Ringebu og Sør-Fron, med ekstern kursholder.

Brukere og tjenester

Foruten de to skatteregnskapene – som ligger til skatteoppkreverfunksjonen – fører MGRS regnskap for:

- Ringebu kommune med MGBV og MGRS
- Sør-Fron kommune med MGPP, Frya RA, MGL og Fron badeland
- Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR)
- Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB)
- Frya næringspark
- Driftsassistenten for vann og avløp i Oppland (DiO)

- Ringebu kirkelige fellesråd
- Ringebu Sokneråd
- Sør-Fron sokn

Faggruppene har delvis oppfylt målet om å være løpende à jour. Regnskapsavslutningen er gjennomført med solid innsats fra regnskapsgruppa. Årsregnskapene for 2018 er rettidig rapportert.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på intern brukerundersøkelse	50 %	38 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,7	5,7
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service	5,7	5,7

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore
*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Mål og resultat

MGRS er som § 28c-ordning integrert i Ringebu kommunes regnskap. MGRS har gjennomført sine gjøremål i 2018 og innen den økonomiske rammen representantskapet fastsatte.

Virksomheten er delt i to faggrupper, foruten daglig leder:

- Skatteoppkreveroppgaver og kommunal innkreving
 - Regnskapsføring og remittering
- (3 faggrupper fra 2019 da enheten overtar innkjøp)

Mål for MGRS i 2018 har vært:

- Å være løpende à jour med regnskapsføringa, både for kommunesektoren og skatt
- Å være aktive og løpende à jour med innkreivingsarbeidet og unngå at restansene øker

- Utvikle egen fagkompetanse og rutiner i samsvar med endra rammevilkår og opplevd behov
- Å kvalitetssikre og om nødvendig gi råd og hjelp under kommunens opplæring med koding (særlig mva-koding) av regnskapsbilag.
- Å ta i bruk nye hjelpeverktøy og ny teknologi, herunder bli bedre i bruk av aktuell programvare.
- Fortsatt å trekke ut "det beste" fra hver kommune og andre, og å samordne det for hele virksomheten.

Målene for 2018 er delvis nådd. Både regnskapsførerfaget og innfordring/skatt er i stadig utvikling. Det er et krevende og komplisert lovverk man må forholde seg til. Dette krever at ansatte er faglig à jour, spesielt innenfor regler for merverdiavgift, momskompensasjon og kommunalt regnskap.

Tjenesteenheten har også i 2018 hatt redusert bemanning. Dette har spesielt gått ut over regnskapsgruppa. Med hovedfokus på årsavslutningsarbeidet klarte avdelingen likevel å levere regnskapene i tide for begge kommunene og for de øvrige selskapene. Det gis stor ære til medarbeiderne som har stått på veldig bra i perioden MGRS har vært underbemannet.

Skatteoppkrever:

Avdelingen har vært løpende à jour med saksbehandling gjennom året. Skatteoppkrever har, som nevnt, vært konstituert tjenesteleder hele 2018, og dette har medført noe forsinkelse i tyngre innkreving og øvrig saksbehandling for både skatt og kommunale krav. Mål for innkreving satt av skatteetaten er i alt vesentlig nådd for begge kommuner – se egen tabell. De fleste av kravene der resultat har negativt fortegn gjelder noen få (2-4) skyldnere pr. skatteart som er under konkursbehandling, eller med store sammensatte restanser. Skatteoppkreveren har sendt egne årsmeldinger til Skatteetaten, kommunene og kontrollutvalgene. Det har vært foretatt kontroll fra Skatteetaten i 2018. Det ble gitt noen merknader vedr. intern rutinebeskrivelse. Kontrollrapportene og skatteoppkreveres tilsvarende er oversendt kommunestyrene og kontrollutvalgene.

Stedlig arbeidsgiverkontroll løses ved tjenestekjøp fra Sør-Gudbrandsdal kemnerkontor. På grunn av personalsituasjonen der (nye medarbeidere) nådde tjenesteenheten dessverre ikke kravet om kontroll hos 5 % av arbeidsgiverne for 2018. Resultat samlet for Ringebu og Sør-Fron ble 4,2 %. Skatteoppkrever forventer at målet på 5 % blir nådd i 2019.

INNFORDRINGSRESULTATER SKATT

2.2.1 Innbetalt skatt/avgift av sum krav siste år, fordelt på skatte-/avgiftsart	Ringebu			Sør-Fron		
	Resultat pr 31.12.2018	Resultat-krav	Differanse	Resultat pr 31.12.2018	Resultat-krav	Differanse
c) Restskatt for personlige skattytere (2016)	95,77	95,00	0,77	93,83	94,00	-0,17
d) Forskuddstrekk (2017)	99,87	100,0	-0,13	99,66	99,90	-0,24
e) Forskudd for personlige skattytere (2017)	99,02	99,50	-0,48	99,58	99,60	-0,02
h) Arbeidsgiveravgift (2017)	99,67	99,90	-0,23	99,55	99,90	-0,35
g) Restskatt upersonlige (2016)	100,0	100,0	0,0	99,99	99,50	0,49
f) Forskuddsskatt upersonlige (inntektsåret 2017)	99,97	100,0	-0,03	100,0	100,0	0,0

Innfordring kommunale krav:

Målet for 2018 har vært fortsatt å holde restansene på et lavt nivå, samt å utføre en effektiv innfordring.

Innkrevingsavdelingen har god kontroll på restansene, og tiltak for sikring/innfordring er iverksatt.

Til innfordring av kommunale krav benyttes

Inkassoprogrammet EIK3 som også benyttes av ca. 100 små og store kommuner. Der måles innfordringsresultater på alle restanser som lastes inn, og MGRS ligger på en løsningsgrad på 98,0 % (+ 0,2 % fra 2017) for Ringebu og 98,5 % (+ 1,7 % fra 2017) for Sør-Fron pr. 31.12.18. Gjennomsnitt for alle kommunene er 89,2 % (- 2,4 % fra 2017). Dette resultatet er tjenesteenheten godt fornøyd med.

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT RINGEBU KOMMUNE 31.12.2018

Type avgift	Fakturert med forfall i 2018	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.18	Hvorav restanse eldre enn 01.01.18	Restanse i % av fakturert 2018	Restanse i % av fakturert 2017	Restanse i % av fakturert 2016
Komm. avgifter	82 815 355,00	1 126 194,00	113 084,00	1,2 %	1,3 %	2,9 %
Gebyr teknisk	7 524 257,00	593 397,00	14 757,00	7,7 %	1,2 %	4,2 %
Husleie	13 344 141,00	376 476,00	175 183,00	1,5 %	1,4 %	0,8 %
Omsorgstjenester	5 816 948,00	168 635,00	25 439,00	2,5 %	1,2 %	0,6 %
Barnehage / SFO	4 162 078,00	154 108,00	46 563,00	2,6 %	2,6 %	2,3 %
Kulturskole	852 821,00	65 420,00	4 602,00	7,1 %	4,9 %	6,8 %
Tilfeldig fakt. (FT)	28 124 285,00	104 286,00	24 964,00	0,3 %	3,9 %	2,2 %
FRESKUS	1 251 472,00	20 674,00	7 493,00	1,1 %	2,0 %	6,3 %
Formidlingslån	1 432 399,00	106 058,00	27 604,00	5,5 %	3,5 %	3,4 %
Sosiale lån	12 500,00	32 738,00	25 738,00	56,0 %	9,6 %	12,4 %
SUM	145 336 256,00	2 747 986,00	465 427,00	1,6 %	1,8 %	2,6 %

Utfakturert beløp er redusert med snaut 4.700.000 (ca. 3 %) fra 2017 til 2018. (Størst nedgang på Gebyr teknisk, stor økning på KAVG og TILF.) Resultatet viser en samlet restansenedgang på 0,2 % av utfakturert i året i forhold til 2017. Samlet nedgang i restansmassen fra 2017 til 2018 er på ca. kr 614.000 (8 %).

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT SØR-FRON KOMMUNE 31.12.2018

Type avgift	Fakturert med forfall i 2018	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.18	Hvorav restanse eldre enn 01.01.18	Restanse i % av fakturert 2018	Restanse i % av fakturert 2017	Restanse i % av fakturert 2016
Komm. avgifter	32 979 787,00	630 038,00	27 854,00	1,8 %	1,3 %	0,9 %
Husleie	5 766 081,00	131 528,00	78 852,00	0,9 %	1,1 %	0,9 %
Omsorgstjenester	2 286 209,00	5 608,00	118,0	0,2 %	0,5 %	0,3 %
Barnehage / SFO	11 927 925,00	199 020,00	77 859,00	1,0 %	2,3 %	2,4 %
Tilfeldig fakt.	27 617 766,00	293 081,00	3 440,00	1,0 %	0,4 %	2,4 %
Formidlingslån	315 735,00	105 735,00	79 051,00	8,5 %	8,6 %	9,3 %
Sosiale lån	54 500,00	108 521,00	90 021,00	33,9 %	28,6 %	43,6 %
SUM	80 948 003,00	1 473 531,00	357 195,00	1,4 %	1,2 %	1,5 %

Resultatet viser en samlet restanseøkning på 0,2 % av utfakturert i året i forhold til 2017. samlet økning totalt i restansmassen fra 2017 til 2018 er på kr 247.128 (16,8 %). Det meste av økningen her ligger på Komm.avg og Tilf.fakt. Utfakturert beløp er økt med ca kr 1.700.000 (2 %) fra 2017 til 2018. Det meste av økningen ligger i Barnehage/SFO og Tilf.fakt.

Økonomi

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Netto budsjett	4.888.400	4.206.709	-681.691	-14,0 %
Overføring fra Ringebu	2.871.100	2.469.338	-401.762	-14,0 %
Overføring fra Sør-Fron	2.017.300	1.737.371	-279.929	-14,0 %

Lønn (inkl. vikar, KLP, arbeidsgiveravgift og sykelønnsref.) har totalt et mindreforbruk på kr 460.149. Dette skyldes i stor grad vakanse på deler av tjenestelederstillingen store deler av 2018, noe langtidssykefravær (i del av stilling), en permisjon og en svangerskapspermisjon. Lønnsbudsjettet for 2018 var midlertidig redusert med kr 180.000 med bakgrunn i tjenesteleders permisjon.

Sammen med mindreforbruk på andre enkeltposter gir dette et netto mindreforbruk på kr 681.691 som er tilbakeført til kommunene i 2018-regnskapet med hhv. kr 271.476 til Sør-Fron og kr 410.213 til Ringebu. Ved regnskapsavslutning er det oppdaget en fordelingsfeil mellom kommunene og fordelingen skulle vært kr 401.762 til Ringebu kommune og kr 279.929 til Sør-Fron

kommune. Differansen på kr 8.451 for mye til Ringebu vil bli tilbakeført til Sør-Fron i 2019.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

MGRS har 8 ansatte, i antall årsverk utgjør dette 7,3 årsverk. MGRS har ansatt 7 kvinner og en mann. Ny tjenesteleder kom tilbake i jobb etter endt svangerskapspermisjon i september og arbeidet i 50 % redusert stilling ut året. En medarbeider har vært ute i svangerskapspermisjon i 9 mnd, og en annen har hatt permisjon i 6 mnd. Det ble satt inn vikar i 100 % for svangerskapspermisjonen, men vikaren fikk annen fast tilsetning i kommunen fra 1. september. For å løse det på best mulig måte ble det besluttet at vikaren heller startet i sin nye jobb allerede i juli med varierende stillingsprosent i perioden slik at MGRS fikk beholde vikaren deltid ut februar 2019. Belastningen med å lære opp ny vikar ble ansett som større enn å forsøke å løse oppgavene med redusert bemanning. Skatteoppkrever har vært konstituert tjenesteleder i deler av sin stilling hele året.

MGRS har en stab som har god og bred kunnskap innenfor tjenesteenhetens fagfelter.

Som i 2016 scoret MGRS høyt på alle faktorene på medarbeiderundersøkelsen i 2018. Tjenesteenheten hadde 100 % svarprosent. Det var en liten nedgang på faktorene mestringsorientert ledelse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima, noe som var forventet i og med at tjenesteenheten ikke har hatt fast tilsatt tjenesteleder og fagansvarlig regnskap siden forrige tjenesteleder sluttet i 2016. På faktoren fleksibilitetsvilje ligger MGRS på 4,9 som i 2016. På de øvrige 6 faktorene har enheten gått opp i score. Enheten ligger over gjennomsnittet for Ringebu kommune på alle faktorer.

MGRS vil jobbe videre med 10-faktor sammen med en pågående ressurs- og kompetansekartlegging i tjenesteenheten.

Medarbeidersamtaler vil gjennomføres våren 2019.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	100 %	100 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,3	4,6
2. Mestringstro	4,5	4,7
3. Autonomi	4,6	4,8
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,9
5. Mestringsorientert ledelse	4,6	4,4
6. Rolleklarhet	4,6	4,7
7. Relevant kompetanseutvikling	4,5	4,3
8. Fleksibilitetsvilje	4,9	4,9
9. Mestringsklima	4,8	4,4
10. Prososial motivasjon	4,5	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	**
Nærværstatistikk	98 %	95,4 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

**På grunn av at tjenesteleder har hatt permisjon vil medarbeidersamtaler gjennomføres våren 2019.

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor, daglig forkortelse MGBV, er et samarbeid mellom kommunene Ringebu og Sør-Fron og har vært drevet som eget selskap siden 01.06.2005.

MGBV organiseres etter kommunelovens § 28-1 c som vertkommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.

MGBV sin verts- og administrasjonskommune er Ringebu, og administrativ leder for barnevernskontoret er rådmannen i Ringebu. Administrativ leder kan når han ønsker eller finner behov for det, konferere med rådmannen i Sør-Fron kommune, men er selv ansvarlig oppover mot representantskapet og nedover mot barnevernssjefen. Rådmannen i Sør-Fron kommune kan likevel kreve ovenfor administrativ leder å få drøfte saker som gjelder administrasjonen av barnevernskontoret. MGBV er administrativt fullt ut underlagt vertskommunen og de reglene som gjelder i denne.

Barneverntjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste og er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til fylkeskommunen eller til et statlig organ. Både kommunene og staten har oppgaver og ansvar på barnevernsområdet.

Statens ansvar for barneverntjenesten er delt mellom Barne- og likestillingsdepartementet, Statens helsetilsyn, Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), fylkesmannen og Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

MGBV skal på vegne av begge kommunene utføre de oppgaver som kommunene har etter Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.juni 1992 nr. 100 og Lov om endringer i barnevernloven kunngjort 24.april 2018. Endringene gir bedre rettssikkerhet for barn og foreldre, og barnets rett og barnevernets plikt er mer konkretisert i paragrafene.

Barneverntjenestens oppgaver er å ta vare på utsatte barn og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Ringebu og Sør-Fron kommune skal ha en barneverntjeneste som utfører det daglige, løpende arbeidet etter loven. Barneverntjenesten skal blant annet gi råd og veiledning, treffe vedtak om hjelpetiltak, forberede saker for behandling i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, iverksette og følge opp tiltak.

Viktige hendelser i 2018

- Videreføring av øremerkede lønnsmidler fra fylkesmannen.
- Ringebu og Sør-Fron kommuner har vært/ er deltakende i "Barnvernløft for Innlandet", Sammen skaper vi barnevern. Fokus i dette er barnevernreform - endringer og muligheter, forholdet mellom politikk og administrasjon
- Mange barn og unge og deres familier har fått nødvendig hjelp og oppfølging
- Lov om endringer i barnevernloven
- Det å være barn i familier der det er vold/overgrep, eller barn er utsatt eller vitne til vold er et tema som har vært i fokus. Dette med bakgrunn i at forskning viser hvor skadelig dette er for barn.
- Barnevernskontorets tall viser stor aktivitet. Tjenesteenheten har i 2018 fått nye bekymringsmeldinger, som året før. Enheten har hatt en økning i antall bekymringsmeldinger som blir lagt inn i aktiv sak. Omfanget har utfordret tjenesteenheten med å holde tidsfrister som er pålagt, men enheten har også i 2018 klart å innfri lovkravene knyttet til lovpålagte frister for meldings- og undersøkelsesarbeidet, samt oppfølging av barn i fosterhjem, tilsyn med fosterhjem og tiltaksplaner.
- Innføring av mobilt barnevern for å ivareta sikkerheten når ansatte er utenfor kontoret og som et verktøy for å effektivisere dokumentasjon i tjenesteenhetens arbeid har vist seg å være veldig nyttig.
- Flere av barnevernstjenestens ansatte har opplevd å bli utsatt for netthets og hatefulle ytringer på Facebook, noe som blir anmeldt til politiet.
- MGBV har stort fokus på forebyggende arbeid, og er deltakende i mange tverrfaglige og tverretatlige samarbeidsfora i begge kommuner.
- Kommunene har vedtatt å samarbeide med

Ringsaker interkommunal barnevernsvakt, som vil være aktiv fra 01.01.2019.

- Det ble fattet vedtak i alle tre midtdalskommunene om felles barneverntjeneste fra 01.01.2019. Fra våren 2018 har det blitt jobbet aktivt med

utfordringer for en felles barneverntjeneste.

Enheten har hatt fokus på å lage en felles kultur som skal skape et godt arbeidsmiljø for å kunne levere tjenester av god faglig kvalitet.

Brukere og tjenester

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse -Barne/unge		4 av 10 barn (ikke nok til statistikk)
-Foresatte		75 %
Det ble tatt intervju med utvalgt gruppe av både foresatte og barn/unge. En del av foreldrene reserverte sine barn/unge mot intervju i brukerundersøkelsen, derav det dårlige resultatet.		
Helhetsvurdering og snitt totalt		4,5

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore. Snitt Norge 4,7

*Resultat fra brukerundersøkelsen 2017

Økonomi

Barnevernkontoret

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Overføring fra Ringebu	2.202.300	2.337.371	135.071	5,6 %
Overføring fra Sør-Fron	1.547.200	1.621.770	74570	4,8 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Det er brukt kr. 81.000 mindre av tidligere avsatte fondsmidler enn det som var budsjettert og disse er tilgjengelige for senere år.

Merforbruket har sin årsak i fastlønn, der det har vært unøyaktighet i budsjettall som var basert på fjorårets budsjett. Det har vært bemanning utenpå det ordinære lønnsbudsjettet som skulle dekkes av fondsmidler/øremerkede midler, noe som ikke ble gjort. Regnskapsresultatet er fordelt på kommunene og vil dekkes av bundne fond i 2019.

Barnevernstiltak Ringebu kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.855.400	4.868.437	13.037	0,3 %

De store utgifter til barnevernstiltak i Ringebu kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/besøkshjem/tilsyn/støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Barnevernstiltak Sør-Fron kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.853.600	4.664.160	-189.440	-3,9 %

De store utgiftene til barnevernstiltak i Sør-Fron kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/tilsyn/besøkshjem / støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Barnevernstiltak er hjemlet i lov og dekkes i sin helhet av kommunene.

Medarbeidere

Til sammen 5,9 stilling fordelt på 7 ansatte (6 kvinner og 1 mann): 100 % barnevernssjef, 430 % konsulenter (inkl. tiltakskonsulent og hjemmkonsulent) og 60 % sekretær (inkl. DIL 20 %).

MGBV har dyktige og engasjerte medarbeidere med stor arbeidskapasitet. Tjenesteenheten har i 2018 hatt to 100 % barnevernspedagoger i vikarstillinger som er blitt godt integrert i personalgruppen og gjør en god jobb. MGBV har ekstra utfordringer i forhold til sikkerhet i kontakt med klienter og har et godt samarbeid med politiet i disse sakene. Klienter har blitt mer bevisste på å bruke klageadgangen de har i forhold til barnevernets saksbehandling. Dette gir økt bevissthet i forhold til barnevernets daglige arbeid med blant annet dokumentasjon, noe som også gir merarbeid. Det er en del negativ oppmerksomhet på sosiale medier, der barnevernsansatte i tjenesten blir navngitt, noe som blir en ekstra belastning for de barnevernsansatte i en ellers tøff hverdag.

Det har blitt jobbet aktivt med 10-faktor medarbeiderundersøkelsen siden 2016 med spesielt fokus på mestringsklima.

Enheten lå litt lavere enn landsgjennomsnittet ved medarbeiderundersøkelsen i 2016 på faktoren mestringsklima. Medarbeiderundersøkelsen i 2018 viste resultater over landssnittet på alle faktorer.

Alle tjenesteenheter ble utfordret på å jobbe videre med to faktorer, og MGBV valgte å jobbe med faktorene mestringsorientert ledelse og mestringsklima. Enheten satte opp en handlingsplan med tiltak ut fra disse faktorene, og har jobbet aktivt med den i sin arbeidshverdag. Både leder og medarbeidere er bevisste på å ha sosiale møtepunkter for å trygge personalgruppen som team, og tjenesteleder er med på lederutviklingsprogrammet.

I prosessen og kulturbyggingen mot en felles barneverntjeneste for de tre midtdalskommunene, var også mestringsklima et viktig punkt, og medarbeiderne

jobbet selv frem verdier for hvordan de ønsker å ha det i sin tjeneste. Dette handler om å skape et klima der medarbeiderne motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.

Forskning viser at et mestringsklima, der man legger vekt på samarbeid og gjensidig støtte, gir et bedre grunnlag for læring, oppgavemotivasjon, innsats og utholdenhet over tid enn prestasjonsklima. Et mestringsklima stimulerer også til bedre bruk og deling av kompetanse.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. Svarprosent:*	100 %	100 %
1. Indre motivasjon	4,7	4,8
2. Mestringstro	4,5	4,6
3. Autonomi	4,5	4,3
4. Bruk av kompetanse	4,5	4,6
5. Mestringsorientert ledelse	4,5	4,2
6. Rolleklarhet	4,7	4,6
7. Relevant kompetanseutvikling	5,0	4,7
8. Fleksibilitetsvilje	5,0	4,9
9. Mestringsklima	4,5	4,5
10. Prososial motivasjon	4,9	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	100 %	94,7 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Det norske samfunnet har påtatt seg et ansvar for å sikre at også de barna som ikke får den omsorgen de trenger i sin familie skal få en best mulig barndom og oppvekst. Kommunen er pålagt å følge nøye med i de forhold barn lever under og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette skal gjøres så tidlig som mulig slik at varige problemer kan unngås.

Hva har tjenesteenheten gjort i forhold til overordnede/
gjennomgående mål (samfunnsdelen):

- Følge lovverket i alt det daglige arbeidet
- Kvalitetssikre arbeidet i barneverntjenesten med skriftlige rutiner – intern kontroll ift. oppfølgingskrav i saksbehandling. MGBV bruker kvalitetssystemet i Ringebu kommune
- Bruk av elektronisk arkiv for kvalitetssikring av arbeidet.
- Bruk av mobilt barnevern for å kvalitetssikre og effektivisere arbeidet. Kvalitetssikring ift. Kompetansekrav. I tråd med retningslinjer fra staten om at det blir overført mer ansvar til kommunene innenfor barnevern.
- MGBV har vært bevisste på å øke kompetansen innenfor flere metoder til bruk både i undersøkelser og tiltak.
- Stor grad av tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.
- Bruke «Handlingsplan mot vold i nære relasjoner» som et verktøy i arbeidet.
- Handlingsplan for vold, trusler og trakassering med tiltaksplan, rutinebeskrivelse og avviksskjema, er lagt inn i kvalitetsprogram for Ringebu kommune.

Vedlegg 1 - Planstrategi

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2018			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og					planl oppst/pågår	
sektor(fag)planer:					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<u>Næring, miljø, idrett og kultur:</u>						
Næringsplan 2015-2018		2015			Rev	
Frya industriområde fram mot 2025	Interkommunal		Utført			
Energi og klimaplan 2015-2018		2015			Rev	
Avfallsplan 2002-2005	Interkommunal Faglig forum august 2016	2002	Rev			
Landbruksplan	Interkommunal				Ny	
Beitebruksplan		2003	Rev			
Felles forvaltningsplan for Lågen			(regional plan)			
Kartlegging og verdisetting av friluftsområder	Interkommunal			Ny		
Kulturminneplan			Pågår			
Plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018	Interkommunal	2014			Rev	
Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdal 2013-2017	Interkommunal	2013		Opph		
<u>Tekniske planer:</u>						
Kommunal trafiksikkerhetsplan		2015		Rev		
Hovedplan veg 2007		2007			Rev	
Hovedplan overvann						Ny
KDP for vann og avløp				Ny		
KDP vannforsyning 1999-2010		1999		Opph		
Rammeplan vannforsyning Kvitfjell		2013		Opph		
Rammeplan vannforsyning Venabygdsfjellet		2011		Opph		
Vannforsyning Frya-Ringebu	Inngå i KDP V/A			Ny		
KDP avløp 1999-2010		1999		Opph		
Interkommunal avløpshåndtering	Interkommunal			Ny		
<u>Beredskapsplaner:</u>						
Interkommunal ROS-analyse	Interkommunal	2013	Rev	(vil trolig opphøre)		
Kommunal ROS-analyse	Tidl. del av interkommunal	2013		Ny		
Beredskapsplan vannforsyning		1992		Rev		
Beredskapsplan mot skogbrann	Interkommunal		Ny			
Kommunal beredskapsplan		2008	Utført			
Smittevernplan		2012		Rev		
Plan for pandemisk influensa		2009 (adm)		Opph		
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019	Interkommunal	2015				Rev.

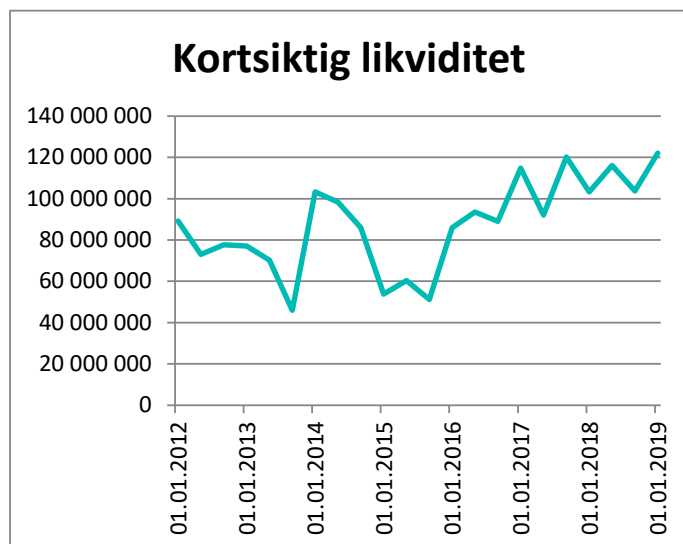
PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2018			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og					planl oppst/pågår	
sektor(fag)planer:					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<u>Helse, sosial og omsorg:</u>						
Helse- og omsorg på vei mot 2028 - Kvalitets- og utviklingsplan			Utført			
Helse- og sosialplan 2007-2010		2006	Opph			
Kvalitetsplan 2010-2014, helse og sosialsektoren		2010	Opph			
Handlingsplan for folkehelse 2011-2013		2011	Pågår			
Ruspolitisk handlingsplan 2010-2014		2010		Rev		
Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020		2016	Utført			
Strategisk kompetanseplan, helse og omsorg 2013-2017		2013		Adm		
Boligpolitisk plan 2014-2018		2014			Rev	
Flyktningeplan 2013-2017	Interkommunal Midt- og Norddalen	2013		Rev		
<u>Oppvekst, utdanning og kompetanse:</u>						
Ringebuskolen på vei mot 2027		2014		Rev		
Kvalitetsplan for barnehagene	Inkl. skoleplan			Ny		
Strategisk kompetanseplan, skolene 2015-2018					Adm	
Strategiplan (barnehager) for Midt-Gudbrandsdal 2008-2011	Interkommunal	2008	Opph			
<u>Kommuneorganisasjonen:</u>						
Arbeidsgiverpolitisk plan		2014			Rev	
Seniorpolitikk		2010	Opph.			
Lønnspolitisk plan		2014			Rev	
Handlingsplan for lokaldemokrati		2013		Rev		
IKT-strategi 2013-2018 - erstattet av digitaliserings-strategi		2013			Rev	
Strategiplan regionrådet	Utarbeides av regionrådet			Rev		
Arealplaner:						
Kommuneplanens arealdel		1993	Pågår	(ferdig for deler av kommunen)		
KDP for Venabygdsfjellet		2007	Opph			
KDP for Fåvang Østfjell		2004	Opph			
KDP for Vålebru		1988	Opph			
KDP for Fåvang		1991	Opph			
KDP for Bånsetra-Veslesetra		1995	Opph			
KDP for del av Sør-Vekkom		1996	Opph			
KDP for sand, grus, pukk		1992	Opph			
KDP for Kvitfjell		2012	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Ringebu sentrum				Rev		
RP for Fåvang sentrum		2015	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Frya industriområde	Interkommunal	1991		Rev		
Reguleringsplaner utenfor sentrums- og industriområder er ikke inkludert i listen. For disse vises til egen prioritering i Utvalg for Plan og tekniske saker (UPT).						

Reguleringsplaner utenfor sentrums- og industriområder er ikke inkludert i listen. For disse vises til egen prioritering i Utvalg for Plan og tekniske saker (UPT).

Vedlegg 2 - Finansforvaltning

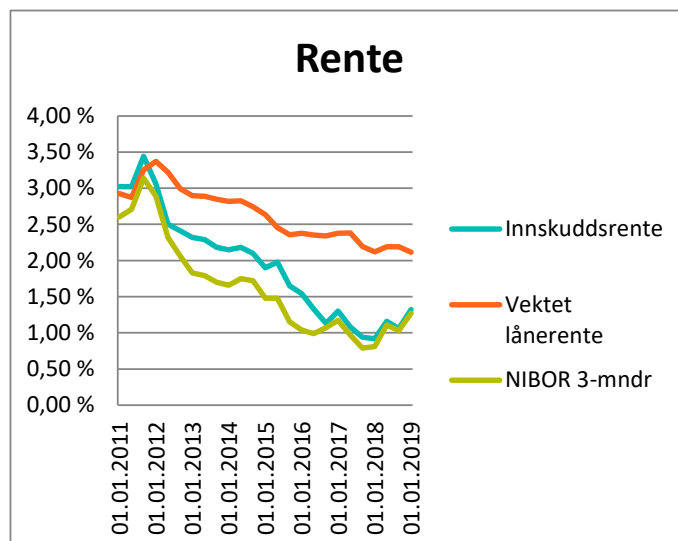
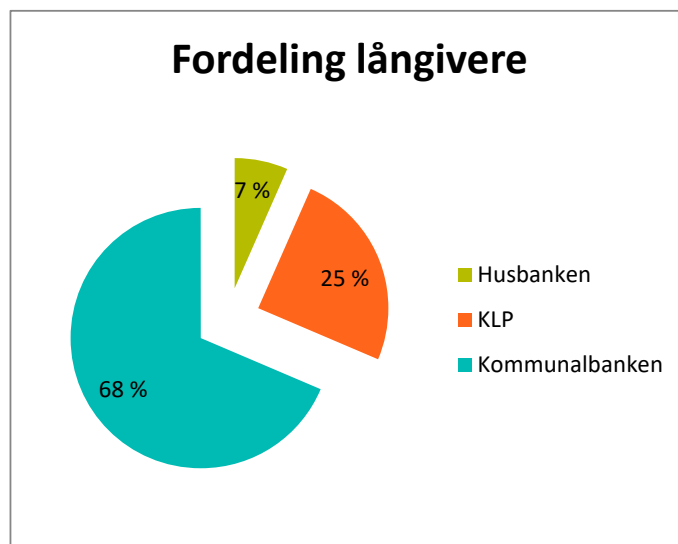
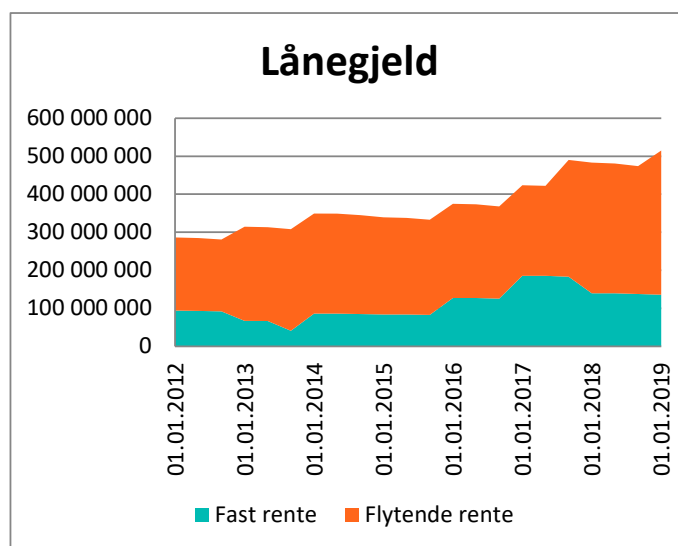
Kommunestyret vedtok den 31.05.2016 (K-sak 44/16) reglement for finansforvaltning for Ringebu kommune med virkning fra 01.06.2016. Reglementet gir rammer for kommunens finansforvaltning og det forutsettes rapportering til Kommunestyret hvert tertial. Reglementet bygger på en finansforvaltning med svært lav risiko. Forvaltningen i 2018 har skjedd i tråd med reglementet. Rapporteringen skjer pr. 31.12.2018 og gir dermed et bilde av situasjonen akkurat på rapporteringstidspunktet. Under vises noen oppstillinger der det også er mulig å se noen utviklingstrekk over tid.

Kommunens kortsiktige likviditet varierer noe gjennom året. Likviditeten per 31.12.2018 anses som god. Låneopptak til investeringer, på til sammen kr 47.529.200 ble gjennomført i siste tertial 2018.

Ved utgangen av 2018 har 74 % av kommunens lånegjeld flytende rente, mens 26 % har rentebinding. I tråd med reglementet regnes lån med fastrente og gjenværende bindingstid mindre enn 12 måneder som flytende.

Rente på innskudd og lån er fortsatt historisk lavt. Innskudds-/markedsrentene steg litt gjennom 2018. Vektet gjennomsnittlig lånerente ligger godt over NIBOR. Dette skyldes delvis at noen av lånene har rentebinding og dels at bankene har høyere margin på utlånsrente. Høyere margin på utlånsrente skyldes høyere krav til egenkapital hos långiverne. Oppgang i merkedrente i siste halvdel av 2018 har så langt ikke medført tilsvarende økning i lånerente.

RAPPORTERING FINANSFORVALTNING - 31.12.2018

KORTSIKTIG LIKVIDITET

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår
Bankinnskudd	50-100%	100 %		
DnBNOR			122 085 648	1,32 %
Stat og statsgaranterte lån	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Fylke, kommuner, kraft	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Pengemarkedsfond	0-10%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Sum kortsiktig likviditet			122 085 648	

NIBOR

	Sats
1 mnd NIBOR	1,07 %
3 mnd NIBOR	1,27 %

GJELDSPORTEFØLJE

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår	Utløp
Flytende rente	0-80%	74 %			
Kommunalbanken (p.t.)			250 982 230	1,85 %	
KLP Kommunekreditt			93 872 652	1,95 %	
Husbanken			33 683 849	1,42 %	
Husbanken (særvilkår)			399 600	0,42 %	
Fastrente mindre enn 12. mndr. Løpetid					
Ingen					
Fastrente mer enn 12. mndr. løpetid	20-100%	26 %			
Husbanken			0		
KLP Kommunekreditt			33 742 500	3,97 %	23.12.2021
Kommunalbanken			43 606 320	2,46 %	29.12.2025
Kommunalbanken			58 596 000	2,62 %	28.12.2026
Sum lånegjeld og vektet gjennomsnittsrrente			514 883 151	2,12 %	

Vedlegg 3 - Statlige tilsyn

Område for tilsyn	Tema	ACOS	Dato	Kommentarer	Resultat / avvik /merknad	Frist lukking	Status	Avsluttet
2018								
Plan og teknisk	Ringebu vannverk	17/2177-5	13.09.2018	Mattilsynet	Tilsyn med UV-anlegg / inspeksjon	2018	Gode rutiner	24.09.2018
Fåvang skole, Ringebu ungdomsskole og skoleeier	Elevenes utbytte av opplæringen	18/1683-1	19.09.2018	Fylkesmannen	Krav innsendelse av dokumentasjon	25.01.2019		
MGR	Postalt tilsyn - opplysninger	18/1276-1	03.07.2018	Arbeidstilsynet	Arbeidsulykke Circle K -kopi verneomb	14.09.2018	Ingen pålegg	18.09.2018
MGBV	Vedtak ettervern	12/1473-23	26.02.2018	Fylkesmannen	Tilsynssak etter lov om barnevern	17.09.2018	Pålegg fulgt opp	01.11.2018
Hjemmeh tjenester	Oppfølging - tilsyn 07.02.2018	12/1561-10	02.01.2018	Fylkesmannen	Vedtak om bruk av tvang og makt		Ingen avvik	09.02.2018
2017								
Plan og teknisk	Venabygdsfjellet vannverk	12/1909	21.11.2017	Mattilsynet	Plangodkjenning brønn 7, 8 og 10		Vedtak fulgt opp	01.10.2017
Plan og teknisk	Ringebu vannverk	17/2177-1	26.09.2017	Mattilsynet	Sikriing/vedlikehold basseng	2017	Ingen avvik	26.09.2017
MGBV	Vold og trusler - rutiner - HMS	17/1574-1	20.06.2017	Arbeidstilsynet	Brudd rutiner / avviksrutiner	18.12.2017	Pålegg fulgt opp	23.02.2018
Linåkertunet Heldøgn	Arb.m.lov forebygge sykdom og	17/979-2	13.06.2017	Arbeidstilsynet	Pålegg: vold og trussel - tiltak	ny 10.11.2017	Vedtak fulgt opp	21.11.2017
Hanstadgt 4	Arb.m.lov forebygge sykdom og	17/979-1	12.05.2017	Arbeidstilsynet	Arbeidsrelatert sykdom og skade		Vedtak fulgt opp	21.11.2017
Bofell sk. flyktninger	HMS-lovgigning, forebygge vold og	13/1681-11	12.05.2017	Arbeidstilsynet	Risikovurdering ansattes arb.miljø	30.09.2017	Vedtak fulgt opp	09.10.2017
Linåkertunet rehab	Revidere fareanalyse (HACCP)	13/1681-12	28.03.2017	Mattilsynet	Omfatte bakterier Listeria mono.	15.06.2017	Vedtak fulgt opp	18.10.2017
SU	Samfunnssikkerhet og beredskap	12/77-38	24.03.2017	Fylkesmannen	Helhetlig ROS / beredskapsplan	31.12.2020	Vedtak følges opp	
MGB	Kjemisk helsefare - tiltak risiko	08/786-16	26.11.2016	Arbeidstilsynet	Pålegg - tiltak redusere risiko	01.02.2017	Pålegg fulgt opp	02.02.2017
MGR	Måleredskap	17/312-1	14.12.2016	Justervesenet	Ingen avvik		Ingen avvik	14.12.2016